

Metlika: enkratni shod in lepa, vsestranska prava paša za oči

Skoraj vse nared za proslavo stoletnice gasilstva - Pokrovitelj prireditve je Stane Kavčič

Metlika, mesto s prvim prostovoljnim gasilskim društvom, ustanovljenim na pobudo Josipa Savinška že leta 1869, bo 16. in 17. avgusta prizorišče osrednje slovenske proslave stoletnice gasilstva na Slovenskem.

Člani republiške gasilske zveze so na ponedeljkovi novinarski konferenci v Ljubljani natančno seznanili častnike s programom te pomembne prireditve, katere pokrovitelj je predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič, ki bo imel na proslavi tudi slavnostni govor.

V soboto, 16. avgusta, bo v Metliki najprej otvoritev gasilskega muzeja, otvoritev novega gasilskega doma in slavnostna seja. Naslednji dan bo ob 10. uri sprevid od vežbališča ob Kolpi do mesta zborovanja. V slavnostnem sprevidu bo sodelovalo 2800 udeležencev iz vseh občinskih gasilskih zvez Slovenije.

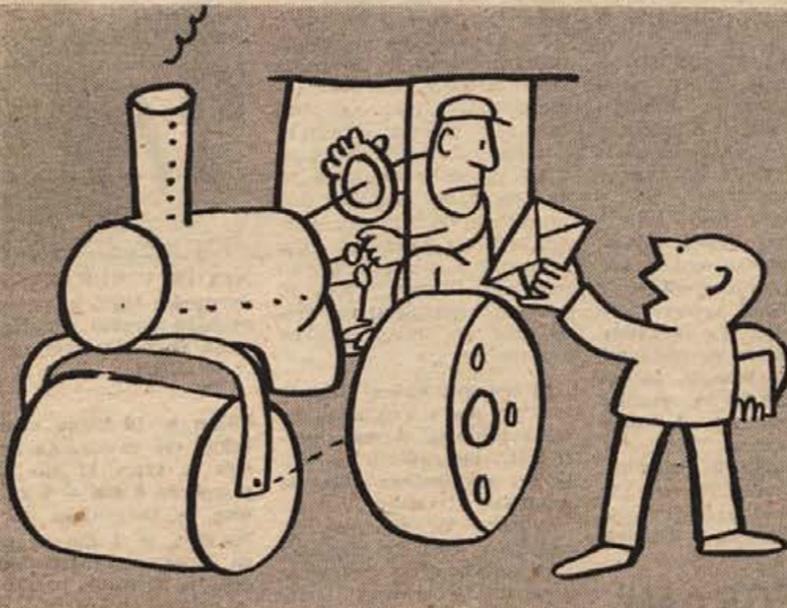
Sledil bo eden največjih gasilskih nastopov doslej na Slovenskem, v katerem bodo

sodelovali mnogi člani, članice, mladinci in pionirji. Posebno privlačne točke nastopa bodo: vaja s stikalnimi lestvami, gašenje vnetljivih tekočin, prikaz delovanja starih in najmodernejših gasilskih priprav in še marsikaj, kar si je vredno ogledati.

Prireditelji - republiška gasilska zveza in jubilejno gasilsko društvo Metlika - pričakujejo najmanj 10.000 ljudi, ki jim bo tudi v zabavnem delu programa, ki bo sledil, Bela krajina dala vse kar zmore. M. L.

Interniranci, v nedeljo na Mirno!

Sekcija Internirancev z Mirne vabi vse internirance, vojne ujetnike in izgnance na tradicionalno prijateljsko srečanje, ki bo v nedeljo, 10. avgusta pred domom TVD Partizan na Mirni. Zveze z vlaki in avtobusi so ugodne. Poskrbljeno bo za dobro razpoloženje in počutje.

Predloge ZIS pošljem zdaj Mednarodni banki po pošti, slovenske ceste pa so tako važne, da odpelji predloge zanje kar osebno Mednarodni banki!

OGORČENJE IN ZGRAŽANJE NAD SKLEPOM ZIS

Za resnično enakopravnost Slovenije!

Zvezni izvršni svet naj ponovno nujno razpravlja in uvrsti tudi projekt za odsek avtomobilske ceste Hoče-Leveč in Postojna-Razdrto v IV. posojilo pri Mednarodni banki za obnovo in razvoj - ZIS naj spoštuje sprejete družbene dogovore!

Delovni ljudje Dolenjske in Posavja so v zadnjih desetih dneh prav tako izrekli svoja odločna stališča in razumljiv odpor proti neobičajnemu ravnanju ZIS glede vključitve slovenske hitre ceste Ljubljana - Sentilj v financiranje Mednarodne banke za obnovo in razvoj, kot so to naredili skoraj vsi prebivalci Slovenije. Razpoloženje slovenske javnosti, ki so ga pravilno ocenili in podprli tudi vsi oblastveni kot politični forumi v Ljubljani, odraža naše globoko prepričanje, da ZIS ni postopal demokratično, niti ne na podlagi ekonomskih meril. Nezadovoljstvo slovenske javnosti je zato več kot upravičeno, rodi pa lahko tudi različne nezaželene posledice.

Zato povejmo najprej tole: tudi v naših krajih smo slišali različna stališča in med njimi celo zlonamerne izjave, ki bi utegnile močno škodovati skupnim treznim in preudarnim ukrepom, ki so potrebni, da bomo to vprašanje pošteno in enakopravno uredili. Potrebna nam je predvsem strpna in trezna razprava, v kateri moramo Slovenci pokazati, da nima-

mo z napačnim nacionalizmom in škodljivim sovinitvom nič skupnega. Celo več: oba pojava ostro obsojamo in odklanjamo, saj nam lahko samo škodujeta! Zato smo predvsem za trezno razpravo in podpiramo stališča izvršnega sveta SRS, ki so pametna osnova za rešitev nastalega problema. V tem smislu pozdravljajo delovni ljudje širše Dolenjske tudi sporočilo predsedstva skupščine SR Slovenije z dne 5. avgusta, ki je v celoti podprlo znana stališča slovenskega izvršnega sveta glede graditve cestnih odsekov Hoče-Leveč in Postojna-Razdrto.

Pri tem pa seveda vztrajamo pri ugotovitvi, da postopek zveznega izvršnega sveta, da letos izpusti dva odseka avtomobilske ceste Sentilj-Nova Gorica iz predloga

Mednarodni banki za obnovo in razvoj, ni v skladu z načeli demokratičnega samoupravljanja v naši družbeni skupnosti. ZIS je namreč s tem svojim sklepom zanikal poprejšnje dogovore med zvezno vlado in SR Slovenije, prav tako pa tudi ni upošteval zakona o modernizaciji avtomobilske ceste v Slo-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Obiskovalcem »Kresne noči«!

Nedeljska prireditve »Kresna noč Janeza Trdine med gorjanskimi oglarji« se bo pričela ob 10. uri, ko bodo kakšnih 100 metrov od doma pri Miklavžu zažgali veliko oglarsko kopo z okoli 30 m³ bukovine. Od desete pa do 16. ure, ko se bo pri Miklavžu pričel kulturni spored prireditve, bo promet na cesti od križišča na Vahti do Miklavža enosmeren, tako da bodo smeli avtomobili in avtobusi v tem času voziti samo proti Miklavžu. V obratni smeri bo dovoljen promet šele po 16. uri.

ELEKTRIFIKACIJA ŽELEZNIŠKE PROGE SEVNICA - DOBOVA hitro napreduje. Delavci so se že približali postaji Videm-Krško. Del ceste - na sliki - proti Brestanici so morali prestaviti, da bodo ublažili oster zavoj na progi. (Foto: Jožica Teppey)

VREME

OD 7. DO 18. AVGUSTA

Padavine z ohladitvijo pričakujemo okrog 10. in 18. avgusta, v ostalem lepo vreme. Dr. V. M.

Zgled »INLESA«

Delovne organizacije v ribniški občini imajo že precej strokovnjakov, potrebno pa jih bo še več, ker se zavedamo, da se samo z novimi stroji ne da napredovati. Dokaz za to je INLES, ki dosega čedalje boljše uspehe. Potreba po zaposlovanju strokovnjakov je v smernicah občinske skupščine vidno poudarjena. Ob tem je povedano, da je potrebno kadre stipendirati po enotnih merilih in javno. Občinska skupščina je delovnim organizacijam tudi priporočila, naj tesno sodelujejo z znanstvenimi ustanovami in s strokovnimi združenji.

V nedeljo „Kresna noč med gorjanskimi oglarji“

Prijatelji Trdinovih Gorjanov se bodo v nedeljo, 10. avgusta, zbrali pri planinskem domu pri Miklavžu. Velika prireditve, organizatorji so jo imenovali Kresna noč Janeza Trdine med gorjanskimi oglarji, pa bo privabila tudi prebivalce Karlovca in Bele krajine. Tradicionalne vezi med ljudmi, ki jim pomenijo Gorjanci nekak simbol stika z naravo, bodo oživljene. Kresna noč Janeza Trdine med gorjanskimi oglarji se bo začela v nedeljo ob 10. uri do-

poldne, ko bo oglar prižgal kopo, in bo prav gotovo ena najdaljših noči v tem letu... Bogat spored, ki so ga pripravili turistično društvo Novo mesto, zavod za kulturno dejavnost v Novem mestu ter dom pri Miklavžu, bo obsegal folklorne plesne iz Bele krajine (nastopili bosta folklorni skupini iz Preloke ter Metlike), skupnost kulturno prosvetnih organizacij občine Karlovac bo prispevala folklorne plesne iz Draganičev, delavsko prosvetno društvo Dušan Jereb pa je

pripravilo mikaven izbor Trdinovih Bajk in povesti o Gorjancih. Jerebovci bodo seveda zapeli, nastopil pa bo tudi graščak, ki po Puntarski pesmi zbeži na gorjanske košenice in janičar... Ne, vsega ne smemo povedati.

Ob oglarski kopi bo oglar razpredal stare zgodbe in pripovedoval obiskovalcem o oglarjenju na Gorjancih v starih časih. Ker pa bo kopa kar precejšnija, mu bodo obiskovalci lahko tudi

pomagali. Ob zvokih novomeške godbe na pihala seveda. Kot olimpijada se bo tudi ta prireditve začela s tinfarami novomeške godbe na pihala, ki ji bo pomagal kasneje, ko bo zmanjkalo sappe, še ansambel Kuhar iz Kostanjevce na Krki.

Kulturni program se začne ob 16. uri. Posebnih avtobusov ne bo. Na Gorjancih pričakujejo 1500 obiskovalcev te prireditve iz naših krajev in od drugod.

Pridite tudi vi!

Posavje za skupno planiranje

V Krškem je bilo pred dnevi medobčinsko posvetovanje o regionalnem prostorskem programu za Spodnje Posavje. Sklicala ga je občinska skupščina Krško in povabila zraven predstavnik sevniške, krške in brežiške občine in nekatere strokovnjake. Vsi prisotni so bili enotnega mnenja, da predstavlja Spodnje Posavje celoto in da ga je treba tako tudi obravnavati pri prostorskem planiranju. Na posvetovanju so imenovali medobčinsko strokovno komisijo, ki bo zbirala ustrezne podatke in jih obdelala za skupno pripravo programa spodnjeposavske pokrajine. Ta bo vključen v republiški prostorski plan.

VLADO LAMUT: PRI MIKLAVŽU NA GORJANCIH

Obramba proti toči

Zbiranje denarja za nakup osnovnih sredstev - Zaradi prispevkov ne bi smeli odlagati uresnitve dobrih načrtov - Stroški bodo veliko manjši kot škoda, ki jo povzroča toča

NIXON V BUKAREŠTI — Ameriški predsednik Nixon je ob koncu svoje azijsko-evropske turneje prispeval v soboto na enodneveni obisk v Bukarešto. S tem je Romunija vnovič manifestirala svojo neodvisno zunanjo politiko. Bukarešta je Nixon sprejela izredno pristržno. Na sliki: predsednika Nixon in Ceausescu na poti z letališča.

V Bukarešti se je v soboto za en dan ustavil neki Richard Nixon, ki je o njegovem obisku Tass poročal v dvanajstih besedah, vzhodnonemška agencija ADN v šestih vrstah, v bolgarskem tisku pa o njem sploh niso izgubljali besed... Niso vsi za na Luno, nekateri pa so Marsikje po svetu letalske družbe že sprejemajo rezervacije za polet na Luno: Pred kratkim smo brali, da se je našlo precej kandidatov v Frankfurtu, zdaj pa smo zvedeli, da ni treba gledati tako daleč. Air Canada v Zagrebu ima že več kakor 60 prijav... Sicer pa je šal na rovaš Lune še veliko. Neki arabski fant iz Tanzanije je pisal v Ameriko: Rad bi imel parcelo na Luni. Prosim, povejte mi, kako bi jo dobil... A nekateri razmišljajo tudi z druge strani. Neki American je pisal: Človeštvo ima tri velike probleme: 1. naglo naraščanje prebivalstva, 2. lakota, 3. vojne. Seže ko bi prišli tja do 649. problema, pravi ta mož, bi si smeli privoščiti raziskovanje vesolja... Medtem pa si vesoljci, ki so po leteli do Lune in pristali na njej, želijo — sonca in snežega zraka. »Ko pridem iz karantene,« je rekel Michael Collins, »se bom sončil od zore do mraka...« Ameriški senator Kennedy je s prometno nesrečo, v kateri je izgubila življenje njegova soprotnica, postavil na kocko svoj ugled in politično kariero. Pravi, da so v kulojih ameriškega Kongresa zadnje dni več govorili o tem kot o poletu na Luno. Malce pretiravajo — marsikje drugje za tako nesrečo še zvedeli ne bi... General de Gaulle uživa zasluženi pokoj. A mnogi pravijo, da se bo stari general poskušal vmešavati v francosko politiko s dokler bo dihal. V francoski vladi ima de Gaulle vsaj enega fanatičnega prišasa, trdijo... Pred prihodom predsednika Nixona v Bukarešto so delavci noč in dan dograjevali mednarodno letališče Otopeni pri Bukarešti, da bi bilo pripravljeno za sprejem ugodnega gosta. Če bo Nixon kdaj obiskal Jugoslavijo, bi ga nemara kazalo povabiti na vožnjo po slovenskem cestnem križu...

Odbor za pripravo obrambe proti toči v severovzhodni Sloveniji je pripravil drobne račune za nakup radarjev in druge trajne opreme. Za ta osnovna sredstva bo treba zbrati 906.000 din. Za stroške delovanja obrambe proti toči pa bo vsako leto potrebno še približno dvakrat toliko. Kmetovalci in gospodarstveniki na občinah zdaj razpravljajo, kako zbirati ta sredstva.

■ Obramba proti toči s tremi radarji lahko zajame po oceni strokovnjakov kar 355.000 hektarov zemljišč v desetih občinah severovzhodne Slovenije. Če nekatere obrobne občine ne bodo hotele takoj sodelovati, pa naj bi zajela 200.000 ha zemljišč v šestih občinah, in sicer Maribor, Lenart, Ptuj, Ormož, Ljutomer in Radgona. Po lastni odločitvi se jim lahko pridružijo še štiri občine: Slovenska Bistrica,

Slovenske Konjice, Murska Sobota in Lendava. Preko teh meja pa s tremi radarji ne bi mogli uspešno odkrivati nevarnih oblakov, ki prinašajo točo. Po izkušnjah v nekaterih državah, zlasti v Sovjetski zvezi in ZDA, je dobro organizirana obramba proti toči zelo uspešna. Sicer ni popolna. Sovjetski strokovnjaki pa dokazujejo, da so na branjenem ozemlju preprečili 70 do 90 odst. škode, ki bi jo povzročila toča, če ne bi z raketami razbili nevarnih oblakov. Torej so preprečili nekajkrat več škode, kot so imeli stroškov z obrambo.

■ Nekaj izkušenj imamo tudi pri nas v Vojvodini. Po teh uspehih so obrambo proti toči letos razširili na veliki del ravninskega območja republike Hrvaške. V severovzhodni Sloveniji pa razpravljajo, kako bi pripravili vse potrebno do prihodnje pomladi. Strokovnjaki nimajo pomislekov. Polskati je treba le še denar.

Svet za kmetijstvo v mariborski občini je menil, da bi družba lahko prispevala vsa potrebna sredstva za obrambo proti toči preko sklada za kr. tujstvo. Kmetijstvo je namreč veliko na slabšem kot druge gospodarske dejavnosti. Nekatere občine pa še nimajo takega sklada. Kdo naj prispeva tam? O tem bodo odločale občinske skupščine. Ne bi se pa smelo zgoditi, da bi skupščine preprosto ugotovile, da denarja ni in je treba obrambo proti toči odložiti. Stroški namreč niso tako visoki, da bi z njimi lahko opravičevali tako odlašanje.

Po najnovejšem predlogu odbora za obrambo proti toči bi bilo treba letos prispevati od enega hektara vinograda — računano za sedem občin — 29 din, kar je pri-

bližno le 10 litrov vina ali nekaj več mošta. Za hektar njiv in vrtov bi bilo treba prispevati 6 din — 6 kg pšenice — sadovnjaka 10 din, travnika le 2 din in gozda en dinar. Če občine nimajo denarja v svojih proračunih in skladih, bi se bilo treba o tem dobro pomeniti tudi s kmeti. V mnogih krajih so se kmetje odločili za samoprispevek za gradnjo cest, šol in drugih skupnih naprav. Obramba proti toči je za njih veliko pomembnejša. Zato gotovo ne bodo oklevali, četudi bodo morali sami nekaj prispevati. Mnogi so se že pripravili, da jim toča povzroči 100 ali 200-krat več škode, kot bi znašal letni prispevek.

■ Sicer bi bilo prav, če bi vsa sredstva za obrambo pred točo prispevale občine. Zlasti v sedanjih neugodnih razmerah za kmetijstvo. Pri zbiranju malih prispevkov od kmetovalcev bo namreč tudi veliko stroškov. Obrambe proti toči pa nikakor ne bi smeli odlašati z izgovorom, da nekatere občine letos nimajo denarja za tak namen. JOZE PETEK

TELEGRAMI

WASHINGTON — Ameriški predsednik Richard Nixon se je vrnil s turneje po nekaterih državah Azije in Evrope. Najpomembnejši postanek je imel v soboto in nedeljo v Bukarešti, kjer so ga sprejeli tako, kot ne pomnita ne Bukarešta ne Nixon. Romunija je tako vnovič manifestirala svojo neodvisno zunanjo politiko. Nixon pa je poskušal aktivno pridobiti točko v politiki do Vzhoda.

BUKAREŠTA — Kongres romunske komunistične partije, ki se je začel v torek v Bukarešti, je še ena manifestacija romunske neodvisnosti. Romunska partija je namreč na ta kongres povabila prav vse komunistične in delavske partije na svetu. Od pomembnejših ne bosta poslali delegacij albanska in kitajska partija — vendar ne zato, ker bi bili sprti z Romuni.

CASTELGANDOLFO — Poglavar rimsko katoliške Cerkve papež Pavel VI. se je vrnil s tridnevnega obiska v Ugandi. Med obiskom je skušal spodbuditi Nigerije in Bistrane k mirovnim pogovorom, vendar še ni znano, ali je imel pri tem kaj uspeha.

PHNOM PENH — Princ Sihanuk je odstopil kot šef kambodžanske države, pač pa je ostal voditelj vladajočega političnega gibanja. Opozivalci se zdaj sprašujejo, ali se bo Kambodža politično kam nagnila.

tedenski zunanjepolitični pregled

Odnosi z Zvezno republiko Nemčijo postajajo v zadnjih letih vse pomembnejši člen v jugoslovanski zunanji politiki. ZR Nemčija je eden naših najmočnejših zunanjetrgovinskih partnerjev in vse kaže, da se bo gospodarsko sodelovanje v prihodnje še razširilo in poglobilo. V ZRN imamo četrtilijona delavcev, ki so bili doslej slabo zaščiteni ali pa sploh nezaščiteni. ZR Nemčija je na posled država, ki postaja vse pomembnejši činiteelj v evropski politiki, v katero se čedalje aktivneje vključujemo tudi mi.

Z ZR Nemčijo nas »veže« tudi nekaj zelo resnih nerešenih problemov. V tej državi deluje vrsta terorističnih organizacij, do katerih so ponekod še danes nenavadno popustljivi. Z ZR Nemčijo tudi še nismo mogli urediti vprašanja odškodnine žrtvam fašizma.

Pri taki strukturi odnosov med državama je mogoče doseči napredek le z rednimi, izrazito delovnimi srečanji na različnih ravneh. Tako srečanje je bil obisk našega zunanjega ministra Mirka Tepavca v Bonn. Tepavac je s tem vrnil obisk svojega zahodnonemškega kolega Willyja Brandta, ki je bil pri nas lani poleti.

»Rekli smo vse, kar mislimo, da mora reči Jugoslavija v tem trenutku,« je ob vrnitvi v Beograd izjavil Tepavac, ki v odnosu do novinarjev nadaljuje tradicijo neposrednega in širokega sodelovanja, kakršnega je postavil Marko Nikezić.

In res je dialog, ki se ni odvijal samo med Tepavcem in Brandtom, ampak tudi na ravni veleposlanikov in strokovnjakov, zajel celoten spekter vprašanj iz dvostranskih odnosov. K temu je pripomogla tudi dobra volja na nemški strani.

Nekatera vprašanja smo z Bonnom uredili že pred obiskom državnega sekretarja za zunanje zadeve. Tako bodo naši delavci v ZRN verjetno že s 1. septembrom postali praktično izenačeni z domačimi delavci. Dobili bodo tudi enourno televizijsko oddajo, ki jo bo posredovala kölnska televizija. Razen tega bomo na ozemlju ZR Nemčije odprli deset novih konzulatov in konzularnih pisarn.

Med Tepavčevim obiskom so podpisali sporazum o kulturnem in znanstvenem sodelovanju in sporazum o ustanovitvi zahodnonemških informacijskih centrov v Jugoslaviji. A najpomembnejše je to, da so se dogovorili o sklenitvi sporazuma o ekstradiiciji, se pravi o medsebojnem izročanju ljudi, ki jih

išče roka pravice bodisi v ZRN bodisi v Jugoslaviji.

Ta sporazum je v sedanjem trenutku zelo pomemben. Na to, da državi takega sporazuma nimata, so se sklicevale zahodnonemške oblasti, ko niso hotele izročiti Anteja Penavića, zločinca, ki je sodeloval pri lanskim atentatih na železniški postaji in v kinu v Beogradu. Malo pred Tepavčevim prihodom je za-

Stvaren dialog

radi Penavića nastal silno mučen položaj, ki bi bil skoraj skalil ozračje med obiskom, ali pa obisk sploh onemogočil. Münchensko sodišče je namreč Penavića ponovno izpustilo — temu najbrž ni hotrovalo samo to, da Jugoslavija in ZRN nimata sporazuma o ekstradiiciji. Če je dobre volje zdaj veliko na zvezni ravni, to ne pomeni, da je enako veliko na nižjih ravneh.

S sklenitvijo sporazuma bodo taki primeri v prihodnje odpadli. Ne gre le za Penavića. Prav to, da kažejo v Bonn pripravljenost izgladiti odnose z Jugoslavijo, namreč nasplohi ni po volji raznim terorističnim organizacijam, ki se ne boje le tega, da bodo politično izgubile tla pod nogami, ampak predvsem tega, da jih bo začela zahodnonemška policija trše prijemati.

Nekatera pomembna vprašanja so ostala še vedno nerešena. Predvsem velja omeniti vprašanje odškodnine. Toda tudi v teh vprašanjih so se med obiskom odkrito pogovarjali. »Nismo pozabili povedati,« je rekel Tepavac ob vrnitvi, »da je to eno izmed vprašanj, ki nas trajno zanimajo, da ne moremo popustiti v teh svojih zahtevah in da pričakujemo, da bodo v interesu dobrih in čedilje boljših odnosov med državama iskali način, kako urediti tudi na nelahak problem, ki je tako moralne kot politične in materialne narave.«

Iz obiska je izzvenelo, da Brandtov obisk pri nas in Tepavčev obisk v ZRN nista zaključena celota, ampak le dva člena v verigi stalnih posvetov. Zato je pričakovati, da se bodo vprašanja, ki se bremenijo naše odnose, v prihodnosti postopoma v takšni ali drugačni obliki uredila.

tedenski notranjepolitični pregled

■ POSOJILU TUDI ZA SLOVENSKE CESTE! — Republiški izvršni svet je v četrtek razpravljala o položaju, ki je nastal v zvezi s sklepom zveznega izvršnega sveta, da se mednarodni banki za obnovo in razvoj predložijo v odobritev za četrti del posojila le cestni odseki Beograd — Novi Sad, Sarajevo — Zenica Peć — Priština — Niš in Bar — Ulcinj, ne pa odseki Hoče — Levec in Postojna — Razdrto. Republiški izvršni svet je pri tem ugotovil, da je omenjeni sklep ZIS krivičen in neodgovoren ter je povzročil v Sloveniji vznemirjenje, ogorčenje, občutke neenakopravnosti in izigravanja. Poudaril je, da je modernizacija ceste Sentilj — Nova Gorica izrednega pomena za ekonomski, zlasti prometni in turistični razvoj celotne Jugoslavije ter za povezanost Slovenije z drugimi našimi republikami. Republiški izvršni svet spričo tega zahteva, da zvezni izvršni svet nujno ponovno razpravlja o svoji odločitvi ter uvrsti v IV. posojilo pri mednarodni banki tudi cestna odseka Hoče — Levec in Postojna — Razdrto. To zahtevo republiškega izvršnega sveta enotno in neodločneje podpira vsa slovenska javnost.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič je v svoji izjavi novinarjem Dela, Radia in Primorskih novic dejal, da se povsem strinja z odločnimi stališči delovnih ljudi v Sloveniji, da je nujno hitreje nadaljevati gradnjo cest. Vendar pa zvezni izvršni svet svojega sklepa ne more in noče spremeniti, ker bi to zavleklo razgovor z mednarodno banko o po-

sojilu. Dejal je, da bi moral biti sklenjen nov družbeni dogovor med republikami, če bi hotel ZIS zdaj karkoli spremeniti, ker je bil seznam predlaganih cestnih odsekov sestavljen na podlagi enakopravnosti republik in njihovega družbenega dogovora.

Izjava Mitje Ribičiča ni zadovoljila slovenske javnosti, ki smatra, da je bil Ribičičev odgovor nejasen, meglen in neprepričljiv.

■ TITO OB MAKEDONSKEM PRAZNIKU — Predsednik republike Tito z ženo Jovanko se je v pe-

Zahtevamo, da ZIS spremeni krivični sklep o cestah!

tek zvečer udeležil v Skopju slovensosti ob 25-letnici prvega zasedanja Antifašističnega sabora narodne osvoboditve Makedonije in 66-letnici ilindenske vstaje. Ob tej priliki so predsedniku Titu izročili zlato spomenico ASNOM kot trajno priznanje za zasluge pri snovanju in graditvi SR Makedonije. Ko se je predsednik Tito zahvalil za visoko priznanje, je v daljšem govoru ocenil uspehe dosedanjega razvoja Makedonije in obravnaval nekatera pereča notranja in zunanjepolitična vprašanja.

■ JUGOSLOVANSKI »TURISTIČNI CUDEŽ« — Računajo, da bo naš letošnji turistični promet za 30 odstotkov večji kot lanski. K temu uspehu je pripomoglo več vzrokov: izboljšane gospodarske razmere v Evropi, negotov politični položaj v nekaterih drugih turističnih državah (Španija, Grčija, Češka, Srednji vzhod) naša učinkovitejša propaganda, ukinitve vizumov v vrsto držav itd.

■ SLAVJE NA VELIKI PLANINI — V nedeljo je bila na Veliki planini pri Kamniku proslava ob 30-letnici pete državne konference SKOJ, ki se je sestala na tem kraju. Na slavnosti je govoril predsednik republiške konference ZMS Mitja Gorjup.

■ HUDA ZELEZNIŠKA NESREČA PRI GOSTIVARU — Prejšnjo sredo zvečer je med Tetovim in Gostivarom v zahodni Makedoniji prišlo do hude železniške nesreče, ki je terjala 29 človeških žrtev in 18 ranjenih. Od tovornega vlaka sta se pri premikanju na gostivarski postaji odpeli dve cisterne ter po nagnjeni progi zdrveli proti prihajajočemu motornemu vlaku. Škoda znaša 700.000 din.

■ DRAŽJA RADIJSKA NAROČNINA? — RTV Ljubljana pripravlja uvedbo nove radijske naročnine, ki naj bi veljala od 1. oktobra letos. Občani naj bi plačevali mesečni pavšal 10 din, ne glede na to, koliko imajo radijskih sprejemnikov. Posebej bi plačevali naročniki le za avtomobilske sprejemnike. Televizijska naročnina naj bi ostala nespremenjena.

Za resnično enakopravnost!

(Nadaljevanje s 1. str.)

veniji, ki ga je sprejela skupščina SRS.

Gradnja in modernizacija ceste Sentilj—Nova Gorica ima izreden pomen za gospodarski, zlasti pa še za prometni in turistični razvoj Jugoslavije ter za povezanost Slovenije z drugimi našimi republikami. Ta prometna žila je najbolj naravna povezava Jugoslavije z Zahadno Evropo; po slovenskih cestah vstopa in izstopa 97% vozil, 95% potnikov in 50% tovora od vseh vstopov oz. izstopov v Jugoslavijo! Menda je vsakemu treznemu Jugoslovancu zdaj že znano, da ima ta cesta tudi poseben mednarodni pomen; to je najnaravnejša povezava Zapadne Evrope z jugovzhodom ter Padske s Panonsko nizino.

Promet na sedanji zastareli cesti se je v zadnjih štiri letih povečal za več kot 65%. Slovenija je od vseh sredstev federacije, namenjenih za gradnjo cest v Jugoslaviji, prejela v času 1956 do 69 samo 3,4%. Upamo oz. želimo, da bi vsa jugoslovanska javnost pa hkrati vedela tudi tole:

Slovenija je sama s svojim denarjem v tem času zgradila koprsko železnico, luko in vrsto cestnih odsekov, kar je zahteval vedno hitrejši promet. Tudi zdaj je Slovenija pripravljena z lastnimi sredstvi modernizirati cesto Sentilj—Gorica in tudi nekatere druge cestne povezave, ki imajo predvsem jugoslovanski in mednarodni pomen. Seveda predstavlja vse to veliko obremenitev za slovensko prebivalstvo in gospodarstvo.

Zaradi vsega tega in zavoljo drugih podatkov, s katerimi Slovenci lahko postržemo jugoslovanski javnosti o našem deležu za enakopravno izgradnjo federacije in vseh naših republik, je ne-

davni sklep ZIS povzročil v naši republici upravičeno vznemirjenje, pa tudi ogorčenje in občutke neenakopravnosti. Zdi se nam, da smo izigrani. Pri tem tudi delovni ljudje širše Dolenjske sporočamo jugoslovanski javnosti:

Zdaj in v bodoče želimo in zahtevamo večje razumevanje nekaterih odgovornih organov v zvezi! O pomembnih družbenih vprašanjih je potrebno sporazumevanje s prizadetimi družbenimi dejavniki, zlasti pa naj se ZIS dosledno ob vsakem pomembnejšem ukrepu, ki ima odlo-

čilne posledice za razvoj in usodo posameznih republik, pred odločanjem demokratično posvetuje z republiški mi vodstvi. Tako reševanje naj bo v duhu naše ustave, družbenih dogovorov in drugih dejavnikov, zlasti pa naj dosledno temelji na ekonomskih merilih, s čimer bo tudi ustrezalo duhu gospodarske reforme.

Odločanje za zaprtimi vrati, brez vednosti najširše javnosti, pa zdaj in v vseh podobnih primerih odločno zavračamo.

TONE GOŠNIK

PISMA UREDNIŠTVU

Trgovci so bili v Švici

V zvezi z našo vestjo »Trgovci so bili v Švici« smo dobili od trgovskega podjetja »Jelka« Ribnica dopis, ki ga objavljamo v nekoliko skrajšani obliki:

Pri naših dveh trgovinah, kjer je največ papirnih odpadkov, imamo po eno košarico za smeti. To je za naše razmere v glavnem dovolj, saj sta košarici redkokdaj polni. Kljub košaricam, čeprav nista polni, mečejo ljudje papir po pločnikih in ulicah. Za čistočo Ribnice po našem mnenju niso potrebne le košarice, ampak je predvsem potrebno občane vzgojiti tako, da si bodo sami prizadevali, da bo Ribnica kar najbolj čista. Žal pa za čistočo kraja ne skrbe dovolj

niti tisti, ki so za to najbolj poklicani, saj smo opazili, da sta prav dva ribniška cestarja odlagala smeti pri naši Restavraciji.

Tudi vsa okolica Ribnice, kar ste tudi že pisali, je eno samo veliko smetišče. Obstajajo predpisi, da je smeti prepovedano odmetavati po ulicah, žal pa nihče ne poskrbi, da bi te predpise tudi izvajali. Mi bomo po naših možnostih še naprej skrbeli za čistočo Ribnice, predlagamo pa, da bi se našim prizadevanjem pridružili vsi občani, predvsem pa tudi tisti organi in delovne organizacije, ki so za to poklicani.

Kolektiv trgovskega gostinskega podjetja JELKA Ribnica

Terezija Pavlovič na pogorišču. Na sliki je uničeno poljsko orodje in kolo, v ozadju predelna stena, ki je še ostala od Sintičeve hiše. Na dvorišču je ogenj uničil tudi vse sadno drevje (Foto: Jožica Teppey)

Veliko pogorišče v Bregah

Popoldanski mir v Bregah pri Krškem je zadnje nedeljo v juliju pretrgal požar, ki je prizadel več gospodarstev. Ogenj je izbruhnil ob pol treh, ko je sonce najbolj pripekalo. Zanetili so ga trije otroci, ki so se igrali z vžgalicami. V vasi je na-

stal preplah, ker so bili vodnjaki zaradi suše napol prazni.

Klicu na pomoč so se prvi odzvali gasilci iz Leskova. Za njimi so prihiteli vojniki iz cerkljanske garnizije s polno cisterno vode ter gasilci iz CELULOZE. S skup-

nimi močmi so si prizadevali rešiti, kar je še ostalo. Ogenj se je bliskovito širil, ker je bilo vse tako suho, poslopja pa lesena. Prizadeti so hvaležni gasilcem za njihov trud. Požrtvovalnost vojakov so še prav posebej pohvalili.

Skoda se ni ocenjena. Zvedeli smo, da sta bila delno zavarovana le dva gospodarja. Mihi Sintiču je zgorela lesena hiša, hram in senik. Francu Pavloviču senik, hlev in kozolec, Jožetu Bogoljnu pa senik in drvarnica. Prizadetim pomagajo sosede.

J. T.

BOLJŠE SODELOVANJE OB REPUBLIŠKI MEJI

Pred kratkim se je skupna delegacija predstavnikov družbeno političnih organizacij in občinske skupščine v Metliki udeležila na Budinjaku proslave v počastitev dneva vstaje hrvatskega naroda. Metličani so se s predstavniki občin Jastrebarsko, Samobor, Ozalj, Krško, Brežice in Novo mesto pogovarjali na tem srečanju o večji medsebojni povezanosti, o ureditvi cest, ki povezujejo te občine in o pospeševanju turistične dejavnosti na tem območju.

Predstavniki vseh občin so sklenili, da bo za boljšo povezanost skrbel občina Ozalj, ki bo izdelala tudi poseben program dela in predlagala skupne akcije. V imenu metliških predstavnikov je na tej proslavi govoril Manek Fuks.

BESEDO IMA JOŽE ZAKRAJŠEK, VODJA SEKCIJE INTERNIRANCEV NA MIRNI

„Ne razumem, zakaj nas imajo za manjvredne!“

Sekcija internirancev, izgnancev in vojnih ujetnikov na Mirni deluje že deveto leto — Zdaj šteje 36 članov, število se pa vsako leto zmanjšuje. — Jože Zakrajšek je njen ustanovitelj, predsednik, tajnik in blagajnik

Sekcija internirancev, izgnancev in vojnih ujetnikov na Mirni je po vsej verjetnosti edina tovrstna organizacija v Jugoslaviji. Združuje vse internirance, ki jih je zajela vojna vihra v okolici Mirne in Sentruperta o ustanovitvi in delu sekcije bo kaj več povedal njen prizadevni predsednik Jože Zakrajšek, 67-letni upokojenec z Mirne.

»Ker je v okolici Mirne precej internirancev, sem dal že leta 1961 pobudo, da bi

30. julija 1961 smo ustanovili sekcijo. Da bi bilo naše delo čimbolj povezano, smo uvedli tudi članstvo. Član je postal lahko tisti, ki je dokazal, da je bil resnično interniran ali izgnan. Ob ustanovitvi nas je bilo 36, nato se je število povečalo na 43, letos pa nas je spet 36, ker so mnogi že pomrli ali pa so zaradi starosti opustili delo. Vendar je nas internirancev precej več, na se znamu jih imam 125.

Ustanovili smo upravni odbor sekcije, ker pa so člani razkropljeni v okolici Mirne, Sentruperta, v Ljubljani in Novem mestu, vse vodim sam. Delo opravljam z veseljem, ni pa mi všeč, da nas tako podcenjujejo. Občinska zveza ZB NOV nam ni še prav z ničemer pomagala; kar naredimo, gre iz naših žepov. Ne razumemo, zakaj imajo do nas takšen odnos!

Interniranci se vsako leto srečamo na isti dan, 10. avgusta. Ob delavnikih nas je seveda precej manj, porazgovorimo se bolj v ožjem krogu. Ker je letos nedelja, bo naše srečanje še bolj slovesno, zato vabimo vse člane in tudi vse internirance, vojne ujetnike in izgnance iz cele Slovenije, zlasti pa z Dolenjske in iz Bele krajine. Pred domom TVD Partizan bomo v sproščenem pogovoru obujali spomine.

J. KRŽIČ

Bo kmetijski sklad dobil dovolj denarja?

Upravni odbor sklada za pospeševanje kmetijstva v brežiški občini je letos predvidel nekatere nove izdatke. Med njimi so stroški za prirejanje kmetijskih razstav, nagrajevanja kmetov za rekorden pridelek žita in pomoč zasebnikom pri obnovi nasadov. Za vse to bi sklad potreboval 170.000 din.

Sejmišča

Novo mesto: malenkosten skok cen

4. avgusta je bilo na novo-mestkem sejmišču naprodaj 429 prašičkov in 154 glav živine. Prašičkov so prodali 374, in sicer so bili do 12 tednov stari po 130 do 190 din, do pol leta stari pa po 200 do 290 din. Živine so prodali: 75 glav: voli po 5,7 do 6,5 din za kg, krave 3—5 din ter junci in telice po 6 do 6,5 din. 15 glav živine so kupili za zakol. Cene so bile nekoliko višje kot na zadnjem junijskem sejmu.

Brežice: precej kupčij

Tedenski sejem prašičev 2. avgusta v Brežicah je bil spet živahen. Naprodaj je bilo 720 živali, od tega samo 20 starejših od 3 mesecev. Tudi kupčij je bilo precej, saj so rejci prodali 476 mlajših (9,5 do 10 din/kg) in 16 starejših prašičev (po 6 din/kg).

Moja kava je zato tako odlična, ker jo meljem

z mlinčkom **STANDARD** izdelanim po licenci Siemens

Ekonomska propaganda »GOSPODARSKI VESTNIK«

se organizirali in se tako večkrat srečali, saj smo bili vsa leta po vojni precej razkropljeni in smo se srečavali bolj po naključju. Zamisel smo kmalu uresničili.

Letošnji učni in vzgojni uspehi osnovnih šol

na Dolenjskem

Letos delajo učenci višjih razredov, ki imajo eno ali dve negativni oceni, prvič popravne izpite, učenci nižjih razredov pa še vedno napredujejo tudi z eno negativno oceno — Novi predpisi omogočajo večje učne uspehe in nalagajo staršem, učencem in učiteljem nove, večje naloge — Družbena skrb za osnovno šolo se je povečala.

Učno-vzgojno delo v tem šolskem letu se mi zaključeno. O dokončnih uspehih bomo seznanjeni po opravljenih popravniških izpitih, ki bodo konec avgusta in v začetku septembra. V avgustu se nadaljuje bitka za učne uspehe učencev, ki imajo popravne izpite. Šole bodo vsakega učenca, ki ima popravni izpit, nudile 6 dni dodatnega pouka. Precejšnje število teh učencev lahko napreduje v višji razred, če se bodo razen dodatnega pouka v šoli še sami z voljo in vztrajnostjo lotili učne snovi, ki je niso uspeli obvladati v času rednega pouka.

Kakšni so uspehi ob zaključku pouka v juniju in kaj lahko še dosežemo s popravniškimi izpiti?

V tem letu je bilo na osnovnih šolah v občinah Crnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje 13.676 učencev. V višji razred jih je napredovalo 10.835 ali 79,23 %. Popravne izpite ima 1876 učencev ali 13,71 %. Od teh jih ima 857 ali 6,27 % eno negativno oceno in 1019 ali 7,45 % dve negativni oceni.

Predvidevamo, da jih bo vsaj polovica popravni izpit opravila. Če bo to uresničeno, bo napredovalo letos okoli 86 % učencev, to pa je za 4 % več kot lani in več kot kdajkoli doslej.

Tabela učnih uspehov izkazuje uspehe, dosežene ob zaključku pouka. Primerjava z lanskimi rezultati pokaže naslednje pozitivne spremembe:

- Letos je s pozitivnimi ocenami izdelalo 76,43 % učencev, lani le 73,40 %.
- Odlčnih in prav dobrih je letos 32,81 %, lani le 31,42 odst.
- Tri ali več negativnih ocen ima letos 6,47 %, lani še 7,96 %.
- Ponavljalcev je bilo letos 11,46 %, lani še 13,39 %.
- Od ponavljalcev je letos napredovalo 90,24 %, lani le 85,56 %.

Navedene ugotovitve kažejo, da se je tudi letos nadaljeval v prejšnjih letih začeti proces utrjevanja in dvigovanja kvalitete dela osnovnih šol. 2,8 % več učencev, ki so izdelali s pozitivnimi ocenami, 1,5 % več odlčnih in prav dobrih učencev in prav tako manj učencev, ki imajo 3 ali več negativnih ocen in zato nobenih možnosti za napredovanje v tem šolskem letu, potrjuje postavljeno trditve.

Uspešna priprava in izvedba popravniških izpitov lahko še znatno dvigne učni uspeh. Šole bodo storile vse kar je v njihovi moči. Pozivamo učence, da se dobro pripravijo na izpite, njihove starše pa, da jim po svojih močeh pomagajo. Škoda je zapraviti leto za ponavljanje razreda!

Učno in vzgojno delo osnovnih šol in njihovi problemi

Uspehi osnovnih šol so odvisni od množice dejavnikov. Glavni med njimi so:

- organizacija šolske mreže, učni programi, učno-vzgojni kadri, družbena skrb za materialno opremo šol, pomoč in podpora družbenega okolja, v katerem šola deluje. Vsi navedeni in še drugi dejavniki vsak po svoje vplivajo na večjo ali manjšo uspešnost dela osnovne šole.

V današnjih razmerah, ko nekateri izmed navedenih dejavnikov zavirajo doseganje večjih uspehov, je prav, če najprej ocenimo stanje in ugotovimo zaviralni vpliv navedenih dejavnikov, da bi lahko objektivneje ocenjevali uspehe in neuspehe osnovnih šol.

Poglejmo, kako nekateri dejavniki vplivajo na šolsko delo in uspehe:

1. Organizacija osnovnega šolstva:

Pri nas je šolska mreža že ustaljena. Sestavlja jo 27 popolnih osnovnih šol in na njih vezanih 48 podružnic. V vseh šolah je bilo letos 530 oddelkov s 13.676 učenci. Učenci s podružnic se praviloma po končanem 4. razredu vključujejo v popolne osnovne šole. Tako je formalno omogočeno vsakemu šoloobveznemu otroku, da obiskuje in dovrši vseh osem razredov osnovne šole. Toda zaviralni dejavnik so kombinirani oddelki, ki jih imamo pretežno na podružnicah, v katerih se hkrati učijo učenci dveh ali celo treh razredov. V kombiniranih oddelkih je objektivno delo težje in uspehi so manjši. Kombiniranih oddelkov je bilo letos 56, v njih pa je bilo 971 učencev. Tako je bilo letos v kombiniranih oddelkih 7,1 % šoloobveznih otrok, lani pa je bilo v takih oddelkih še 9,4 % učencev. Stanje se je torej popravilo. Še vedno pa ima 7,1 % učencev nenormalne pogoje za šolsko delo. To povzročajo težave v napredovanju takih učencev v višjih

razredih. Zato je naš namen odpraviti kombinirane oddelke.

2. Učni programi so obsežni, ker sledijo hitremu razvoju znanosti in potrebam družbe. Za otroke, ki živijo v relativno zaostalem okolju, predvsem za kmečke otroke, so v veliki meri nedosegljivi. Ker zahteva učni načrt od učencev, da v šoli obravnava no snov utrjujejo in doma ponavljajo kmečkim otrokom pa za to primanjkuje časa, nastajajo težave v učnih uspehih. Z lanske anketo smo ugotovili, da 51 % otrok kmečkega stanu ponavlja enkrat ali celo večkrat v osnovni šoli. Kmečkih otrok pa je v naših šolah preko 42 % od vseh učencev. Približno enake ugotovitve veljajo tudi za otroke iz delavskih družin.

Letošnje stanje glede ponavljalcev je ostalo skoraj nespremenjeno. Opravka imamo z zaviralnim dejavnikom, ki ga ne bo lahko odpraviti ali krepkeje ublažiti. Dokler se razmere v kmečkem in delavskem okolju močneje ne spremenijo, dokler ti otroci ne bodo imeli dovolj časa za učenje, starši pa več možnosti, razumevanja in interesa za uspehe in šolsko delo, ne bo mogoče bistveno izboljšati učnih uspehov. Ker pa je spremenjen odnos navedenih slojev do izobrazbe pogojen s spremembo položaja in z gospodarsko zmogljivostjo ter z višjo kulturno stopnjo, moramo na tem področju računati z dolgotrajnim in trdim bojem.

Prav zaradi navedenega dejstva v glavnem nastaja položaj, ko veliko število otrok še vedno ne dovrši popolne osnovne šole. Letošnje stanje je naslednje:

- osemletno šolsko obveznost je dovršilo 1833 učencev; od teh jih je dovršilo vseh osem razredov le 861 ali 46 %.
- Druge učenci, ki pa že tudi hodijo osem let v šolo, pa se nahajajo:
- v 7. razredu 456 učencev ali 24,8 %,
- v 6. razredu 304 učencev ali 16,5 %,
- v 5. razredu 161 učencev ali 8,9 %,

v 4. ali še nižjem razredu 51 učencev ali 2,9 %.

V primerjavi z lanskim šolskim letom, ko je 8. razred dovršilo 44,4 % učencev, se je stanje izboljšalo za 2,5 %. Podobno sliko vidimo tudi v drugih, manj razvitih sredinah in predvsem v mestih, da napreduje znatno večje število učencev. Tudi preko 80 % učencev v rednem času uspešno dovrši 8. razredov.

Zaradi takega stanja, ko nam podeželske osnovne šole kažejo veliko slabše rezultate, je razumljiva težnja, ki hkrati postaja tudi vedno močnejša, da bi bile potrebne učne načrte osnovne šole diferencirati in njihovo zahtevnost zmanjšati.

3. Učno vzgojni kadri so zelo pomemben dejavnik za uspeh osnovne šole. Številčnega pomanjkanja učnih kadrov tudi pri nas ni več, močno neustrezna pa je še vedno kvalifikacijska struktura kadra. Stanje se le počasi izboljšuje. Tudi letos nam je na stopnji predmetnega pouka poučevalo več kot polovica učnih moči, ki za to poklic nimajo dovoljne strokovne izobrazbe. Razveseljivo pa je, da si večji del teh učiteljev pridobiva ustrezno izobrazbo z izrednim študijem na pedagoški akademiji in na drugih višjih oziroma visokih šolah.

Za dvig strokovnega in pedagoškega znanja učnih kadrov smo tudi letos v okviru zavoda za prosvetno pedagoško službo organizirali vrsto strokovnih aktivov, predavanj in seminarjev, ki so se jih udeležili domala vsi učitelji.

Kvaliteta učno-vzgojnega dela se iz leta v leto izboljšuje, k čemer po svoje prispeva večja stalnost učiteljev (v zadnjih 2 letih je fluktuacija malenkostna) in nenehno sistematično strokovno izpopolnjevanje v organiziranih študijskih oblikah — aktivnih in seminarjih, pa tudi z individualnim študijem in s študijem v okviru učiteljskih zborov šol.

Pomanjkljiva strokovnost učnega kadra kot zaviralni dejavnik za uspehe šol bo v najkrajšem času odpadla, saj bo v nekaj letih veliko učiteljev preko izrednega študija diplomiralo na višjih in visokih šolah, prihajajo pa tudi novi, mladi diplomanti iz teh šol. Večja strokovnost učiteljev pa lahko le delno prispeva k boljšim učnim uspehom, katerih dvig zavira še vrsta drugih močnejših in težje rešljivih problemov.

4. Moderna oprema šol je za sodobni pouk zelo pomembna.

Glede modernizacije letos nismo zabeležili vidnejšega napredka. Potrebna so znatna sredstva. Pred nekaj leti smo napravili analizo, ki je

pokazala, da imajo osnovne šole v povprečju le okoli 20 odst. potrebnih učil. V zadnjih letih v ta namen tudi ni bilo večjih vlaganj. Res je v tem času bilo zgrajenih ali adaptiranih nekaj šol, toda za modernizacijo opreme in učil je sredstev vedno zmanjkalo. Zato imamo danes stanje, ki zahteva, da v vseh osnovnih šolah, predvsem pa v popolnih šolah, ki so zrasle po reformi osnovne šole iz nekdanjih nepopolnih osnovnih šol in na podružnicah šol vložimo večja sredstva za modernizacijo učil in dopolnitev učiteljskih in šolskih knjižnic. Potrebni bi bilo po grobem izračunu vsaj okoli 300 milijonov Sdin.

Osnovne šole so, glede na razmere, v katerih delujejo, dosegle letos znaten napredek. Navedena dejstva pa nas silijo k sklepu in zahtevi, da je potrebno v bodoče posvetiti razvoj osnovnih šol še več družbene skrbi, da bi lahko bolje delale.

Učiteljski kolektivi osnovnih šol so razen rednega pouka opravili tudi zelo pomembne družbene vzgojne naloge v različnih oblikah prostovoljnih dejavnosti, ki jih organizirajo v različnih organizacijah za učence. Na šolah je delovalo zelo veliko število krožkov in organizacij. Šole so organizirale vrsto tekmovalnih prireditev, razstav, ekskurzij in proslav, v katerih je sodelovalo večje število učencev. Za vsoto dejavnosti učiteljski kolektivi niso posebej nagradjeni. Dogaja se celo, da iz sredstev za redno dejavnost krijejo materialne stroške za razvoj navedenih dopolnilnih dejavnosti; le manjši del sredstev dajejo za te namene delovne organizacije s prostovoljnimi prispevki.

Za razvijanje prostovoljnih dejavnosti učencev, ki obsegajo športno-rekreacijsko, kulturno-umetniško, znanstveno-tehniško in druga področja, ki vzgajajo in oblikujejo mlado osebnost,

- lahko našim učiteljem, ki so za to opravili na tisoče ur prostovoljnega vzgojnega dela, zaenkrat izrečemo le vso pohvalo in zahvalo.
- Prav pa bi bilo, da bi se v bodoče za to delo učitelje tudi nagradilo.

Z delom in uspehi osnovnih šol smo zadovoljni; potrebna pa so še večja in uskladenja prizadevanja vseh odločilnih dejavnikov

Za uspešno osnovno šolo mora biti zainteresirana vsa družbena skupnost. Uspešnost njenega dela pa je odvisna predvsem od učiteljev, ki organizirajo in vodijo učno-vzgojni proces, od učencev in njihovih staršev in od odnosa družbenih dejavnikov, ki so zadolženi in odgovorni

za razvoj izobraževanja in vzgoje. Boljše delo in večje uspehe lahko dosežemo le z vsestranskim in usklajenim sodelovanjem navedenih dejavnikov.

Letos nas razveseljuje predvsem ugotovitev, da so se učni uspehi ponovno izboljšali. V celoti pa nas seveda še ne zadovoljuje. Tudi če se uresniči zgoraj navedena napoved in če po popravniških izpiti res napreduje v višji razred 86 % učencev, nam še vedno vsak 7 učenec zaostane in ponavlja razred. To je velika škoda za posameznika in za družbo. Zaradi velikega števila ponavljalcev, za katere plačujemo dvakrat za isti program, nam redno zmanjkujeta sredstev za modernizacijo. Letos imamo n. pr. na vseh osnovnih šolah 1567 ponavljalcev, skupaj jih je kar za 52 oddelkov. En oddelček nas stane letos okoli 3,6 milijonov Sdin. Izračunajmo, koliko bi lahko dali za druge namene, če bi ne imeli toliko ponavljalcev!

Letos ugotavljamo tudi bistveno izboljšanje v odnosih družbene skupnosti do osnovnega šolstva. Družbena skrb za osnovno šolo se je znatno povečala. Svoj odnos je našla v sanacijskem načrtu izobraževanja in vzgoje, ki sta ga sprejela skupščina in izvršni svet SR Slovenije. Znatno so se zvišala sredstva za osnovno dejavnost. Zagotovljena je tudi pomoč širše družbene skupnosti osnovnim šolam v manj razvitih področjih. Republiška izobraževalna skupnost daje šolam dopolnilna sredstva. Začela se je torej postopna odprava razlik v materialni opremljenosti šol in v nagrajevanju učiteljev. Začenja se krepiti položaj šol in dvigati ugled prosvetnih delavcev. Njihovo delo se začneja ustrezneje vrednotiti in nagradjevati. Nadaljevanje tega procesa bo omogočilo uspešnejši boj za kvaliteto učno-vzgojnega dela, selekcijo učnih kadrov in priliv sposobnih mladih ljudi v učiteljski poklic. Večja sredstva za materialne izdatke bodo omogočila nabavo in uporabo sodobnejših učnih pripomočkov in s tem modernizacijo pouka.

Napovedano je znanstveno proučevanje in sprememba učnih načrtov. Spremenjeni predpisi, ki dajejo možnost popravniških izpitov in določajo obvezni dodatni pouk, bodo po svoje prispevali k boljšim učnim uspehom.

- Z veseljem torej lahko ugotovimo, da se je družbena skrb za osnovno šolo povečala in lahko pričakujemo njen pozitivni vpliv na delo in rezultate.

Učenci in starši morajo v bodoče še več prispevati k boljšemu delu in uspehu osnovne šole, zato pa je potrebna večja družbena skrb za hitrejši, kulturni, ekonomski in socialni razvoj kmečkega in delavskega okolja.

Učiteljski kolektivi bodo v spremenjenih, boljših pogojih s še večjo skrbjo, z voljo in s prizadevanjem opravljali svoje odgovorno delo.

Ce smo lani v našem članku v tem listu zapisali: »Osnovna šola polaga temelje kulturni družbi, zato zasluži večjo pozornost vse družbe«, potem lahko letošnji zapis zaključimo z razveseljivim dejstvom:

»Družbena skrb za osnovno šolo se je povečala. Upamo, da se bo tako nadaljevalo tudi v prihodnjih letih!«

MIROSLAV VUTE

UČNI USPEHI V ŠOLSKEM LETU 1968/69 V OSNOVNIH ŠOLAH 4 DOLENJSKIH OBČIN

Občina	Število učencev			Izdelali:							Ima popravni izpit		Niso izdelali:		Neocenjeni		Ponavljalci:	
	M	Z	SK	Učni uspeh				napreduje skupaj	%	1 neg. oceno	2 neg. ocn. nazna	ima 3 več neg. ocen	%	Stev.	Stev. vseh ponavljalcev	St. ponavljalcev, ki napredujejo v višji razr.		
	odl.	pd.	db.	zd.	zapr. 30 št. + 70 št. (od 2.-4. r.)													
CRNOMELJ	1.340	1.255	2.595	St. 212	461	930	301	70	1.974	76,07	196	216	196	13	0,50	336	277	
				% 8,17	17,76	35,84	11,60	2,70			7,55	8,32	7,55			12,95	82,44	
METLIKA	484	473	957	St. 95	193	315	86	30	719	75,13	68	98	67	5	0,52	101	86	
				% 9,93	20,17	32,92	8,99	3,13			7,10	10,24	7,00			10,55	89,86	
NOVO MESTO	3.753	3.604	7.357	St. 1.023	1.582	2.438	664	191	5.898	80,17	459	510	447	43	0,58	697	683	
				% 13,90	21,50	33,14	9,02	2,60			6,24	6,93	6,07			9,47	92,83	
TREBNJE	1.390	1.377	2.767	St. 369	553	928	302	92	2.244	81,10	134	195	175	19	0,69	433	368	
				% 13,33	19,98	33,54	10,91	3,32			4,84	7,05	6,32			15,65	84,99	
Skupaj	6.967	6.709	13.676	St. 1.699	2.789	4.611	1.353	383	10.835	79,23	857	1.019	885	80	0,58	1.567	1.414	
				% 12,42	20,39	33,71	9,89	2,80			6,27	7,45	6,47			11,46	90,24	

OBČINSKA SKUPŠČINA ČRNOMELJ

OBČINSKA KONFERENCA SZDL — OBČINSKA KONFERENCA ZKS —
OBČINSKI SINDIKALNI SVET — OBČINSKO ZDRUŽENJE BORCEV NOV
— OBČINSKI KOMITE ZMS — OBČINSKI ODBOR RK

voščijo za praznik vsem delovnim ljudem z željo, da bi složno in požrivovalno kot v času NOB tudi danes sodelovali v borbi za gospodarski napredek pokrajine. Iskreno pozdravljamo vse delavce, kmete in strokovnjake, želeč jim v prihodnosti še mnogo uspehov!

ČRNOMALJSKA OBČINA PRAZNUJE

Cesta bo prinesla večji kos kruha

Črnomaljski občani bodo v nedeljo praznovali svoj praznik. Namesto čestitk bodo sprejemali priznanje za svoje delo, ki v zadnjem letu zaradi pičlih sredstev v občinskem proračunu prav gotovo ni bilo lahko.

Prvi velik uspeh in dokaz njihovega dela je asfaltirana cesta Črnotelj-Vinica, ki jo bodo slovesno odprli v nedeljo na občinski praznik. Zgradili so jo s samoprispevkom občanov in delovnih organizacij ter ob pomoči republiškega cestnega sklada.

Cesta bo prinesla vsem kraje in ljudem, ki živijo ob njej, večji in boljši kos kruha in bo veliko pripomogla, da se bo v Beli krajini razvil turizem. Gospodarski razvoj občine je prav tako v veliki meri odvisen od ceste, važne prometne žile, ki je

skrajšala Dolenjcem, Stajercem in Ljubljancem za več ur vožnje pot do morja. Da je cesta najboljši temelj belokranjskemu turizmu, se je v letošnjih poletnih mesecih že pokazalo. Kolone tujih in domačih avtomobilov so že popeljale po njej; izletniki,

ki so potovali skozi te kraje, Bele krajine in njenih ljudi niso mogli prehvaliti. Nov asfaltni trak je še močnejše povezal tudi ljudi tostran in onstran Kolpe, taka sosedstva prijateljstva pa so obojim lahko samo v korist. Črnomaljčani bodo letos še marsikaj naredili. V Vinici dograjujejo nov trakt osnovne šole, ki je ena izmed najlepših in najbolj delavnih v vsej občini.

Prav zdaj urejajo v Črnotelju tudi kanalizacijo na Utrdbah in v ulici Mirana

Jarca; do jeseni bodo dokončno dogradili ceste do Vojne vasi, v Dragatušu, ulico heroja Starihe, obnovili bodo vodovod v Semiču, zgraditi pa nameravajo tudi nov stanovanjski blok v Črnotelju v katerem bodo dobili stanovanja delavci, upokojeanci in nekdanji borci. Pravijo, da bo tudi gasilski dom že letos gotov.

Črnomaljski občani so letos sklenili, da bodo svoj praznik slavili z delom. Zato jim ob njihovem prazniku in dosedanjih uspehih tudi mi iskreno čestitamo!

Tudi v Črnotelju se ne strinjajo s sklepom ZIS

Z nedavnega zasedanja občinske skupščine Črnoteljsko poslali pismo republiški skupščini SRS, izvršnemu svetu in centralnemu komiteju ZKS, v katerem odborniki in občani Črnotelja izražajo vso podporo prizadevanjem slovenske javnosti, da bi prišlo do razveljavitve sklepa zveznega izvršnega sveta. Po

tem sklepu, ki je treščil v javnost kot strela z jasnega neba, Slovenija ne bi dobila posojila mednarodnega banke za gradnjo dveh hitrih cest. V Črnotelju menijo, da je zadnji sklep ZIS nerazumljiv in nepravilčen ter vztrajajo pri prvotnem predlogu ZIS v katerem sta upoštevana gradnja cest Hoče-Leveč in Postojna-Razdrto.

OPEKARNA KANIŽARICA

Izdelujemo in nudimo: opečne izdelke, betonske votlake in betonske cevi.

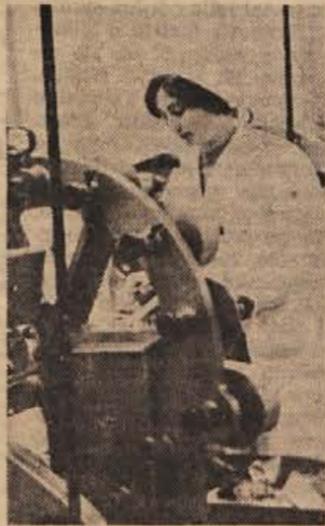
Za občinski praznik pošiljamo pozdrave vsem delovnim ljudem!

TOVARNA KONDENZATORJEV

ISKRA SEMIČ

Vsem občanom želimo veselo praznovanje občinskega praznika!

BELT

BELOKRANJSKA ŽELEZOLIVARNA IN STROJNA TOVARNA

ČRNOMELJ

● IZDELUJE:

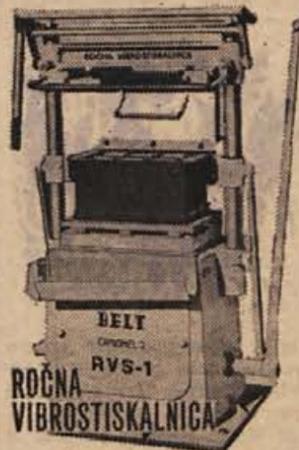
vse vrste odlitkov iz visokokvalitetne sive litine za avtomobilsko in strojno industrijo kot so: karterji, zavorni bobni, vztrajniki, ohišja sklopke, odlitki za kompresorje itd.

● Oprema za gradbeništvo:

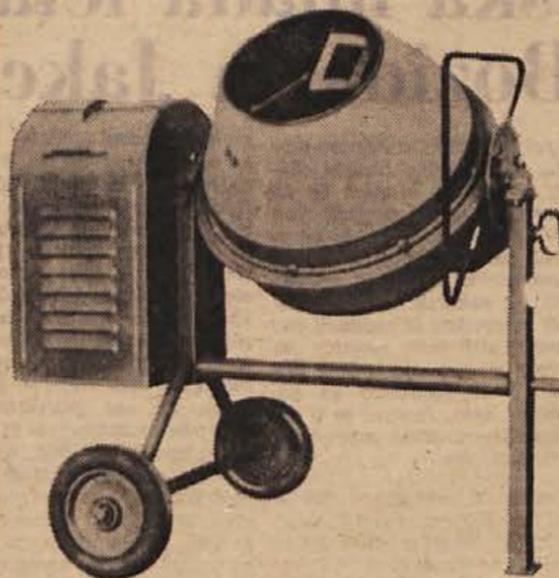
stroji za izdelavo betonskih votlakov, stroji za izdelavo betonskih cevi, viseči odri za obdelavo in vzdrževanje fasad, betonski mešalci, mešalci za malto in prevozne krožne žage za gradbeništvo.

● Oprema za livarne:

mešalci za livarski pesek, viseči brusilni stroji za brušenje odlitkov itd.

ZA VSE INFORMACIJE SE OBRNITE NA TELEFON 76-045, 76-140.

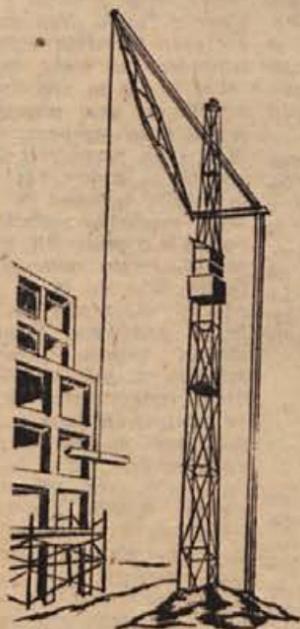

ZA OBČINSKI PRAZNIK ČESTITAMO!

BELOKRANJSKO GRADBENO PODJETJE ČRNOMELJ

● GRADI SOLIDNO IN POCENI VSE VRSTE NIZKIH IN VISOKIH GRADENJ

● PRIPOROČAMO SE ZA NAROČILA IN HKRATI ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK ČRNOMELJA!

kultura in izobraževanje

Ze 2000 obiskovalcev v Kostanjevici

Jubilejna razstava slikarja Božidarja Jakca, ki je odprta v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici vsak dan od 9. do 12. ure ter od 15. do 19. ure, je privabila do sedaj že več kot 2000 obiskovalcev. Med njimi je bilo tudi precej tujih turistov iz Belgije, Češkoslovaške, Avstrije in iz drugih držav. Vse kaže, da bo razstava odprta še ves avgust, saj zanimanje zanjo še vedno narašča.

Obisk toplo priporočamo!
J. Z.

Razstava v avli Čateških Toplic

Od 16. julija dalje razstavlja svoje slike na steklu in lesu Milan in Majda Dvoršek, slikarja-samouka iz Krškega, v veži recepcije zdravilišča Čateške Toplice. To je prva samostojna razstava očeta in hčerke, ki sodita po zvrsti likovnega prizadevanja v krog »Trebanjskega taborca« naivnih slikarjev Slovenije. Razstava bo odprta do 16. avgusta.

Jaki v ljubljanski Mestni galeriji

Včeraj zvečer so v vseh prostorih Mestne galerije v Ljubljani odprli novo samostojno razstavo najnovejših slikarskih del samostojnika Jožeta Horvata Jakca iz Nazarij v Savinjski

dolini. Razstava, na katero vabimo naše bralce in prijatelje likovne umetnosti, bo odprta do 4. septembra. — Na sliki: Jakijeva vinjeta iz razstavnega kataloga sedanje razstave v Ljubljani.

Organizirano izobraževanje za tujino

Novi načrti kovinarskih šol v Kočevju in Krškem: brezplačno šolanje mladih delavcev, stroške pa bo poravnalo nemško podjetje DEMAG

Nenaotno in dostikrat samovoljno odhajanje kvalificiranih delavcev v tujino, posebno iz kovinarske stroke, povzroča mnogim podjetjem velike težave. Večkrat odhajajo prav tisti, ki so se več let solali in jih podjetja za izpolnjevanje sprejetih naročil nujno potrebujejo. Manj pa odhajajo na delo resnično brezposelni, posebno taki, ki nimajo vsaj nekaj strokovnega znanja. Da bi to nekako uredili, je osem šolskih centrov iz Slovenije skle-

nilo, da bo organiziralo strokovno izobraževanje nekvalificiranih delavcev za zahodno nemško podjetje DEMAG. Na Dolenjskem bodo izobraževali te delavce v kovinski šoli v Kočevju in kovinarski šoli v Krškem.

V šestmesečnih strnjениh tečajih bodo kovinarske šole usposabljevale mlade delavce za ključavničarje, strugarje, rezkalce in druge poklice kovinarske stroke. V tečaje bodo sprejemali osebe, ki imajo končani vsaj 6 razredov osnovne šole in so stare nad 17. let. Pred vpisom jih bodo še testirali na zavodih za zaposlovanje. Šolanje bo brezplačno, ker ga plača nemško podjetje. Služatelji, ki bodo stanovali v internatih, bodo nekaj prispevali k tem stroškom. Po opravljenem izpitu bodo nadaljevali priučevanje v šolskih delavnicah tovarne Demag, v kateri bodo morali delati nato vsaj dve leti. Imeli bodo vse pravice iz socialnega zavarovanja in vnaprej zagotovljen dober zaslužek. Med poukom v naših šolah bodo tudi socialno zavarovani, imeli pa bo-

do tudi možnost nekaj zaslужiti. Na delo v tujino bodo lahko šli pred odslužitvijo kadrovskega roka. Stari bodo morali biti 18 let.

Prvi tečaj se v Kočevju prične že 1. septembra, drugi pa 1. februarja. Prijave, pisane v obliki prošnje, se sprejemajo. Prijavijo se lahko interesi iz vse Dolenjske, posebej se mladi fantje iz vasi, ki imajo že tako namen zaposeliti se v tujini. S strokovnim znanjem jim bo to veliko lažje in bolje bodo zaslužili. Šola bo poskrbela za stanovanje in hrano. M. C.

Zadovoljni z Veselimi planšarji

Več sto ljudi je v soboto, 2. avgusta, zvečer zasedlo vrt zdraviliškega hotela v Dolenjskih Toplicah, kjer so v okviru Dolenjskega poletja 69 nastopili Veseli planšarji s pevcema in humoristom. Ta narodnozabavni ansambel se je občinstvu predstavil z novim programom, ki vsebuje poskočne viže na planšarsko motoviko, za nameček pa je izvedel še venček narodnih. Obiskovalci, med katerimi je bilo tudi precej inozemskih gostov, ki so na oddihu v Dolenjskih Toplicah, so se ob prireditvi resnično razvedrili.

Množičen obisk pa je najboljši dokaz, da ljudem poleti še najbolj ustrezajo lahki domači ritmi. Po uri in pol trajajoči prireditvi so Veseli planšarji igrali za ples.

Slikarstvo v Sloveniji

V založbi Slovenske matice je te dni izšla odlična študija dr. Franceta Steleta o slikarstvu v Sloveniji od 12. do sredine 16. stoletja. Knjiga, ki vsebuje številne fotografije največjih slikarskih dosežkov v omenjenem času na Slovenskem, je razdeljena v naslednja poglavja: Stensko slikarstvo, Tabejno slikarstvo, Enciklopedično in profano slikarstvo. Na poti k portretu, iluminirani rokopisi in Vitražni. Preglednost dajejo študiji tudi posamezne skice ter nadrobna predstavitev posameznih mojstrov tega časa (npr. Janez Ljubljanski, Vincenc iz Kastva, Janez iz Kastva itd.). Steletovo knjigo je opremil Tone Bitenc, obsega pa 316 strani.

VLADO LAMUT: GOSTIŠČE PRI MIKLAZVU — Tu bo v nedeljo čez dan in zvečer živahno kot že dolgo ne: Kukova gora bo oživila in pokazala skrivnosti svoje kresne noči...

Umril je Jože Zupančič

V začetku prejšnjega tedna je prišla z Malega Lošnja vest, da je tamkaj v bolnišnici umrl znan slovenski časnikiar in književni prevajalec Jože Zupančič. Podlegel je mučni poškodbi, ki jo je dobil pri padcu s skale, kjer se je hotel naučiti zraka in sinjega Jadrana.

V slovenskem časnikiarstvu in prevajalstvu je z izgubo Zupančiča utihnilo marljivo in nadarjeno pero. Bil je dolgo leta viden sodelavec »Slovenskega Naroda« vmes

Rodil se je leta 1894 v Zavrtačah pri Višnji gori, študiral pa je v Ljubljani. V prvi svetovni vojni je bil ujet, znašel se je v Rusiji in na ta leta je napisal številne spomine. J. Z.

Za „Sedmino“ le posebna nagrada

V Pulju se je prejšnji teden končal festival jugoslovanskega igranega filma. Za najboljši film so proglasili film »S tokom sonca«, ki ga je režiral Fedor Skubonja. Drugi najboljši film je bil »Dogodek Vatroslava Mimice«.

Staša Borisavljević je bil nagrajen za najboljši scenarij (»S tokom sonca«), Frano Vodopivec za najboljšo kameru (»Dogodek«, »Ko slišiš zvonove«), za scenografijo pa je dobil nagrado inž. Niko Matulj (»Kekčeve ukane«). Najboljšo glasbeno spremljavo je pripravil Zoran Hristić (»Vrane«, »Horoskopa«).

Nagradili so tudi igralce: Radmilo Andrić (»Moja stran sveta«), Mileno Dravić (»Cros country«, »Horoskopa«), Borisa Dvornika (»Most«, »Ko slišiš zvonove«) in Danila Stojkovića (»Zazidanje«).

Slovenski filmi se tudi letos niso kdove kako dobro uveljavili. Kljub temu pa je osembe vredno, da je dobil režiser slovenskega filma »Sedmina« Matjaž Klopčič posebno nagrado žirije. Tisti, ki so temu filmu — naj omenimo, da je narejen po istoimenskem romanu Bena Zupančiča — napovedovali triumfalen povratek iz puljske arene, so zdaj upravičeno nekoliko razočarani. Sicer pa udeleženci v Pulju vedo povedati, da tudi letošnji festival ni minil brez (grenkih) presenečenj.

Odkritje fresk v Sevnici

V Gornji Sevnici v Mirenski dolini je umetnostni zgodovinar dr. Ivan Komelj pred dnevi v tamkajšnji cerkvi odkril lepe freske iz konca 15. stoletja. Poizkusna sonda je pokazala, da gre za zelo lepe freske, ki so podobne tistim z Mirne. V kolikor bodo v kratkem na voljo denarna sredstva, bodo freske odkrili!

Miller na novomeškem odru

Dramska skupina delavskega prosvetnega društva Dušan Jereb je sklenila letos postaviti na oder Millerjevo dramsko delo Cena. Delo, ki ga bo režiral Riko Urh, so izbrali zato, ker je sodobno, izpovedno zelo močno, ker ne zahteva veliko scenskih premikov in je število igralcev, ki nastopajo v tej drami, majhno. Za 25. letnico obstoja delavskega prosvetnega društva Dušan Jereb bodo pripravili poseben program. P. B.

Obiščite Jakčevo razstavo!

Dolenjska galerija v Novem mestu sporoča, da je umetniška razstava slikarja Božidarja Jakca odprta vsak dan od 9. do 15. ure, ob sredi in sobotah pa tudi popoldne od 17. do 19. ure. Vljudno vabljeno!

Mali kulturni barometer

■ RAZSTAVA V GAST SINDIKATU — Septembra bodo v Slovenski Gradcu odprli slikarsko razstavo, na kateri bo okoli 500 del jugoslovanskih avtorjev. Razstava bo posvečena 50-letnici jugoslovanskih sindikatov.

■ SVETA SOPLJA ČEZ OCEAN — Na daljšo turnejo po ZDA in Kanadi je pred kratkim odpoval skopski vokalnoinstrumentalni ansambel, ki ga vodi dirigent Tomo Prišev. Imel bo več koncertov v severnoameriških mestih.

■ ŽELEZARSKO ODLIČJE JAKCU — Delavski svet jeseniške železarne je na slavnosti seji ob 100-letnici podjetja podelil nekaterim umetnikom, ki so v svojih delih obravnavali življenje in delo železarjev, spominška odličja. Železarsko odličje so izročili tudi akademskemu slikarju Božidarju Jakcu, ki praznuje letos pomembno življenjski in umetniški jubilej.

■ TRDINA V NEMSKI RAZPRAVI — V Münchnu je izšel pred kratkim obsejni slovenski študijski zbornik z razpravami o delu nekaterih slovenskih klasikov in drugih vprašanjih. Med drugim je zanimiva razprava mladenškega profesorja Leopolda Kretzbacherja o pisatelju Janezu Trdinu. Pisec je z daljšo razpravo predvsem posegel v motiviko Trdinovih verskih bajk in se je dalj časa zadržal tudi pri motivu o svetem številnih junakov iz »Bajk in povesti o Gorjancih«.

■ SOVJETSKI PISATELJ IZGINIL — Sovjetski pisatelj Anatolij Kuznjecov, ki je bil na obisku v Veliki Britaniji, je pred dnevi nenadoma izginil. Kasneje so zvedeli, da je zaprosil britanske oblasti za azil.

JOŽE ŽUPANČIČ:

Novomeška mlada leta slikarja Božidarja Jakca

Božidar Jakac je rasel v slikarja, bil pa je tudi spreten organizator. V rojstnem kraju je imel precej dobrih sodelavcev, ki so se navduševali za kulturni razvoj metropole ob Krki. Takratna napredna mladina se je odločila za celoletensko kulturno prireditve z recitacijskim večerom, s predavanji, z glasbenim nastopom in tudi z umetniško razstavo. Ta novomeški »kulturni tedni« v jeseni 1920 je pomenil veliko prelomnico v življenju mesta ob Krki. Anton Podbešek in Božidar Jakac sta bila na čelu te zasnove, krepko pa so jima pomagali mladostni prijatelji in takrat že znani kulturni delavci. Pesnik Anton Podbešek je bil eden najbolj spretnih organizatorjev. Nedavno je spet stekel pominek o tej pomembni kul-

turni prireditvi v Novem mestu. Med svojimi zapiski o tisti prireditvi hranim še izrezek, ki ga je napisal mojster Rihard Jakopič, ki se je tudi sam udeležil takratnih novomeških kulturnih prireditev. Na slikarski razstavi mladih umetnikov je razstavil eno svojih slik tudi mojster Jakopič in jim dal s tem priznanje in spodbudo za nadaljnje delo. Jakopič je o novomeški prireditvi zapisal posebno izjavo:

»Dne, 26. septembra 1920 je bil v Nobem mestu velik praznik. Sorodne duše so se našle in združile. Bili so to mladi umetniki: pisatelji, slikarji, kiparji, glasbeniki. Zaručili so se, da dajo duška svojemu hrepenenju in da stopijo prvi skupaj na plan. Ljubljana je to početje

malo postrani gledala, nekako nezaupljivo. Mi pa, ki sočustvujemo z vsem, kar je živga, smo pohiteli tja, da se z njimi veselimo. V času od 26. septembra 1920 do 11. oktobra 1920 je bilo Novo mesto v svečanem razpoloženju. Vse hiše so bile v zastavah, plakati, ki jih je Jakac lastnoročno naslikal, pa so vabili ljudi na številne prireditve. Za vse prireditve je bilo mnogo zanimanja in mladi izvajalci so bili deležni toplega prinjanja. Med najbolj pomembnimi prireditvami takratnih novomeških dnevo je bila slikarska razstava, ki jo je postavil Jakac, ki je bila v salonu Windišarjeve gostilne v Kandiji. Na tej razstavi so sodelovali Anđić, Aysec, Cvelbar, Čarge, Grad, Jakac, Mušič, Skalický in Zupan.«

(4) Mojster Jakopič, ki je poročal o razstavi, je še dodal: »Razstavil sem tudi jaz eno sliko, da pokažem s tem svoje veselje nad mladim pokretom.«

JAKAC HRANI SLIKO O KULURNIKIH V LETU 1920

Mojster Jakopič je takrat razstavil svojo sliko »Pod oknom«, ki je vsebovala splošno občudovanje in so mnogi Novomeščani in Dolenjci takrat prvič videli umetnino velikega mojstra in dobrega prijatelja in pokrovitelja novomeške revolucionarne mladine. Vredno je omeniti, da so mladi glasbeniki izvedli muzikalno prireditve v svojevrstnem okolju, na Sukljevem gradu Kamnu, tam sta nastopila skladatelj Marij Kopoč in pianist Drnovšek. V okviru novomeških prireditev 1920 so recitirali tudi pesmi enega izmed organizatorjev te prireditve. Antona Podbeška, avtorja pesniške glabe »Človek z bombami«.

Slikarsko razstavo so iz Novoga mesta prinesli nato še v Ljubljano, dela novomeških avtorjev Božidarja Jakca in drugih, tudi Jožeta Cvelbarja,

ki je v tistem času že počival v samotnem vpkasem grobu na Tirolskem. Prireditelji pa so hoteli z njegovimi slikami počastiti njegov spomin, dokazati, kako grenak je bil davek, ki ga je dolenjska kulturniška skupina plačala v I. svetovni vojni bogu Marsu in razpadli Avstro-Ogrski.

Božidar Jakc hrani še fotografijo vseh sodelavcev v času novomeških prireditev v letu 1920. V sredini posnetka je Rihard Jakopič, na njegovi levi Božidar Jakac, na desni strani Podbešek in Miran Jac. Na sliki je 22 mladih sodelavcev te zgodovinske kulturne prireditve.

BOŽIDAR JAKAC, AKADEMIK IN ČASTNI ČLAN NOVEGA MESTA NA VRHU SLAVE

Ko sem prišel te dneve pred umetniškovo 70-letnico na njegov dom v hiši poleg ljubljanskega magistrata, da mu čestitam, sva spet vzela v roke to zgodovinsko sliko. Zarla sva se v mnoge znane obraze, ki sva jih gledala v mladih letih, ko so še živeli med nami. Zdal jih mnogo ni več med živimi, tako ne pesnika

Mirana Jarca in drugih. Na fotografiji je tudi slavni novomeški rojak Leon Stukelj, danes upokojeni sodnik v Mariboru, ki je prinesel z olimpiade v Parizu zlato medaljo kot eden takratnih najboljših telovadcev na svetu, Božidar Jakac je na ta spomin iz mladih let zelo ponosen in je dal sliko reproducirati tudi v svoji najnovejši knjigi, izšli za 70-letnico. Pogled na to mlado, ponosno in umetniško razgibano skupino pripoveduje o generaciji, ki nam je dala vrsto odličnih kulturnih delavcev in je prikazala do takrat odročeno, skrivno in pozabljeno Novo mesto in njegovo nadobudno mladino. Uspehi in dosežki enega izmed članov te slavne skupine, Božidarja Jakca, potrjujejo ob njegovem letošnjem jubileju, da je bilo Novo mesto pred pol stoletja gnezdo mladih, navdušenih ljubiteljev umetnosti, ki so ponesli slavo in sloves svojega rojstnega kraja s ponosom v širni svet. To je točno in zaslužen priznanje, ki velja jubilantu Božidarju in vsej takratni mladi avantgardi.

Počitek metliških košarkarjev

V metliški BETI sem naprosil enega izmed najpopularnejših metliških košarkarjev — Staneta Mrvarja, da bi mi povedal, kako se kaj pripravljajo na jesenski del tekmovalja v II. slovenski košarkarski ligi.

»Resno bomo pričeli trenirati 5. avgusta. Igralci bomo ostali v glavnem isti, treniral pa nas bo naš najboljši igralec Polojac. S 6 točkami iz spomladanskega dela tekmovalja smo kar zadovoljni, čeprav smo nekaj tekem izgubili samo zaradi nezkušenosti in zelo spremenljive forme. Zelo radi bi dobili stalnega trenerja, ki bi nas uspešno pripeljal do konca prvenstva. Toda zaenkrat je to neizvedljivo, ker v bližini ni nobenega; če pa bi ga dobili od drugod, bi nas to preveč stalo. Pri nas v Metliki nimamo takšnih igralcev, ki bi nam zagotovili solidnejšo uvrstitev. Zaradi tega bomo poskušali dobiti kakšne igralce tekstilce, ki bi se zaposlili pri BETI, istočasno pa bi igrali tudi za košarkarsko moštvo. V načrtu imamo Portorož. Upamo, da jih bomo uredili«.

Navijači metliških košarkarjev si žele, da bi v nekaj letih dobili takšno moštvo, ki bi z uspehom tekmovalo v I. slovenski ligi.

M. GOŠNIK

ZAČETEK NOGOMETNE SEZONE

Nogometiški novomeški Elana so pričeli z rednimi in zelo ostrimi treningi. V novi sezoni bo 17 do 20 članov in okoli 17 mladincev se naprej trenirajo Roksančič. Vsi skupaj trenirajo štirikrat na teden dopoldne in popoldne. Ker bodo letos poizkušali osvojiti prvo mesto (lani jim je za las ušlo), so poskrbeli za nekaj novih igralcev: Talič in Bogdanovič sta prišla iz BSK (Banja Luka); Krtolica in Bučinski sta iz banjaluškega Zeleničarja ter mladi nogometiški Mirne — Stefančič. V avgustu bodo odigrali nekaj prijateljskih tekem z Velenjem, Krškimi, Vatrogancem (Karlovac) in Oroteksom (Oroslavje).

Nogomet v Črnomlju

Dvodnevno tekmovanje med Karlovčani in Črnomaljši v malem nogometu — Na koncu: zmaga Bele krajine

V Črnomlju je na 10-dnevnih pripravah nogometno moštvo Karlovca, ki bo prihodnje leto tekmovalo v II. zvezni ligi — zahod. Njihovo bivanje v Črnomlju so izkoristili domačini za nekaj medsebojnih srečanj. Ker ni prišlo do tekme na velikem igrišču, so se srečali na dvodnevem turnirju v malem nogometu.

Na turnirju so tekmovali tri ekipe Karlovca in tri ekipe Bele krajine. Odigrali so 9 tekem, kjer so Karlovčani pokazali mnogo tehničnega znanja, saj so bile vse tri ekipe kar premočne za Belo krajino. Najboljša ekipa Be-

le krajine se je uspešno borila samo z drugo in tretjo ekipo Karlovca. Obakrat bi lahko Belokranjci z malo več sreče zmagali, toda že dvakratni neodločen izid je bil lep uspeh. Druga in tretja ekipa, ki so jo sestavljali mladinci, sta doživeli visoke poraze. V nedeljo sta se v glavni tekmi najprej srečali prva ekipa Karlovca in Bela krajina. Videli smo zelo lepo igro obeh ekip. Črnomaljši so presenetljivo povedli celo z 2:0, toda do konca tekme le niso zdržali in so doživeli poraz s 3:2.

Rezultati: Karlovac III. — Bela krajina 2:2; Karlovac II. — Bela krajina II. 5:1; Karlovac I. — Bela krajina III. 9:0; Karlovac II. — Bela krajina I. 3:3; Karlovac I. — Bela krajina II. 9:2; Karlovac III. — Bela krajina III. 3:0; Karlovac I. — Bela krajina I. 3:2; Karlovac III. — Bela krajina II. 3:0 in Karlovac II. — Bela krajina III. 7:1. **Izvedba:** Karlovac I. 6, Karlovac II. 5, Karlovac III. 5, Bela krajina I. 2, Bela krajina II. 0 in Bela krajina III. 0 točk.

Najboljši strelci turnirja so bili vsi znani nogometiški iz Karlovca: Baršič, in Protuljpac po 8, Karas 7, Lang 6; najboljši strelci Bele krajine je bil A. Svajger — 3 gole.

Po končanem turnirju sta odigrali tekmo najboljši ekipe Karlovca in Bele krajine. Postrvovalni Črnomaljši so na koncu le dosegli zaslužen zmago — zmagali so z rezultatom 9:6. Obe ekipi sta pokazali nekaj izrednih potez in kombinacij, videli smo mnogo strelcov na gol in delnih obramb vratarjev. Strelci za Črnomaljši so bili: T. Weiss in T. Svajger 3, A. Svajger 2 in Karin 1. Za črnomaljsko ekipo so igrali: M. Kobe, A. Ferfoljša, V. Weiss, J. Karin, T. Weiss, A. Svajger (T. Svajger), T. Weiss in B. Grguraš. Vse tekme je sodil trener Bele krajine Klajčič.

A. LATERNER

Čeprav je bilo pred nekaj dnevi še zelo hladno in je padal dež, je sonce ponovno privabilo na novomeško Loko kopalce. Mladi nadebudneži so si postavili na bregu gol, kjer prav pridno igrajo vaterpolo (Foto: M. Gošnik)

23. leto - 150 avionov

Dušan Zupanc se že več kot dve desetletji ukvarja z modelarstvom — 150 izdelanih avionov, od tega kar 80 po lastnih načrtih

Dušan Zupanc in Adolf Suštar sta v Novej mestu prav gotovo pionirja v modelarskem športu; prvi se udeležuje na tem zelo zanimivem in zahtevnem področju že 23. leto, drugi pa samo tri leta manj. Ker se o modelarstvu zelo redko kaj sliši in ker je bilo pred kratkim na prečnem aerodromu slovenskega prvenstva letalskih modelarjev, smo naprosili tovariša Zupanca — aktivnega modelarja, da bi nam kaj povedal o novomeškem aeroklubu.

»Predvsem se mi zdi, da vsi ljudje ne jemljejo te športne panoge dovolj resno. Velikokrat sem že slišal: ... odrasli ljudje, a se igrajo z aviončki; saj to je vendar za otroke! Povem vam, da se lahko igrajo otroci samo

z najlažjimi in najpreprostejšimi avioni. Za vse zahtevnejše modele pa je potrebno kar precejšnje znanje matematike, fizike in aerodinamike. Vsak modelar si mora najprej narediti podoben načrt, katerega se je sam spomnil. Da pa iz načrta nastane avion, ki lahko s pomočjo vetra in zračnih tokov ostane dalj časa v zraku, je potrebno kar precej napornega, natančnega in potrpežljivega dela. Sam imam že dovolj izkušenj in potrpežljivosti, a me vseeno izdelava gumenjaka zaposli za najmanj enomesečnim napornim delom.

Naš glavni material, iz katerega izdelujemo avione, je balza. Večšim smo uporabljali tudi lipov in smrekov les, toda oba sta pretežka za lahke ladiralne modele. Lahko torej vidite, da začetek

Nov republiški rekord Jenkoletove

V zadnjem kolu tekmovalja za pokal PZS v plavanju, ki je bilo 29. julija v Trbovljah, je bil Celulozar tretji. Zmagal je trboveljski Rudar s 14.333 točkami, drugi je bil Koper s 12.505 in 3. Celulozar, ki je nabral le 11.835 točk. Vzrok za tretje mesto je bila prav gotovo nepravilna diskvalifikacija Zvonka Proseniča zaradi domnevnih nepravilnih obratov pri disciplini 200 m hrbtino. Prav zaradi tega je Celulozar izgubil prednost, ki jo je imel pred Koprom. Za dodatek še to: diskvalifikacija ga je sodnik iz Kopra, ki je s tako nekvalifikacijo pomagal svojemu moštvu, da je nabralo več točk kot Celulozar.

Prav prijetno je na tem tekmovalju presenetila Celulozarjeva plavalca Nevenka Jenkole z novim slovenskim rekordom za starostno mladinsko disciplino 100 m delfin s časom 1:19,4. **Rezultati — moški:** 400 m crawl: 1. Cargo; 100 m prsno — 1. Zlatič; 200 m delfin — 2. Cargo in štafeta 4 x 100 m crawl — 3. Celulozar (Mugoša, Gelb, Bizjak, Cargo). — **Zenske:** 400 m crawl: 4. Mojca Novak; 100 m prsno — 2. Meta Novak; 100 m delfin — 1. Jenkole in štafeta 4 x 100 m mešano — 3. Celulozar (Meta Novak, Pogačar, Jenkole, Mojca Novak).

L. HARTMAN

Dolfe Suštar s svojim »gumenjakom« na slovenskem prvenstvu za modelarje v Prečni. Se trenutek in model se bo dvignil pod oblake... (Foto: M. Gošnik)

Tenišči počivajo

V nadaljevanju teniškega prvenstva Novega mesta sta odigrala partiji samo M. Picek in Lukšič. Pri rezultatu 1:1 (6:4, 3:6), sta morala srečanje prekiniti zaradi noči. Po vsej verjetnosti se bosta sešla še enkrat. Čeprav bi nekatera srečanja že morala biti odigrana, zaradi dopustov niso bila. V končnem vrstnem redu sta na vrhu lestvice še vedno Uhl in Medic brez poraza, takoj za njima pa je J. Spilhal.

Toda kljub temu so vsa tri igralca zmeraj zasedena; novomeški mladi tenišči pridno vadijo ter se pripravljajo za prestop k starejšim igralcem — članom.

Plesno tekmovanje

V soboto, 2. avgusta, je bilo v novi restavraciji hotela Grad Otočec plesno tekmovanje med ekipami CSSR (plesalci — amaterji iz Pšibrama) in Slovenije. To je bil povraten dvoboj, v katerem so plesalci Slovenije že drugič zmagali, tokrat z rezultatom 120:163. Po zelo zanimivem tekmovalju so gostje in domačini odplesali še nekaj latinskoameriških plesov; občinstvo je toplo pozdravilo naša državna prvaka — Vereno Trofenik in Draga Suleka. M. GOŠNIK

Od tu in tam

VENISE — V nedeljo, 27. julija, je bila v Venišah prijateljska nogometna tekma, kjer sta se pomerili domača ekipa in ekipa iz Rake. Rezultat je bil — 10:4 za Rake. Najuspešnejši strelci ekipe Veniš. Najuspešnejši strelci pri domači ekipi je bil Radič, pri gostujoči pa Kotar. (B. G.)

KRSKO — V prijateljskem plavalnem dvoboju pionirskih moških moštev so najmlajši plavalci Celulozarja premagali svoje vrstnike iz PK Ljubljana s rezultatom 26:35. V kategoriji mlajših pionirjev je bilo doseženih nekaj odličnih rezultatov. Izven konkurence je nastopil tudi 9-letni pionir Andrej Skafar, ki je preplaval progo 200 metrov mešano v času 3:42,8 kar je rezultat evropske kvalitete za to starostno skupino. Prav gotovo se bo iz tega pionirja razvil še izredno kvaliteten plavalec. **Rezultati:** 400 m crawl: 1. Milan Barbič; 200 m prsno — 1. Jožan Pečnik; 100 m hrbtino — 1. Igor Turk; 100 m delfin — 1. Igor Turk in štafeta 4 x 50 m mešano — 1. Celulozar (Grajč, Pečnik, Turk, Barbič). (L. H.)

KRMEJLJ — V osmem kolu turnirja za naslov bronzoloznega prvaka Krmejlja je med 12 udeleženci že četrtič zaporad zmagal Drstvenšek (Sevnica) z 9 točkami, sledijo Stribar 7,5, Debelak 7, Zitnik; 100 m hrbtino — 1. Igor Turk; Pfajfer 6, Kos 5,5 itd. V skupnem plavalju vodi še naprej Stribar pred Debelakom, Zvarom in Zitnikom. (D. B.)

KRSKO — V nedeljo se je ob Celulozarjevem bazenu zbrala manjša skupina državnih reprezentantov v plavanju. Pod vodstvom trenerja Mirkovića so pričeli vaditi: Kurbanović, Matič, brata Miloš, Kurdića, Rožič in Račičevića. Pod 10. avgustom pričakujejo še Vrhovška, Klemenca Pavličevića ter Ozretiča. Moška ekipa se bo pripravljala za tekmovalje v evropskem pokalu, ki bo 23. in 24. avgusta v Varšavi; plavalke bodo imele prav tako tekmovalje v Dubrovniku in se bodo nanj pripravile v Splitu. (M. G.)

NOVO MESTO — Na hitropotesnem šahovskem prvenstvu, ki je bilo 1. avgusta v šahovskem klubu, so bili doseženi naslednji zanimivi rezultati: Penko — Rožičević — 1:0; Rožičević — Vene — 1:0; Penko — Vene — 1:0; Ščan — Vene — 0:1; Bogdanovič — Vene — 1:0; Penko — Ščan — 1:0; Istenič — Ščan — remi; Picek — Ščan — remi; Riečanovič — Vene — 1:0; Picek — Vene — 1:0. **Vrstni red:** 1. Penko 8 točk, 2. Bogdanovič 7, 3. da 4. Vene in Ščan 4, 5. da 6. Picek in Istenič, 7. Jenko 3, Riečanovič in 9. Poredoš. (M. G.)

SKOPJE — V nadaljevanju partije na mednarodnem šahovskem turnirju »Srečanje solidarnosti 1969« je Planinc izgubil s Holmovom. Jaffy in Kuratlića sta remizirala, Ostolič in Puc pa sta prekinila srečanje. Na turnirju nastopata vodita Tihomirov in Hor' Matulovič je tretji. Planinc enašči. Puc na tretejino še brez točke. (N. N.)

SPLIT — Na državnem prvenstvu v streljanju na glinaste volove je izmed 12 ekip postal državni vrvak ekipa Olimpije. Od 400 možnih točk so jih klub-hančani zadel kar 370 (nov državni rekord). Med 70 posameznikov je postal prvak državni vrvak Trifunović — od 100 točk je zadel samo enega. Najbolje uvrščen Slovenec je bil Zadnikar (tretje mesto). (K. L.)

pred piki komarjev varuje biban!

Posebno prav vam bo prišel na TABORJENJU, IZLETIH v naravo, pri RIBOLOVU...

BIBAN razpršite po nepokritih delih telesa in več ur ste varni pred ubodi komarjev, brencljev, čebel itd.

Prat na Krko, odžejat se k izviru

V Gazicah so kopali za vodovod starši in otroci - Vsak, kdor je bil dovolj pri močeh, se je spravil v jarek

Letošnje poletje je vroče. Sušo in vročino najbolj občutijo tisti kraji, ki so brez vode. Tudi v Gazicah ob Krki je že zmanjkalo kapnice, vendar se vaščani tolažijo, da so to zadnji žejni meseci. Do jeseni bodo zajeli hladni izvir pod vasjo in napeljali vodo v sleherni dom.

Za vodovod so imeli v Gazicah vse pripravljeno že leta 1939. Načrte jim je preprečila okupacija. Februarja letos so se spet sestali in po 30 letih ponovno sklenili napeljati pitno vodo v vas. Pobudo za to odločitev je dal Albert Unetič, ki so ga zvolili za predsednika vodovodnega odbora. Karl Zlobko je prevzel tajniške dolžnosti, Jože Grama pa blagajno.

Junija so začeli kopati jarek. Vsaki hiši so naložili 160 delovnih ur. Razen tega so opravili člani posameznega gospodinjstva še po 80 skupnih ur pri izkopu dvorišč, rezervoarja ipd. Do začetka avgusta so izkopali 600 metrov glavnega voda, vsega skupaj pa 1.780 metrov.

Predračun za vodovod predvideva 82.000 dinarjev izdatkov. S samopriskevkom so zbrali vaščani 8.000 dinarjev, da bodo s tem plačali cement, železo, prevoz gramoza, prekop poti in strokovnjake. Občinska skupščina so zaprosili za pomoč pri montaži. Od krajevne skupnosti Cerklje smajo odobrenih 4.000 dinarjev. Obrnili so se tudi na vodovodno skupnost v Cerkljah, vendar še niso prejeli odgovora.

Trenutno čakajo na cement. Potem bodo tako za

čeli betonirati rezervoar. Lesa bodo prispevali vsak nekaj. Cevi so ponekod že tudi položili. Ko bo rezervoar zgrajen, se bodo preselili k zajetju. Vode prideče le 15 litrov v minuti, zato so predvideli nekoliko večji rezervoar. Pravijo, da bo za vaše potrebe dovolj vode. Jeseni bo delo opravljeno. Dan, ko bo hladna voda iz izvira v gozdu pod vasjo pritekla v hiše, bo za vaščane velik praznik. Če se zdaj hočejo odžejati, morajo pognjo deset minut daleč. Perlece hodijo prav na Krko, živino pa napajajo v vaški mlaki. Do Krke imajo nekateri tudi kilometer hoje. Pot do nje bodo premerjali samo še to poletje. J. T.

Prvi trije traktoristi bodo šli 16. avgusta v Kranj

Do 5. avgusta je strojna postaja AGRARIE v Brežicah sprejemala prijave za izbirno tekmovanje traktoristov, ki je napovedano za te dni. V prvi skupini bodo tekmovali traktoristi, zaposleni pri družbenih posevkih, v drugi pa zasebni lastniki traktorjev. Prvi trije v obeh skupinah si bodo priborili

pravico za nastop na republiškem prvenstvu, ki bo 16. in 17. avgusta v Kranju.

Področno tekmovanje za sevniško, krško in brežiško občino organizirata sekičja za kmetijske strojnike in AGRARIA Brežice.

Pri tekmovanju v oranju bo moral vsak traktorist zorati deset arov ali 20 metrov široko in 50 metrov dolgo parcelo. Komisija bo ocenjevala oranje prvih brazd, zaključek oranja, razor, čistost opravljenega dela, slog oranja in splošno podobo parcele.

V tekmovanju v spretnosti vožnji z dvoosno prikolicco bo moral vsak udeleženec prevoziti zakoličeno prog in pokazati svoje znanje pri vzvratni vožnji.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ana Lužar iz Mrčnih sel - dečki, Ana Volčanšek iz Volčjega - deklica, Vera Markovnovič iz Brežic - Romano, Marija Radenovič iz Rog. Bobovca - Marinko, Lina Drlič iz Pišec - Andreja, Stanka Murko iz Skopje - Marijo, Silva Gošek iz Dobrove - Romana, Marija Kostevc iz Pavlove vasi - Ana-Marijo, Marija Znidarič iz Orešja - deklico, Marija Sušin iz Blatnega - Branko, Marija Urek iz Stolovnika - deklico

Na pesku slab pridelek pšenice

Na Cerkljanskem je imela brežiška AGRARIA letos 24 hektarov pšenice. Letina je bila povprečna. Na peščenih tleh je bil pridelek najslabši, od 2.000 do 2.500 kg na hektar. Na boljših tleh je dosegel pridelek 3100 kilogramov.

Kmetom so letos poželi pšenico prej kot na posestvu, zato so bili te pozornosti zelo veseli. Trenutno žanjejo oves. Pridelek ocenjujejo na 2.700 kilogramov na hektar. Na zadruških površinah ga imajo 22 hektarov.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in lokalni pomoči v brežiški bolnišnici: Ivan Brill, delavec iz Dobrove, si je pri delu poškodoval desno roko; Vinke Brinjevec, sin kmeta iz Sel, si je pri padcu z mopedom poškodoval desno nogo; Brill Fridrik, delavec v Dovškega, si je v podjetju poškodoval zalec desne roke; Ludvik Sikosek, delavec s Pogleka, si je na cirkularju porazil prste desne roke; Dragožub Trivunovič, delavec iz Brežic, si je na cirkularju poškodoval desno nogo; Franc Prah, kmet iz Vel. Malence, je padel v stanovanju in si poškodoval glavo; Franc Graecar, upokojenec iz Dol. Leskovec, je padel na dvorišču in si poškodoval levo nogo.

Radio Brežice

PETEK, 8. AVGUSTA: 20.00 do 20.10 - Napoved programa in poročila 20.10-20.25 - Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 20.25 do 21.15 - Glasbena oddaja: Izbral ste sami.

NEDELJA, 10. AVGUSTA: 11.00 - Domače zanimivosti - Kristina Fuks: O problematiki skrbištvu in rejništva v občini Brežice - Vgozno predavanje: Sola lepša vedenja - Za naše kmetovalce - Zabava vas ansambel bratov Kovarčič - Nedeljska reportaža: Proslava 100 letnice gasilstva na Slovenskem v Brežicah - Pozor, nimam prednosti! - Obvestila, reklame in sponzorirani programi. 13.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo

TORER, 12. AVGUSTA: 18.00 do 18.50 - Novo v knjižnici - Jugotoni vam predstavljajo - Iz naše glasbene sole - Vgozno predavanje: Sola lepša vedenja - Tedenški športni komentar - Obvestila, reklame in pregled filmov. 19.50 do 19.30 - Iz naše diskoteke beat glasbe

prezidavo. Irgovsko podjetje ljudska potrošnja je dom odkupilo od JLA, da bi v njem uredilo salon pohištva in hotel B kategorije. Mesto bo po dolgem času spet dobilo dostojen gostinski objekt.

KRKA JE BILA V NEDELJO precej hladna. Kljub temu se je ves dan zadrževalo ob njej veliko kopalcev. Bazena v Cateških Toplicah sta bila ob sončnih julijskih nedeljah in tudi med tednom nekoliko manj zasedena, ker so se številni obiskovalci rajje odločili za osvežitev v zeleni reki.

V BUKOSKU, ZAKOTU IN TRNJU so pred dvema mesecema začeli delati vodovod. Pitna voda bo pritekla v 14 domov v Bukosku in v 48 hiš v Zakotu in Trnju. Vaščani iz Bukoska so prispevali na hišo po 1.700 dinarjev, v obeh sosednjih vaseh pa po 1.000 dinarjev.

GRADBENO PODJETJE PIONIR zida novo šolsko poslopje v podaljšku Vodnikove ulice. Na gradbišču je že ves julij zelo vroče. Gradnja lepo napreduje in obrisi velike in sodobne brežiške šole so že dobro vidni

V novi samopostrežni trgovini na Senovem je izbira živil in drugega blaga mnogo pestrejša kot prej. Poleg prodajnega prostora je tudi priročni bife, v katerem postrežejo obiskovalcem z okrepčili. (Foto: J. Teppey)

Kdaj bo končana pot za Savo?

Krčani zelo težko čakajo na dokončno ureditev predele med dijaškimi domovi in novim mostom. Čeravno je bila cesta pred kratkim razširjena, je za motorna vozila in pešce še vedno preozka. Svet krajevne skupnosti se zavzema za to, da bi čimprej končali pot za Savo. S tem bi razbremenili cesto za del lokalnega prometa.

Lansko obveznost bodo poravnali

Tovarna papirja v Krškem lani ni mogla poravnati obveznosti za most čez Savo. Delavski svet je pred kratkim ponovno obravnaval prošnjo občinske skupščine za 200.000 dinarjev in jo odobrila.

SENOVO: ZAČETEK TO JESEN IN NIČ POZNEJE

Nestrpno pričakovanje rudarjev

Za novo industrijo potrebujejo na Senovem deset milijard starih din

Počitniška meseca julij in avgust za Senovčane nista prišla o pravem času. Zavrta sta priprave na gradnjo nove industrije, ki bo prej ko v treh letih zamenjala premogovništvo. Preden bodo banke obravnavale investicijski načrt, mora biti opravljena recenzija. Predlog za obrat METALNE je že v recenziji, medtem ko keramika še ni prišla na vrsto.

Pri rudniku so se odločili, da bo za obrata nastopal en sam investitor. V pripravah je imel glavno besedo rudnik, počasi pa bo to delo prešlo v roke METALNE. Glavni inženir Rudnika, Edgar Peternel, ki je do sedaj veliko delal za preusmeritev, je dejal tole: »Kakor hitro bodo sredstva za gradnjo odobrena, bo ustanovljena investicijska grupa, ki se bo izključno posvetila gradnji keramične tovarne in obrata za izdelovanje gradbenih žerjavov.« Rudnik bo obdržal obstoječe službe in jih še ojačal s pravno in tehnično službo METALNE.

Na vprašanje, odkod vse pričakujejo denar za grad-

njo, je inženir Peternel pojasnil, da od republiškega rezervnega sklada, od skupnih rezerv občine Krško, od kreditne banke Ljubljana in od področne banke Novo mesto. Ob likvidaciji bo tudi rudnik dal precejšen delež. So še tudi drugi viri sredstev, vendar niso tako pomembni, ker so majhni.

Večja vsota se bo zbrala od zveznega prispevka na osebne dohodke, katerega so rudniki že oproščeni. Če bi se republika opustila prispevka vse premogovnike in tiste organizacije, ki bodo premogovnike preusmerjale, bi se to precej poznalo. Denar bi se zbiral v posebnem skladu za vso republiko.

Ta predlog je svet za energetiko že predložil izvršnemu svetu.

Na Senovem računajo tudi na oprostitve prispevka na energetske objekte. Ta znaša 7 odst. od investicijske vsote. Slovenski premogovniki so to prav tako predlagali izvršnemu svetu.

Senovčani upajo, da bodo kljub počitniškemu zatíšju jeseni lahko začeli graditi. Zanesajo se predvsem na obljubo Staneta Kavčiča, ki je dejal, da bo vplival na hitrejšo reševanje vseh formalnosti.

J. TEPPEY

Obiščite Elektrotehno!

Kadarkoli imate namen kupiti električni material ali električni aparat, obiščite trgovino ELEKTROTEHNA V Krškem ali Sevnici! Obe prodajalni sta vedno založeni z vsem elektroinstalacijskim materialom, električnimi gospodinjstvenimi aparati in s pripomočki, z radijskimi aparati, s televizorji, tranzistorji, gramofoni, magnetofoni in drugimi akustičnimi napravami. Posebno velika izbira enofaznih in trifaznih elektromotorjev bo zadovoljila slehernega kupca. Obe prodajalni imata na zalogi tudi ves vodoinstalacijski material, kopalne kadi, pomivalne omarice in drugo opremo za stanovanje.

Obiščite ELEKTROTEHNO in preprčite se o izbiri in konkurenčnih cenah! (EP)

Mladi se prav nič niso ustrašili dela s krampi in lopatami, ko so v Gazicah pri Cerkljah kopali jarek in rezervoar za vodovod. Dva predstavnika - Martina Duhanica in Tadeja Retlja so imeli celo v odboru. (Foto: Jožica Teppey)

NOVO V BREŽICAH

DANES TEDEN se je vrnila s počitnic v Savudriji četrtina izmena otrok. Prosvetni delavci so imeli v tej skupini 31 varovancev. Isti dan so prispeli na morje otroci iz pete izmene, ki bodo ostali na oddihu do 10. avgusta. To so šolarji iz Globoklega, iz Brežic in s Bizelskega. Nekateri med njimi se bodo letos prvič srečali z lepotami sončne obale.

BREŽIŠKI GASILCI so se ves teden prizadevno pripravljali na stavje namenjeno v počastitev 100-letnice gasilstva na Slovenskem. Gasilski štab se je ob tem odločil, da bo v svečanosti sprejeli tudi slovenske in hrvaške pionirje.

NARODNI DOM spreminja dosedanje podoba zunaj in znotraj. Na novo dobiva oblike pred

preseljevanje. Irgovsko podjetje ljudska potrošnja je dom odkupilo od JLA, da bi v njem uredilo salon pohištva in hotel B kategorije. Mesto bo po dolgem času spet dobilo dostojen gostinski objekt.

GRADBENO PODJETJE PIONIR zida novo šolsko poslopje v podaljšku Vodnikove ulice. Na gradbišču je že ves julij zelo vroče. Gradnja lepo napreduje in obrisi velike in sodobne brežiške šole so že dobro vidni

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKE NOVICE

GLAVNI DOBITEK SKODA Turistično društvo bo v nedeljo, 14. septembra popoldne priredilo na stadionu Matije Gubca tombolo. Med desetimi tombolami bo tudi avtomobil znamke SKODA 1000 MB.

15. NOVIH VAJENCEV. V tovarni papirja so nedavno sklenili s vajenci petnajst novih učnih pogodb. Vajenci, ki so jih sprejeli v uk, se bodo izučili papirniške, kovinske in elektro stroke. V prihodnjem šolskem letu bo imelo podjetje 40 vajencev.

PLEVEL NAMESTO POVRTNINE. Občinska skupščina je spomladi prepovedala sejati povrtno na prostoru pri železniški postaji, kjer nameravajo zgraditi avtobusno postajo. Bljnjih stanovalci so prepoved upoštevali, namesto avtobusne postaje, ki je vedno še ne bo kmalu, pa bi stanovalci rajje gledali povrtno namesto plevela, ki se je razrasel na parceli.

V JULIJU 62 PRAKTIKANTOV. Tovarna papirja je v minulih mesecih omogočila počitniško prakso 62 dijakom. Največ praktikantov je bilo s tehniške srednje šole v Krškem in Ljubljani ter iz novomeške in celjske ekonomske srednje šole. Nagrade so bile odvisne od prizadevanosti posameznikov. Največja je dosegla 300 dinarjev.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Vode je premalo in preveč

Skoraj polovica vode se porazgubi po omrežju — Rekonstrukcija cevovoda od gasilskega doma do Florjanske ulice je nujna

Vprašanje preskrbe z vodo je na dnevnem redu številnih razprav na pristojnih mestih in tudi med občani. Komunalno in stanovanjsko podjetje Sevnica, ki gospodari z vodovodnimi napravami, mora za odplačilo najetih kreditov in obresti uporabljati celo del amortizacije, po drugi strani pa je slišati precej pripomb, češ da je vodarina v Sevnici v primerjavi z drugimi kraji pretirano visoka. Voda pa se očitno ne zmenji za razprave in si še naprej vztrajno utira pota iz omrežja v zemljo.

Ko ljudje odpirajo pipe, se običajno ne vprašajo, kaj vse je treba storiti, da voda sploh priteče, ne zanima jih delitev dohodka od vodarine, kvečjemu izustijo kakšno bolj ali manj ostro besedo, ko jih ob mesecu obišče inkasant. Stvari pa niso tako preproste, zato je pri ugotavljanju dejanskega stanja potrebno poseči malo v preteklost.

V Sevnici so leta 1933 zgradili vodovodno omrežje z zajetjem na Brezju. Ta studenec je kraškega izvora, zato je zlasti ob močnejšem deževju voda precej kalna. Zaradi te pomanjkljivosti in vedno večje potrebe so 1934 zgradili črpalnico pri Mizarski zadrugi. Že takrat se je precej vode porazgubilo po ceveh, vrhu tega pa je voda segala le do višine 208m, čeprav je zazidalni načrt predvideval gradnjo do 225 m. Mesto se je v naslednjih letih hitro širilo in vode je vedno bolj primanjkovalo, zato

Odkritje spominske plošče na Vel. Cirkniku

27. julija je ZZB NOV Sentjanž odkrila na Velikem Cirkniku spominsko ploščo padlim borcem XII. brigade na tem področju. Svečanosti je udeležilo precej domačinov in članov ZB Sentjanž. Kljub vabilu in lepemu vremenu so izostale sosednje organizacije ZB Krmelj in Tržišče, pogrešali pa smo tudi predstavnike občinskega odbora iz Sevnice. Take svečanosti bi prav gotovo zaslužile večjo pozornost!

B. D.

Pričakovani primanjkljaj v proračunu

V občinski blagajni se je v prvem polletju nabralo za 7,5 odstotka manj dohodkov, kot je bilo predvideno. Vendar ni bojazni, da načrt do konca leta ne bo izpolnjen, saj je priliv dohodkov v drugem polletju vedno večji kot v prvem. Potrebno pa bo vseeno uravnoteženje proračuna, vendar le v okviru že predvidene potrošnje. Izmed postavk izstopata zlasti socialno skrbstvo in zdravstvo, predvsem zaradi odpisov samoplačnikom.

Poplave kleti v Krmelju

Ob nalivu, ki je bil pretekli teden v Krmelju, je voda na več krajih udrla v kletne prostore stanovanjskih hiš. Ze neštokrat smo opozarjali na slabo kanalizacijo tega omrežja, toda žal brez uspeha. Stanovanjsko podjetje Sevnica se bo moralo le lotiti tudi reševanja tega problema, saj je to dolžno storiti.

B. D.

■ VASČANI IZ ZABUKOVJA IN PODGORJA so zelo pridni. Zabukovci urejajo svojo cesto. Začeli so postavljati velike cevi za odtok vode, prav tako pa blažijo tudi ovinko in strmino. Podgorjani napeljujejo v Velikem Podgorju elektriko, ki bo tudi k njim prinesla napredek.

so pri Komunaprojektu iz Maribora naročili celotno študijo o preskrbi mesta s pitno vodo. Študija bo dokončana letos novembra, vendar so opazovanja in meritve virov v Rajlovi jami in pod Lisco že končana. Delno rešitev, ki je sestavni del študije, so izdelali 1966 in jo pričeli uresničevati že naslednje leto. Preuredili so vodnjak pri železniški postaji, zgradili zbiralnik nad ambulanco in popravili starega za gradom. Tem se je količina načrpane vode povečala na 864 kubičnih metrov na dan, nivo vode je narasel na 230 m, pritisk v ceveh pa se je povečal od 4,5 na 7,1 atmosfere. Tu je pričetek vseh težav. Dotrajane cevi se lomijo, iz

dneva v dan se večja količina vode, ki se porazgubi po omrežju. Izkušnje kažejo, da je izguba že pri novem vodovodu najmanj 10-odstotna, z leti pa hitro narašča: po 20 letih je že 40-odstotna, cevovod pa običajno vzdrži največ 30 do 40 let.

Lani je okrog 2500 prebivalcev porabilo povprečno 330 kubičnih metrov vode na dan, načrpali pa so je 602 kubična metra. Torej je skoraj polovica vode porazgubila po omrežju, največ med gasilskim domom in Florjansko ulico.

Sedanji viri zadoščajo še najmanj za pet let, potrebno pa bo zagotoviti denar za nujno rekonstrukcijo omrežja, kjer je izguba največja. Dela bodo veljala okrog 560 tisoč dinarjev.

Vodarina, ki se mnogim zdi visoka, ne omogoča niti normalnega poslovanja. Omeniti je treba, da so same anuitete večje od poslovnega sklada, zato mora podjetje v ta namen uporabljati tudi del amortizacije.

J. KRZIC

Zeleno zlato dozoreva

Značilnost kmetijske proizvodnje je ravno v tem, da je v veliki meri odvisna od vremenskih razmer. To se posebno občuti Kmetijski kombinat Zasavje v Sevnici, ki se največ ukvarja s pridelovanjem hmelja. Od pridelka te industrijske rastline je odvisen celotni dohodek kombi-

ta. Zasajenih imajo 80 hektarjev hmelja sorte golding v Sentjanžu, Kompolju in Loki. Največ preglavic jim dela suša, kajti hmelj potrebuje vlago ravno pred zorenjem. Z dvema agregatoma

namakajo hmeljišča v Loki, ker so tam zaradi nizke plasti zemlje najbolj prizadeta. Zaradi namakanja so stroški zelo veliki in predstavljajo za kombinat samo dodatno obremenitev.

Predvidevajo, da bo letos pridelek nekoliko slabši, ne toliko po kakovosti kot po količini, sicer pa je še vse odvisno od vremena. Najboljši pridelek bo v Sentjanžu, ker suša nanj ne bo ravno vplivala. Hmelj bodo pričeli obirati okrog 15. avgusta z dvema obiralnima strojema, potrebovali pa bi še najmanj 1000 obiralcev. Najbolj jih skrbi, kako zagotoviti tolikšno število ljudi, ker jih zelo primanjkuje. Zbiranje obiralcev je še v teku. Precej jih bo tudi letos prišlo iz Hrvaškega Zagorja. Sevnške sušilnice letos ne bodo uporabljali. Ves hmelj bodo posušili v Loki, zato jim bo zelo koristil nov brod.

J. K.

Ogled vzornih kmetij

Člani aktiva ZM Primož si bodo v nedeljo ogledali vzorne kmetije v mozirski občini, zatem pa še lepote Logarske doline. Ogled kmetij bo vodil inž. Doberšek, referent za kmetijstvo pri občinski skupščini.

A. Z.

Zaradi suše mora Kmetijski kombinat Zasavje iz Sevnice namakati hmeljeve nasade v Loki. Stroški namakanja so precejšnji (Foto: Jože Kržič)

Vroče poletno sonce ne ovira otrok pri vsakdanjem opravilu (Foto: Jože Kržič)

REŠEVANJE TEGA PROBLEMA NAS PRECEJ TARE

Porast mladinskega prestopništva

V treh letih je bilo porabljenih za oskrbnino v zavodih 52.943 dinarjev — Stroški za prevzgojo vedno hitreje naraščajo

Sodoben utrip življenja in vse bolj urbanizirana naselja tudi na podeželju ter mladinsko prestopništvo sicer nista v neposredni vzročni zvezi, toda podatki skrbstvenega organa pri občinski skupščini Trebnje opozarjajo, da zveza vendarle obstaja in da je prestopništvo med mladimi ljudmi vsako leto več. Ne bi kazalo na tem mestu odkrivati socialne okoliščine, ki vodijo mlade v kazniva dejanja. Te so bolj ali manj znane, velja pa poudariti, da tvrstno socialno delo zahteva veliko družbenih sredstev, ki bi jih lahko uporabili

kje drugje in bi se v večji meri vračala nazaj.

Najprej je treba poudariti, da otroci pod 14. letom se niso kazensko odgovorni, mladoletniki od 14. do 18. leta starosti pa že odgovarjajo za kazniva dejanja in prekrške. Porast prestopkov je opazen v obeh primerih. V zadnjih treh letih so zabeležili 29 kaznivih dejanj otrok, v 21 primerih je šlo za tatvino. To sicer še ne predstavlja kakšne družbene nevarnosti, bolj nas lahko skrbi to, da so skoraj vsi storilci odrasli v neurejenih družinah in da so se ob tem pojavljali še drugi prestopki: beg od doma, lažnivost, slabi šolski uspehi in podobno.

V istem obdobju so odkrili 76 mladoletnih prestopnikov: 49 fantov in 27 deklet. Kar 45 kaznivih dejanj so obravnavali pred občinskim in okrožnim mladinskim sodiščem. Med prekrški so tatvine spet na prvem mestu.

V 18 primerih je bil izrečen vzgojni ukrep strogega nadzorstva. Poudariti je tudi treba, da je med prestopniki precej mladoletnih Ciganov, ki se vračajo v nespremenjeno področje.

Skrbstveni organ predlaga, da bi razširili celodnevno varstvo na čim širši krog slabo vzgojenih otrok in da bi z novim šolskim letom uvedli delovno mesto socialnega delavca v osnovnih šolah.

J. KRZIC

Asfaltirali bodo stopnišče

Cestno podjetje bo v začetku avgusta asfaltiralo stopnišče od glavne ceste do železniške postaje Trebnje. Uredili bodo tudi kanalizacijo, ki je do zdaj ob nalivih slabo delovala. Dela bodo veljala približno pol milijona Sdin. V načrtu imajo tudi asfaltiranje pločnikov v Starem trgu.

PRAZNOVANJE NAPREDKA V GOSPODARSTVU IN KULTURI

Praznovanje napredka v gospodarstvu in kulturi

Osrednja slovesnost bo na Mirni, kjer bodo odprli novo šolo — Spominska slovesnost ob deseti obletnici smrti akademika Pavla Golie

Za praznovanje letošnjega občinskega praznika, ki bo od 31. avgusta do 7. septembra, je bil imenovan posebni odbor, ki je že pripravil nekaj obsežen načrt.

V nedeljo, 31. avgusta, bo orientacijski pohod mladinskih ekip po poteh Gubčeve brigade in Dolenskega odreda. Mladinci bodo krenili na pot iz Sentruperta ter iz Trebnjega po okoliških vaseh, cilj pohoda pa bo na Vrhtrebnjem, kjer bo otvoritev lovske kočice in partizanski miting. Sodelovali bodo kulturniki Gubčeve brigade in Dolenskega odreda ter pripadniki JA iz Novega mesta.

V četrtek, 4. septembra, bo v Trebnjem svečana akademija; sodeloval bo tudi Invalidski pevski zbor iz Ljubljane. V osrednji šoli na Mirni bodo odprli razstavo del I. in II. tabora slovenskih ljudskih slikarjev in kiparjev.

V soboto, 6. septembra popoldan, bodo pod pokroviteljstvom SAZU odkrili spominsko ploščo akademiku Pavlu Golli ob 10-letnici smrti. Zve-

čer bo v prosvetnem domu večer Golieve poezije s sodelovanjem igralcev ljubljanske gledališča in solistov Opere. Govoril bo predsednik SAZU dr. Josip Vidmar. Dva dni bodo razstavljali Golieva dela.

Osrednji del praznovanja pa bo v nedeljo, 7. septembra, na Mirni. Popoldan se bodo zbrali odborniki na slavnostni seji občinske skupščine, nato bodo odprli novo osnovno šolo. Govoril bo predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik. Popoldan bo pod mirenskim gradom zabava.

V okviru praznovanja bodo tudi številna športna srečanja v odbojki, nogometu, strelstvu in modelarstvu. Koopermi in Komunalno-obrtnemu podjetju Trebnje bodo podelili javno priznanje za delovne uspehe.

Primštala: kmalu nov vodovod

Vaščani Primštala nad Trebnjem bi radi dobro pitno vodo in se prizadevajo, da bi čimprej zgradili nov vodovod. Kemična analiza izvira je pokazala, da voda povsem ustreza za splošno uporabo. Če bo šlo vse po načrtih, bodo zgradili del vodovoda že letos. Pomagala jim bo tudi krajevna skupnost Trebnje.

Konec asfalta za letos

Cestno podjetje je v Mirenski dolini končalo za letošnja predvidena dela. Asfaltirali so odsek od železniške postaje proti Jesenicam in odsek do Mokronoga ter od naselja do zdravstvenega doma. Položiti bo treba še zaščitno oblogo. Tako je ostala na cesti Trebnje-Mokronog brez asfalta samo še odsek od Slovenske vasi do mokronoške železniške postaje. Ta del bodo asfaltirali prihodnje leto.

TREBANJSKE NOVICE

SEVNIŠKI VESTNIK

Ob nedeljah in praznikih je Kočevje skoraj prazno, zato pa je zelo živahno ob Kolpi. Na fotografiji je skoraj vsakdanji prizor iz Dola ob Kolpi, kjer je tudi manjše vikend naselje, v katerem preživljajo nekateri Kočevjarji letni dopust.

PRED POSVETOVANJEM O GOSPODARSKEM RAZVOJU OBČINE

Kočevje: kako pa naprej?

Načelo za prihodnje: temeljito izkoristiti sedanje kapacitete in odpirati nova delovna mesta. — Na delo čaka okrog 350 ljudi — Kako je z razvojem turizma? — Zahteve po navezavi na južno magistralo

Razvoj gre vedno z večjim ali manjšim tempom naprej. Ko človek nekaj doseže, ustvari, si želi še več, želi napredovati k višjemu, boljšemu, večjemu. Tako pač človek, saj to je človeško. Družba prav tako.

Kočevje je, če izhajamo iz gornje prispele, v tem napredovanju doseglo že marsikaj, dokaj visoko stopnjo. Njegovo gospodarstvo pa je pred temeljitimi preobrazbami, na križpotju in kaj hitro se bo treba odločiti za najprimernejšo pot. Dosedanji razvoj in razmišljanja o prihodnjem odpiranju nova vprašanja, nove možnosti in zahteve. Predvsem gre za odpiranje novih delovnih mest, sploh za omogočanje čim večjemu številu občanov do zaposlitve. Trenutno je namreč na zavodu za zaposlovanje prijaviženih okrog 350

ljudi, ki iščejo delo.

Na križpotju dosedanjega razvoja in prihodnjih pričakovanj pa je treba razmišljati predvsem v dveh smereh: kako čim bolj smotno izkoristiti obstoječe proizvodne kapacitete in kako zado- stiti vedno večjemu povpraševanju po delovnih mestih z organizacijo novih proizvodnih. Odločitve vse- kakor niso enostavne, čeprav je več možnosti.

Pred tedni je občinska skupščina že razpravljala o preusmeritvi proizvodnje v rudniku, kjer naj bi izdelovali dva nova izdelka — keramični in keramične ploščice. Hkrati je skupščina razpravljala tudi o otvoritvi obrata tovarne Vega v Kočevju, kjer naj bi bile zaposlene pred- vsem ženske (verjetno v mlino, lahko tudi kje drugje). To sta le dve izmed možnosti, za kateri bi se veljalo kaj hitro odločiti. Eno in drugo bi zagotovilo kruh večjemu številu občanov, povečalo narodni dohodek in spre- mnilo gospodarsko podobo mesteca ob Rini.

Na Kočevskem bo treba vedno bolj razmišljati o združevanju sorodnih gospodarskih panog, je poudaril predsednik skupščine Miro Hegler. V tem smislu tudi pripravljajo v kratkem širše posvetovanje z direktorji gospodar- skih organizacij, na katerem bi se pogovorili o nadaljnjem raz- voju občinskega gospodarstva, o razvoju družbenih služb, turiz- ma, o celotni podobi tega ob- močja v prihodnjem obdobju. Sklepi in ugotovitve iz tega raz- govora bi bili dragoceno vodilo komisiji za družbeno ekonomski razvoj občine pri njenem plani- ranju.

Turizem si na Kočevskem vedno odločneje utira poti, čeprav so prav poti vse prej kot prijetna vaba za tujce. Zal ima Kočevsko še vedno poseben status, zaradi kate- rega razvoj turizma ni možen tako, kot bi si kdaj že- lel in kakršni so naravni po- goji zanj. V Kočevju menijo, da naj republika končno jas- no pove odločno besedo v

zvezi z razvojem turizma v tem predelu in primerno ukrepa. Pri tem mnogi pou- darjajo vedno večjo potrebo po cesti proti Delnicam in njeni povezavi z »Južno ma- gistralo«, o kateri je prav zadnje čase mnogo besedi- -vec

Telefon v Polomu

Polom, vas v struškem kon- cu kočevske občine, si že vr- sto let želi telefonske zveze, katero pogrešajo predvsem v zimskem času in v primeru bolezni. Dolga prizadevanja bodo, kakor kaže, vendarle obrabila sad.

Na nedavnem sestanku vod- stev družbeno političnih or- ganizacij iz Poloma s tovariši iz Kočevja so največ govorili o napeljavi telefona. KGP iz Kočevja je pokazalo največ razumevanja, saj bo prispe- val okrog 70 odstotkov mate- rialnih stroškov (posek lesa, les za napeljavo). Ljudje bo- do opravili zemeljska dela, kakor so to storili že pri na- peljavi elektrike, telefon pa bodo financirali še občinska skupščina, lovstvo in PTT. S telefonom Polom, kjer živi preko 50 volivcev, ne bo več tako oddaljen od občinskega središča, kakor se je doslej zdelo tukajšnjim prebival- cem.

Morava: popravilo vodovoda

Sedanji vodovod v Moravi je star že blizu 40 let, še pred tem pa je imel lesene cevi, kar je svojevrstna zani- mivost. V precej hišah ima- jo vodo napeljavno, sicer pa uporabljajo tudi vaške pipe. Vodovodno omrežje pa je že precej zdelano, zato bi ga bi- lo treba popraviti. Vaščani sa- mi vsega ne bi zmogli, zato pričakujejo pomoč Vodne skupnosti (pomoč jim je bi- la obljubljena že pred tremi leti). Sedaj je vodovod v uprav- ljanju vaščanov, po rekon- strukciji pa bi ga verjetno prevzela Vodna skupnost.

Živahno ob Kolpi

V teh dneh je ob Kolpi zelo živahno. Voda je topla in ko- palcev ne manjka. Mladi se predvsem radi kopljejo, igra- jo z žogo in vozijo s čolni, odrasli pa preživljajo prijet- ne ure s kvartanjem, peče- njem račnjic in čevapčičev, ki jih zalivajo z dobro kap- ljico. Najprijetnejše je ribi- čem, saj je Kolpa bogata z lipani, postrvmi in drugimi ribami.

„Bistra“ Bistrica

Zares lep prospekt rib- niške občine, razen tega pa še številne čudovite barvne in črno bele raz- glednice Ribnice in okoli- skih krajev vabijo turiste, naj si ogledajo deželico suhe robe, njene lepote in zanimivosti. »Na licu mesta podoba malce zble- di, brž ko popotnik name- ri korak proti gradu, pre- ko Bistrice.

Rečica, ki teče skozi Ribnico, je nekoč v dav- nih časih dobila ime ver- jetno po svoji lepi, čisti in bistri vodi — Bistrica. Od tistih dob je ostalo le še ime, ki učinkuje pre- cej klavno. O čistosti in bistrini ni niti sledu, če- prav so zadnja leta ves gornji tok rečice reguli- rali in izdolbili novo, lepo strugo. Skozi Ribnico se Bistra vali leno, s seboj pa nosi kupe nesnage, u- mazanje in nemajhen smrad.

Z vseh treh mostov se obiskovalcem nudi žalost- na podoba onesnažene vo- de. Med umazanijo plava- jo po vodi številne kon- zervne škatle, palice, krpe, papir, kako staro obu- valo in kdo ve kaj še vse. Podoba dopolnjujejo ku- pi drv, ki jih imajo kar ob vodi zložene stranke iz

bližnjih hiš (drvarnic pač nimajo!). Kot v posmeh se na oni strani dviga nad vo- do lepo kamnito obzidje gradu, med obzidjem in reko pa je široko kamni- to sprehajališče, polno naj- različnejšega cvetja. Pre- nekateri občan je že vzdih- nil: »Glej jih, za rožjo ima- jo čas in denar, struge pa ne morejo posnažiti!«

Ribnica bi bila veliko lepša in prijetnejša, ko bi bila Bistrica spet bistra kot nekoč. Le strugo je treba očistiti, kar so pred nekaj leti že počeli. Kdo se bo spet spomnil na to? -vec

Rože v Velikih Poljanah

Gospodinje v Velikih Polja- nah so se letos zelo potru- dile pri okrasitvi hišnih oken, balkonov in okolice domov z raznobarnim cvet- jem. Ena hiša je lepša od druge, med najbolj urejeni- mi pa sta nedvomno Gregor- čičeva in Matičkova domači- ja. Ob sobotnih večerih ima- jo splošno čiščenje vaških poti in ceste, da vidijo na- slednji dan sorodniki in tu- risti, ki hodijo tod na Grma- do, da so »Poljane res pol Ljubljane«, kot pravi vaški kronist Rigler. V. P.

Grobo kršenje pravic?

Delavke ukinjenega obrata TORBICA v Sodražici še vedno niso dobile pravic, čeprav sta jim jih priznali občinsko in okrogno sodišče!

O ukinitvi obrata TORBI- CA v Sodražici in proble- mih 14 delavk, ki so bile od- puščene z dela, smo pred kratkim že poročali. Prav tako je bila javnost obvešče- na o sporazumu med delav- kami in vodstvom podjetja. Po tem sporazumu naj bi

podjetje za čas nezaposleno- sti — od maja 1968 do kon- ca maja 1969 — plačalo de- lavkam razliko med polnim osebnim dohodkom in nado- mestilom, ki so ga prejemale od zavoda za zaposlovanje. Sele ko bi bili izpolnje- ni ti pogoji, bi izdali delav- kam sporazumno odpoved.

Tak dogovor je bil skle- njen letos spomladi na se- stanku v Sodražici, ki so mu prisostvovali: odpuščene de- lavke, direktor in vodja ka- drovske službe podjetja TORBICA, predstavnik občine- ke skupščine Ribnica in predstavnik zavoda za zapo- slovanje iz Novega mesta. Odgovorni ljudje iz TORBI- CE so tedaj želeli, da bi za- devo dokončno rešili, vsem delavkam pa so ponudili za- poslitev v Ljubljani.

S sporazumom pa ni šlo tako lahko, saj so se mora- le odpuščene delavke za svo- je pravice boriti pred sodi- ščem. Dobile so obe pravdi: pred občinskim sodiščem v Kočevju in okroglnim sodi- ščem v Ljubljani. Kljub iz- borjeni pravici pa delavke še niso dobile denarja, niti im TORBICA ni izpolnila dru- gih obveznosti. Direktor TORBICE je delavkam že pred nekaj tedni zagotovil, da bo vse urejeno, še vedno pa je ostalo samo pri obju- bi. Delavke so seveda ostale brez denarja, izgubile pa so tudi pravico dobivati od za- voda za zaposlovanje denar- no nadomestilo.

Ali ni to grobo kršenje pra- vic prizadetih delavk? K. O.

Dolenja vas: gasilska veselica

Gasilsko društvo Dolenja vas bo 17. avgusta priredilo ob stoletnici delovanja dru- štva veliko veselico. Večje prireditve ob stotem jubile- ju bodo predvidoma prihod- nje leto. Na gasilski veseli- ci bodo prihodnjo nedeljo igrali Veseli hribovci.

Izdellovalci grabelj

Ena izmed oblik domače ribniške suhorobarske obrti je tudi izdelovanje grabelj, dandanes še najbolj ustalje- no v Otavcih, kake tri kilo- metre od Ribnice. Kljub vsem modernim strojem za obračanje sena so pogosto grablje še vedno najpriklad- nejše. V Otavcih so začeli izdelovati grablje pred prvo svetovno vojno, pripoveduje 75-letni Gričarjev oče (Čam- pa), in sicer je bil to Andrej- jev France. Pred tem so jih izdelovali v glavnem na Ve- likih Poljanah. Danes pome-

ni grabljarstvo le skromen dodaten vir dohodkov. Mar- sikdo je prisiljen delati, če- prav delo ni najbolj prijet- no, posebno ne pozimi (grab- lje delajo le pozimi, saj po- leti za to ni časa). Zasluzek ni kdo ve kako velik (lani so Gričarjevi dobili za grab- lje po 10 din), je pa potre- ben in koristen. Vsaka leska ni dobra za grablje, ponje pa morajo precej daleč v Rog. Za vsako leskovo palico pla- čajo okrog 30 par.

Na sliki: Gričarjev oče pri 75 letih še vedno pridno iz- deluje grablje. (foto: Grivec)

Živahno poletje v Ortneku

Kopalnišče, ki so ga zgradi- li vojaki iz enote kapetana Nikole, je te dni nenehno polno kopalcev, ob nedeljah pa se ljudje zadržujejo tudi v Petričevi gostilni. Dom mladine v Ortneku je imel letos na oddihu primorske otoke, ena skupina pa je le- tovala v Sodražici. Ljudje so zadovoljni, pravijo, da bodo sem še prišli. V. P.

Oglašujte

v Dol. listu!

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

NEKAJ VEČ KOT 3 KM dolgo cesto Sodražica — Zapotok bo- do pričeli v kratkem asfaltirati. Otvoritev naj bi bila ob koncu avgusta, ko bo v Sodražici veliko partizansko slavo.

RIBNIŠKO RESTAVRILCO bodo preuredili, tako da bo v se- danji točilnici mlečna restavracija. Odzavir je restavracija pri JELKI, se je promet v njej precej pove- čal.

ZASILNO KOPALISČE so uredili Ribničani in Brešanji pred kratkim v potoku Bistrica pri Bregu. V vročih dneh so se v njem namakali starejši in mlajši prebivalci.

PRECEJ TRAVNIKOV je ne- pokošanih in precej orne zemlje v pušci nasli v višinskih krajih Ribniške občine, kjer redijo pre- cej manj živine in kjer nima kdo delati.

NAHRANITI 5.000 LJUDI, ko- likor jih bo predvidoma prišlo 31. avgusta v Sodražico na pravo- slovo.

REŠETO

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ ZRAČNE PUSKE v otroških rokah spet pojejo svojo pesem. Do nedavnega je bil mir, zdaj pa spet najdemo po vrtovih postreljene pišce petke in celo grlice. Tudi v parkih ni nič bolj- je. Zračno puško lahko kupi v trgo- vini vsak. Ovir ni. Vendar pa bi morda bilo prav, če bi trgovci zabeležili vsaj naslov kupca, saj so tudi zračne puške v rokah pre- obsejanih mladih ali odraslih lju- di lahko nevarno orožje.

■ ■ ■ HUMANOST NI ZAMR- LA! Pred kratkim je star mošček prišel iz trgovine »Zelezinas in začel spraševati mlajšedoč, kje je OPREMA. Razlagal jim je, da v »Zelezini« ni dobil šip in da mora ponje k OPREMI. Ko so mu razložili, kod mora, je uvidel, da je do OREME zanj precej da- leč in da ne more tja, ker bi potem mamulil avtobus. Medtem je pristopil znani lovec in družbe-

no politični delavec ter vprašal možakarja odkod je in koliko let ima. »Bi sem jih dopolnil, pri- peljal pa sem se z avtobusom iz Loškega potoka,« je razložil star- ček. Domačin ga je potem po- vabil v svoj avto, ga odpeljal do OREME in nato spet nazaj do avtobusne postaje, da je mož še ujel avtobus za Loški potok.

■ ■ ■ MODERNI TRUBADUR- JI se ponobí sprehajajo po mestu in parkih. Namesto kitar, kot so jih nosili njihovi predniki, nav- jajo sodobni trubadurji — transi- storoje. Starejšim seveda ni prijet- no, če jim tranzistor ob dveh po- noči tuli in hrešči pod oknom ter jim ne da spati. Tako početje je brezobzirno pa tudi prepovedano, saj je treba ob 22. uri celo te- levizorje in radijske sprejemnike v stanovanjih utišati.

■ ■ ■ BOLJ PREVIDNI bi morali biti starši pri sončenju otrok. Ko se vračajo z letovanja na morju, tarnajo, da so dobili otroci opelkine, ki jih je povzro- čilo pretroče sonce. Nekateri so morali celo z otroci k zdravniku. Posledice so lahko zelo hude, zato je pri sončenju potrebna previd- nost.

KOČEVSKÉ NOVICE

„Obljub in resolucij smo siti!“

O hudih težavah črnomaljskega zasebnega in družbenega kmetijstva je tekla obširna razprava na zasednji občinske skupščine – Kmetje zahtevajo ukrepe in se z resolucijami, ki jih nihče ne izvaja, ne dajo več tolažiti – Na seji so sprejeli nekaj važnih sklepov

Več odbornikov kmetovalcev, odbornikov iz vrst gospodarstva ter prostovoljnih delavcev se je na seji odločno zavzemalo za takojšnje družbene ukrepe, ki so sicer nakazani v resoluciji SRS, a jih nihče ne uresničuje. Poudarili so, da resolucij in razprav o kmetijstvu nimajo do grla dovolj samo kmetje, ki čakajo na rešitev, temveč tudi odborniki in občani!

»Vemo, kako je treba kmetu pomagati: s carinskimi oiajsjavami pri nabavi strojev, z regresi za semena in gnojila, s posojili za obnovo ali preusmeritev proizvodnje, z ureditvijo trga za živino ter s čvrstimi cenami kmetijskih pridelkov! Upira pa se nam, da o tem govorimo, saj že vrsto let opozarjamo na te stvari, a nič ne zaleže! Približno tako so govorili odborniki 30. julija 1969, res pa je, da smo podobne in take besede v isti dvorani v zadnjih 5 letih že mnogokrat slišali.

»Domnevamo,« je dejal nek odbornik, »da so naši predlogi kot glas vpljočega v puščavi, ker v vrhovih, kjer krojijo kmetijsko politiko, ni ljudi, ki bi na lastni koži kot kmetje občutili sedanje nepravilnosti.«

Kakor je povedal odbornik iz Preloka, se v njihovem koncu kmečki fantje ni li poročiti ne morejo več. Dekleta raje vzamejo delavca, četudi ima samo 500 din mesečnih dohodkov, kot pa fanta z dobre kmetije. Belokranjski kmet ne vidi nobene bodočnosti v kmetovanju, zato se ljudje množično izseljujejo. Na kmetijah ostajajo ostareli in bolehi

ljudje, zemlja je slabo obdelana, družbenih dajatev ne znorejo in prej ali slej osiareli kmet postane breme družbe. Izseljevanje mladih ljudi pa bi lahko zajezili samo z ustanavljanjem manjših industrijskih obratov, kar bi bilo zlasti potrebno na viniškem koncu.

Obraunavali so tudi položaj kmetijske zadruge. Ta je resno ogrožena zaradi velikih obveznosti iz prejšnjih let, ko so vlagali denar v izgradnjo živinorejskih obratov. Živinoreja pa je kljub visoki storilnosti na posestvih prinašala izgubo. Odborniki so bili mnenja, da za druga mora ostati, saj bi z njeno ukinitvijo nastala velika gospodarska škoda, politične škode pa ni treba posebej niti omenjati.

Ob koncu razprav so sprejeli naslednje sklepe: 1. v občini bodo ustanovili sklad za pospeševanje kmetijstva; 2. iskali bodo možnosti za zaposlovanje prebivalstva v novih industrijskih obratih; 3. zahtevo črnomaljskih odbornikov po takojšnjih družbenih ukrepih bodo seznanili poslance in republiške organe. Hkrati bodo republiki predlagali ustanovitev sekretariata za kmetijstvo.

R. B.

Tudi za tržnico bi bil prostor

O novi tržnici so črnomaljski že večkrat razpravljali na zborih volivcev. Kazniški prostori pri občinskem sodišču v Črnomlju (za cerkvi) in dvorišče, ki ju zdaj ne uporabljajo, bi prav lahko z manjšo vsojo denarja preuredili v tržnico, ki bi dolga leta zadovoljevala potrebe črnomaljsčanov. Ob semanjih dneh in tržnih dneh bi razbremenili tudi cesto Komandanta Štaneta in ozko goro pred bifejem. Tako bi pridobili tudi velik parkirni prostor za prenovljeno stavbo KBH ekspoziture v Črnomlju. Krajevna skupnost bi tako v najkrajšem času in v zadovoljstvo vseh občanov črnila to vprašanje z dnevnega reda naslednjih sej.

K. W.

Dvakrat več šolskih obiskov

Zupančičev rojstni kraj Vinico so že prej obiskovali šolarji iz raznih krajev, letos pa je obiskov dvakrat več kot prejšnja leta. Asfaltna cesta je verjetno vzrok, da pride na Vinico vsak dan vsaj dva avtobusa otrok. Ogledajo si muzej, nato pa se oglašajo še v šoli, kjer jim razkažejo dokumente in delo Kluba OZN. Pred dnevi so otroci ljubljanskih šol s področja krajevne skupnosti Ajdovščina organizirali za tekmovalce bralne značke na gradni izlet v Vinico. Ob tej priložnosti so se ljubljanski in viniški šolarji pobilje spoznali, Viničani pa so hvaležno sprejeli v dar več knjig.

„Teža ne moremo razumeti“

Na Preloki se čudijo, zakaj za uvoz enakih strojev na carini zahtevajo različne prispevke

Na Preloki precej razpravljajo o tem, da na naši carini ni vse v redu. Več vaščanov je iz uvoza nabavilo enake kosilnice, na carini pa so od njih zahtevali različne zneske. Med posamezniki je bilo na carini po 500 din različne.

Spet drug primer: v isti vasi sva dva kmeta uvozila enaka traktorja znamke Ti-

ger. Ob nakupu so jim rekli, da bosta plačala okoli 1000 din carine, ko pa so šli po traktorje v Sežano, so zahtevali 10.000 din. Kmetje toliko niso bili voljni plačati, zato so traktorje kar pustili. Čez 14 dni pa je prišel na Preloko telegram, da lahko traktorje dvignejo in da so oceanjeni na 8900 din.

Od kod v 14 dneh znižanje, kdo ga je odobril in kdo o tem odloča? so vprašanja, na katere si ljudje ne znajo odgovoriti. Ob vsem tem pa se ustvarja na podeželju še več nejevolje, kakor je že je ob neurejenih razmerah v kmetijstvu.

Te primere je obelodanil na seji občinske skupščine Črnomelj odbornik Balkovec.

Uradno odprta cesta Črnomelj - Vinica

V nedeljo, 10. avgusta, bodo črnomaljski praznovali občinski praznik. Osrednja slovesnost bo prav gotovo otvoritev ceste Črnomelj-Vinica, ki je črnomalčevim zagotovila večji kos kruha v turizmu in gospodarstvu nasploh.

Cesto bodo odprli ob 10. uri dopoldne v Kanjižarici. Govoril bo predsednik občinske skupščine Črnomelj inž. Martin Janežkovič, igrala pa bo metliška godba na pihala.

Iz Kanjižarice bo nato krenila na pot proti Vinici kolona avtomobilov, ki jo bosta organizirala AMD in združenje šoferjev in avtomobilov. V Vinici bodo šolarji priredili kraški kulturni program, sledi pa bo koncert godbe na pihala, popoldne pa bo zabava na kampu ob Kolpi.

Zakaj ne izobešamo zastav?

Verjetno je bore malo Metličanov prebralo članek, ki je pod gornjim naslovom izšel v Delu v petek 18. julija. To vprašanje je na zadnjem zasedanju republiške skupščine zastavil predsedniku skupščine in izvršnemu svetu poslanec dr. Miloš Polič spričo neodpušljive malomarnosti, da naši državljani ob nacionalnih in državnih praznikih ne izobešajo zastav. Zastava pa je vendar po ustavi znamenje nacionalnosti in državnosti in je zato nevezdržno, da državljani ob zgoraj navedenih praznikih ne izpolnjujejo ukrepov o izobešanju zastav.

Na ljubljanski televiziji so na sam praznik zvečer pokazali vrsto hiš brez zastav in obljubili, da bodo proti lastnikom sprožili kazenski postopek.

Kaj naj rečemo o Metliki – priznamo, da tudi drugje ni bilo dosti boljše! – kjer celo na hišah, v katerih prebivajo družbeno politični delavci, ni smo videli izobešenih zastav? Ali bo res te in šele krepka kazen mora opomniti na njihovo državljansko dolžnost?

Otroci gredo na letovanje v Fazan

11. avgusta bo odpotovalo na 14-dnevno letovanje v počitniško kolonijo občinskega odbora RK Novo mesto v Fazan tudi 26 otrok iz metliške občine. Otroci, ki gredo na letovanje, so zdravstveno šibki, nekateri pa so iz socialno ogroženih družin.

Še 20 avtoprevoznikov k „Metlika transu“

Podjetje »Metlika trans« je po svoje rešilo vprašanje omejene tonaže pri zasebnih avtoprevoznikih in jim je omogočilo zaslužek

Razburjenje zaradi omejene tonaže pri zasebnih avtoprevoznikih se tudi v metliški občini še ni povsem poleglo. Medtem ko so nekateri republiški organi začeli reševati to perečo vprašanje, se je tudi transportno podjetje »Metlika trans« odločilo, da bo zasebnim avtoprevoznikom omogočilo delo in zaslužek. Z zasebnimi avtoprevozniki je začelo sklepati najemne pogodbe, s katerimi je prevzelo njihova vozila v najem, lastnike vozil pa sprejelo v redno delovno razmerje.

O tej odločitvi je podjetje »Metlika trans« s posebnim dopisom seznanilo tudi republiško gospodarsko zbornico. Z njim je opozorilo predstavnike zbornice, da na deloviščih ni prišlo do zastojev in da so na tak način

Obeta se dobra letina hmelja

Sredi avgusta bodo oživela tudi metliška hmeljišča. Po mnenju strokovnjakov iz Zalca bo letošnji pridelek hmelja na metliškem območju mnogo boljši kot je bil lansko leto. Računajo, da bo znašal pridelek približno 1600 kg na ha.

KZ iz Metlike se dogovarja z večjo skupino obiralk iz Bosne, ki naj bi priskočile na pomoč. Ker je treba hmelj takoj obrati, bodo poizkušali tudi letos privabiti na hmeljišča obirke iz obmejnih hrvaških krajev in jim organizirati prevoz.

omogočili lastnikom tovornjakov, da so vozila uporabljali še naprej.

Najemniški odnosi so sprejemljivi, podjetja in ljudje pa so zadovoljni, ker ni prišlo do zastojev pri delu. Dolej je sklenilo podjetje »Metlika trans« več kot 20 najemnih pogodb z zasebnimi avtoprevozniki, pripravljen pa jih je skleniti še več.

M. P.

13., 14. in 15. avgusta bo fluorografiranje

Obvezno fluorografiranje prebivalstva bo na območju metliške občine potekalo v dneh od 13. do 15. avgusta. V treh dneh bodo zdravstvene ekipe pregledovale občane v Metliki na Suborju, Jugorju, na Radovici, v Drašičih, v Podzemlju, v Gradcu in Rosalnicah. Prebivalstvo bo s pisnimi pozivi obveščeno kdaj in kje se morajo ljudje javiti za fluorografiranje. Pregled in slikanje pljuč je za vse občane obvezno. Kdor se fluorografiranja ne bo udeležil, bo moral po občinskem odloku plačati od 200 do 500 din kazni.

Doklej v grajskih prostorih?

Metličani se upravičeno sprašujejo, do kdaj bodo morali njihovi otroci prihajati v vrtec v gradu – Republiška skupnost za otroško varstvo še ni razpravljala o višini soudeležbe za gradnjo novega vrtca

Sredi novega metliškega naselja, ki je zrastle v zadnjih letih, so začeli delovati gradbenega podjetja »Begrada« iz Črnomlja graditi nov otroški vrtec. Stene so že visoke približno 1 m od tal, gradnja pa še vedno ni legalizirana.

Metličani in delovne organizacije v občini so zbrali za gradnjo novega otroškega vrtca s samopriskevkom 500.000 din, pričakovali pa so, da bodo že 5. julija (takrat je potekel rok za natečaj pri republiški skupnosti otroškega varstva) vedeli, če bodo dobili soudeležbo pri republiški skupnosti otroškega varstva.

Strokovna komisija pri republiški skupnosti otroškega varstva se ni sestala, ker je napočil čas dopustov in poletnih počitnic. V Ljubljani so objavili, da bodo o projektih, ki so prispeli na natečaj, razpravljali čez dober mesec dni. Za strokovno komisijo bo o projektih razpravljala še finančna komisija in šele potem bodo določili soudeležbo.

Metliški vrtec že nekaj let gostuje v gradu. Prostori so vlažni in hladni in zato so mali varovanci pogosto nahodni ali pa bolni. Metliške matere prav zato nočejo pošiljati v zimskih mesecih otrok v vrtec, saj so prisiljene ostajati na bolniških dopustih, če otroci zbolijo.

V jeseni namerava obiskovati vrtec 60 otrok, v grajskih prostorih pa je prostora le za 36 otrok. Prostori

so premajhni, vlažni in neprimerni za bivanje otrok. V sedanjem vrtcu nimajo potrebnih igralnic in ne primernih sanitarij. Gradnja novega vrtca je torej več kot upravičena.

Mnogi Metličani se zdaj sprašujejo, kako bodo uspeli zgraditi nov vrtec. Denar, ki so ga sami zbrali, bo za dostavilo le do septembra. Če bi gradili vrtec z lastnimi sredstvi, bi morale prekiniti delo vse druge šole in tudi

vse druge dejavnosti bi zavrle.

Novi metliški vrtec bi moral biti v novembru že v uporabi. Ker strokovna komisija pri republiški skupnosti otroškega varstva še ni razpravljala o soudeležbi, pa se bo gradnja vrtca najbrž zavlekla. Vsi prizadeti se upravičeno sprašujejo, zakaj tako počasi rešujemo zares neurejeno otroško varstvo, čeprav nekatere posledice že pošteno čutimo.

M. P.

SPREHOD PO METLIKI

SEJA UPRAVNEGA ODBORA OBČINSKE GASILSKE ZVEZE je bila minulo nedeljo v Metliki. Na njej so zastopniki vseh gasilskih društev v občini razpravljali o pripravah, nalogah in o udeležbi domačih gasilcev v obeh slavnostnih dnevih, to je 16. in 17. avgusta. Obenem so bila vodstva vseh društev naprosena, da nerabne, a vendar zanimive gasilske predmete, slike in arhivalne oddaje v novi gasilski muzej v Metliki.

TUDI VSI PODOBBORI za proslavo stoletnice slovenskega gasilstva v Metliki so pričeli intenzivno delati. Predsedniki podoborov so se sestali v ponedeljek, 4. avgusta, in podrobno pregledali svoje delo. Navzoči so bili tudi zastopniki Gasilske zveze Slovenije.

V OKVIRU GASILSKIH PROSLAV bo v četrtek 14. avgusta ob 18. uri popoldne v Belokranjskem muzeju odprta razstava barvnih lesorezov japonskega slikarja Hiroshige »33 poštnih postaj na cesti Tokaido«. To Hiroshigejevo najslavnejše delo je nastalo leta 1832.

SVEČANA GASILSKA BAKLADA, s katero se bodo začele gasilske svečanosti v Metliki, bo z godbo na čelu krenila v četrtek 14. avgusta ob osmih zvečer od stare orodjarne pred mestno hišo, kjer bo spregovoril zastopnik domačega gasilskega društva. Povorka bo šla nato čez Požeg in po

Cesti bratstva in enotnosti do vinske kleti, kjer bo na bregu nad njo zagorel velik kres in bo noč verjetno razsvetlila tudi ognjem.

NASLEDNJI VEČER – 15. avgusta – bodo člani domačih igralne družine na obnovljenem grajskem dvorišču zagrali kroniko Ivana Drobniča »Kako so v Metliki ustanovili požarno brambo«. Igrokaz v osmih slikah je bil prvič igran pred trinaestimi leti in je že takrat med domačini zbudil veliko zanimanje.

METLIČANI IN OKOLICA NE že sedaj vabimo na otvoritev slovenskega gasilskega muzeja, ki bo v metliškem gradu 16. avgusta ob 11. uri dopoldne. Istega dne popoldne bo slovesno odprt novi gasilski dom, hkrati pa bodo podeljene diplome in odlikovanja za služenje gasilcem metliškega društva in nekaterih sosednjih gasilskih društev.

STO SPOMINSKIH KOLAJN bo kovanih in razdeljenih ob stoletnici metliškega gasilskega društva. Prejel jih bodo ljudje, za služni za domače društvo in splošne gasilske ideje.

METLIŠKI TEDNIK

Sezona za prodajo letnega tekstilnega blaga je pri kraju. Zato razprodajamo preostalo blago z velikim popustom. O tem se prepričajte pri

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

KOLONO AVTOMOBILOV, ki bo v nedeljo slovesni otvoritvi ceste krenila iz Črnomlja v Vinico, bosta organizirala AMD in združenje šoferjev in avtomobilov. Prav bo, če se v kolono vključijo tudi tisti črnomaljski občani, ki imajo vozila. V Vinici jih bodo prebivalci pričakali, učenci osnovne šole pa bodo zanje pridobili kraški kulturni program.

BELOKRANJSKI SPOMINIKI, ki še krasijo marsikateri dom naših izseljencev, gredo tudi letos zelo dobro v promet. Za sejalnice, prtičke, narodne noše in pisaničnice se močno zanimajo tudi tuje, ki se prav radi ustaviijo v turistični pisarni. Promet je v zadnjih dneh silno porastel in vsak dan samo za spominke iztržijo več kot 350 din. Belokranjske pisaničnice izdeluje za prodajo Marija Veselič iz Adlešičev, za narodne noše skrbi Tereziya Cimerman iz Črnomlja, prtičke pa veže Danica Jakovec iz Miličev.

HMELJEVI NASADI bodo oživel v ponedeljek jutraj. Obiralec, predvsem prebivalci iz okoliških krajev, bodo morali paziti z obranjem, da bo hmelj pravočasno pod streho. Letošnja

letina bo, kot kaže, prav tako kot lani, le da je hmeljišča letos nekoliko umrla toča in da prav za to hmelj neomako dozoreva. Cena merice je določena za vsa Slovenija.

GASILSKI DOM BO, kot kaže, letos dograjen. Potreben denar (120.000 din) so s samopriskevkom prispevali občani in delovne organizacije, preostali znesek pa bo kreditiralo podjetje »Begrada«.

NOV STANOVANJSKI BLOK bo začel prav kmalu rasti v ulici 21. oktobra. V njem bodo stanovanja za delavce v gospodarskih organizacijah, upokojence in nekdanje borec.

KANALIZACIJA bo v ulici Mirana Jarca in na Utrdbah prav kmalu urejena. Na teh dveh ulicah bodo še letos opravili nekaj gradbenih del, prihajenje leto pa nameravajo položiti še asfaltno prevleko.

LETOS IMA ČRNOMELJ že 155 letišč v zasebnih sobah. Dolej je pri zasebnih prenočevalo 73 domačin in 31 tujih gostov. Tujci so ostali pri nekaterih zasebnikih tudi po 10 dni.

TURISTICNA SEZONA je letos naklonjena tudi Beli krajini. Urejena cesta in kump na Vinici ter topla Kolpa so privabili številne izletnike. Letos je v hotelu »Lahinja« in na viniškem kampu prenočevalo 97 domačin in 236 tujih gostov. Posebno zaseden je viniški kamp, kjer je le težko najti pristo ležišče.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Komorni koncert v Dolenjskih Toplicah

V soboto, 16. avgusta zvečer bo v zdravilišču Dolenjske Toplice komorni koncert v okviru Dolenjskega poletja 69. Flautist, violinist, čelist in vokalni solisti bodo izvajali Schubertova, Mozartova in Borodinova dela s samospeli. 23. avgusta pa bo podobni koncert tudi v Smarjeških Toplicah, na katerem bodo nastopili znani slovenski vokalni in instrumentalni umetniki.

Na Znančevih njivah kmalu novi stanovalci

Delavci podjetja »Pionir« prav te dni dokončujejo v vrstnih hišah na Znančevih njivah še zadnja dela. Čez pet dni bodo vrstne hiše, ki so jih kupili predvsem zasebniki, že vseljive. Se prej bo seveda potreben tehnični prevzem, ki pa se je tudi pri četrtem stolpiču, v katerem je 36 novih stanovanj, nekoliko zavlekel zaradi letnih dopustov inšpektorjev.

V septembru bodo asfaltirali tudi cesto v novo naselje na Znančevih njivah in uredili okolico.

Vendarle kanalizacija v Vavti vasi!

S Splošno vodno skupnostjo Dolenjske so pred dnevi podpisali pogodbo o gradnji kanalizacije v Vavti vasi, ki bo veljala 200.000 din. Porabili bodo denar, ki ga ljudje plačujejo kot prispevek za uporabo mestnega zemljišča, 49.000 din pa bo prispeval tudi PETROL za kanalizacijski priključek za bencinsko črpalko, ki jo nameravajo letos zgraditi v Vavti vasi. Za gradnjo kanalizacije je vse pripravljeno.

Tabornikom zmanjkalo denarja

14 tabornikov iz Straže je teden dni taborilo ob Kolpi pri Metliki. Ker jim je zmanjkalo denarja, so se vrnili prej kot so nameravali. Ob povratku so povedali, da jim je denarja zmanjkalo tako hitro zato, ker je lastnik travnika zahteval od njih preveliko odškodnino.

Sprememba naslova!

Naročnika, ki spreminjajo svoj star naslov, naj sporočijo oba naslova Dogaja se da sporočijo samo novega, ker pa imamo pri nas včasih več naročnikov z enakim primkom in imenom, seveda ne moremo vedeti, čigav naslov je treba spremeniti!

Novomeška kronika

■ **VEC AVTOMATOV** za žvečilni gumi je postavilo podjetje TOBAK poleg pisarniških nabiralnikov v nekaterih mestnih ulicah. V avtomat je treba vtiči kovance za 50 par in pritisniti na gumb, nakar se prikotli kroglica sladkega žvečilnega guma. Mestni otroci kar pridno mečejo kovance v avtomate.

■ **NOVO MEHANIČNO** delavnico v bivših prostorih AMD na Ragovski cesti je pred kratkim odprl mojster Aleksander Bilic. Popravil bo avtomobile in motorje vseh vrst, razen tega pa polnil tudi akumulatorje, meril kompresijo in pritisk olja. Popravila bo jamčil z garancijo.

■ **KOT MUHE ČEPAJO** kandidati za voznike motornih vozil na tipičnih v poletnih mesecih. Nekateri so bili pred ocenjevalno komisijo še večkrat, pa kljub temu še niso dobili dovoljenja. Kaže, da je ocenjevanje dedalje strožje, k neuspehu pa prispevata tudi vročina in nervoza.

■ **GRADNJA EKSPRESNE** restavracije na Novem trgu lepo na-

Mlačev žita gre h kraju; česar niso zmogli maloštevilni kombajni na polju, bodo opravile mlatilnice doma. Mlatiči, ki jih vidimo na sliki, mlatijo te dni po mnogih vaseh kar na traktorski pogon (Foto: Polde Miklič)

DENARJA ZA KREDITE BORCEM NOV JE PREMALO

Kaže, da ne bo šlo brez hude krvi

Očitno je, da bi morali s krediti pomagati predvsem borcem na vasi, toda mestni prosilci to kaj neradi slišijo - Komisija končuje delo, delitveni ključ bodo naredili na podlagi njenih (objektivnih) ugotovitev

Letos je za pomoč borcem NOV v novomeški občini pri obnovi ali razširitvi stanovanj predvideno 3.250.000 din. Denar je v občinskem skladu za borce in ga bodo graditeljem posodili za 10 do 25 let. Narejen je tudi že razdelilnik, koliko denarja bo posojeno borcem v posameznih krajevnih organizacijah.

Kdo in koliko posojila bo lahko kdo dobil iz občinskega sklada, bo znano, ko bo posebna komisija, v kateri so: član UO sklada, član predsedstva ZZB in gradbeni strokovnjaki, obiskala vse krajevne organizacije in prosilce za posojilo. Komisija je do zdaj že obiskala vse terenske organizacije, obisk v Novem mestu in njegovi bližnji okolici pa jo še čaka. Njena naloga je točkovati stanovanja in določiti vrstni red za posojilo.

Komisija se je med obiski prepričala, da je denarja veliko manj, kot bi ga potrebovali. Če bi hoteli urediti vsaj 50 odstotkov vseh vprašanj, bi morali namreč imeti vsaj 9.000.000 din. Ker pa je denarja malo, prosilcev pa veliko, bodo lahko dobili posojila le najbolj potrebni. Komisija je ugotovila, da so najbolj potrebni posojil oziroma obnove stanovanj kmetje borci v vaseh pod Gorjanci (Podgrad, Brusnice, Gaberje, Orehovica, Vrhpolje) in v okolici Skocjana. Na lastne oči je videla, da živi v enosobnem stanovanju borca NOV tudi sedem ljudi!

Odveč bi bilo poudarjati, da je možno objektivno presojati in določiti višino po-

sojila le pri obisku oziroma ogledu, ki jih je komisija večino že opravila. Zato bo mnenje komisije edino odločilno pri delitvi posojil.

Vsaj tako bi moralo biti. In takih, ki bi morali dobiti posojilo, je na vasi prav gotovo več kot v mestu ali dru-

gih lepo urejenih občinskih središčih. Pa vendar so prosilci tudi iz mesta in drugih večjih krajev, in sliši se, da ne nameravajo nič popuščati, ko bo šlo za to: ali kredit njim ali tistemu kmetu borcu, ki ima sedem ljudi v sobi. Med prosilci iz mesta pa so tudi borci, ki so odšli v pokoj s položajem direktorjev in drugih dobro plačanih delovnih mest. Pričakujejo, da razdeljevanje posojil ob vsem tem ne bo minilo brez hude krvi.

DOMINVEST obljublja cenejša stanovanja!

Za »poskus« bodo že letos pričeli graditi v Novem mestu dva bloka s približno 60 stanovanji - Približno 40 stanovanj že iščejo resni kupci

»Stanovanja za trg se dražijo,« so ugotovili nedavno na razširjeni seji delavskega sveta v podjetju DOMINVEST. Sklenili so, da bo DOMINVEST še letos pričel v Novem mestu graditi dva bloka z okoli 60 stanovanji. Dokazati hočejo, da so stanovanja na trgu lahko tudi cenejša od tistih, ki jih investitorji sicer prodajajo. Da novomeški kupci res verjamejo, da bodo DOMINVESTOVA stanovanja cenejša, pove tudi podatek, da so se za dve tretjini (okoli 40) stanovanj že javili kupci!

Prvič posega zdaj DOMINVEST tudi v sosednje občine: metliško in krško. V Metliki in Krškem namerava zgraditi poslovne prostore za novomeško NOVOTEH.

Nova skladišča v Bučni vasi

V kratkem bosta začela »Novotehna« in »Dominvest« graditi v Bučni vasi med garažami podjetja »Gorjancie« in »Kovinarjem« nove skladiščne prostore, katerih površina bo znašala 1000 kv. metrov. Začetna dela so se nekoliko zakasnila, ker teče prav po tej parceli električni kabel. Kljub temu pa računajo, da bodo nova skladišča gotova konec oktobra. Gradili bodo delavci Obrtno gradbenega podjetja, investicija pa bo znašala predvidoma 500.000 din.

Zastoj pri gradnji

Cesta Prapreče - Dolnje Mraševo, ki so jo pričeli graditi lani, še precej časa ne bo dokončana, čeprav prebivalci že nestrpno pričakujejo otvoritev. Potem ko so zgradili dvojje manjših mostov in pripravili traso, so nehali delati. Zatrjujejo, da so dela ustavili zaradi neurejenih lastniških odnosov na zemljiščih, po katerih bo šla nova cesta.

NO, ki bi rada odprla nove poslovalnice. V Sentjerneju bodo bržkone že letos pričeli graditi blagovnico, ki bo imela tudi prostore za družbene organizacije. V Novem mestu bodo vsak hip pričeli povečevati prodajalno BO ROVO ob Cesti komandanta Staneta. Ob tej cesti bodo preuredili tudi hišo št. 15 za ljubljansko

podjetje TOBAK. Te dni so pričeli na Glavnem trgu urejati in povečevati DOLENJKINO drogerijo, nakar bodo posodobili še trgovino tega podjetja pri železniški postaji v Bršlnju. Dom JLA in turistično pisarno za podjetji KOMPAS in GORJANCI na Novem trgu pa urejajo že nekaj tednov.

Gradbišče pod žerjavom

Nova šmarješka šola že rase od tal - »V štirih mesecih mora biti narejena,« zatrjuje delovodja Jurij Perše, ki je predtem delal na Hvaru

Ni šmarječana, ki se ne bi domov grede vsaj za hip ustavil na prašni cesti in pogledal gor po prirobnem pobočju, kjer nastaja nova šola. Gradi jo novomeško SGP PIONIR. Ze precej je videti. Zi-

dejal delovodja Jurij Perše. Ko je v svoji terenski pisarnici razgrnil načrt, je pristavil, da bo skoraj tako kot mirnopaška, ki so jo odprli lani: nizka, paviljonska.

Razkazal mi je gradbišče. Delavci so imeli na glavah bele čelade, sarno on, delovodja, je imel rdečo.

- Borimo se z vročino in trdimi tli, - je kratko označil težave in s kretljivo glavo pokazal skupino delavcev, ki so iz pet metrov globoke jame (za šolsko kotlovnico) metali lapor. Sama lapornata tla!

- Samo da bi imeli lepo vreme, četudi bo vroče, - je dejal delovodja naposled in ponovil stalno željo vseh gradbenecv. Potem je dodal: - Vročine sem se navadil na Hvaru, kjer smo gradili gostinske in turistične objekte. Sedem mesecev sem bil tam in sem se šele pred kratkim vrnil. Tu sem še novinec, seveda izkušeni novinec. I. Z.

dovi pa še rasejo. Visoki žerjav, postavljen na širokem tiru sredi gradbišča, se nenehno obrača s svojo vodoravno iztegnjeno »rokro«, ki dviga in spušča material.

Sola mora biti narejena do 28. novembra, zato delamo pospešeno - je

LJUDJE MED SEBOJ

Žal niso vsi Novomeščani hvaležni

Podpredsednik občinske skupščine v Novem mestu in predsednik UO komunalnega sklada Avgust Avbar je pred kratkim zagotovil, da bodo vsa, za letos programirana dela, za katera se zbira denar v komunalnem skladu, zanesljivo opravljena do konca leta.

30. julija se je podpredsednik občinske skupščine pogovoril s predstavniki delovnih organizacij o usklajevanju del, ki jih izvajajo po programu komunalnega sklada. Ker se izvajalci del do zrlaj med seboj niso dobro »razumeli«, je večkrat prišlo do zastojev. Zamude pa bodo poslej, kot kaže, odpravljene.

Nemalo zastojev so povzročili tudi nekateri Novomeščani, ki so jim zaradi razširitve cest »vzeli« krpi-ce zemlje ali jim porušili ograje. Zavpili so, da so »življenjsko ogroženi«, da jim občina, jemlje to in ono ter zagrozili s tožbami. Počeli so tudi reči, »da bi jih moralo biti sram. Ko so videli, da se mimo njihovih hiš asfaltira cesta, so zahtevali od investitorja, da jim mora postaviti ograjo ali zgraditi stopnišče do veznih vrat ali kaj drugega, čeprav kaj takega prej niso imeli. Nekateri se še niso nehali prerehati in so grožnje s pravadmi še vedno na dnevnem redu.

Na srečo večina Novomeščanov, ki tudi plačujejo prispevek za uporabo mestnega zemljišča, z razumevanjem spremlja napore, da bi dobilo mesto čimprej sodobno podobo. Zavedajo se tudi, da vraga ni mogoče hkrati urediti, da bodo morali v nekaterih delih mesta še dolgo čakati na ureditev tamkajšnjih vprašanj. Tako kot njim bi moralo biti jasno tudi nergačem in izsiljevalcem: da je denarja namreč malo, veliko pre malo, da bi rešili vsaj najbolj pereče reči.

Morda pa so nergači pripravljene plačevati večji prispevek?

I. Z.

Mačkovec: simca v razbitinah

Marko Lojak je 2. avgusta dopoldne potoval s tovornjakom podjetja PIK iz Sombora proti Ljubljani. Pri Mačkovecu ga je prehitel Franjo Lacko z avtobusom CAZMATRANS. S simco se je tedaj pripeljal naproti Gerhard Bock iz Nemčije ter se umaknil daleč na bankino. Osební avtomobil

bil voznje po neutrujeni bankini ni vzdržal, zato je Nemec tresel v usek in se prevrnil. Voznik je bil laže ranjen, škoda pa so ocenili na 15.000 din.

Lešnica: avtomobilist v kombi

Miro Vene iz Mokronoga se je 1. avgusta popoldne peljal z osebnim avtomobilom od Lešnice proti Novemu mestu po tretjerazredni cesti. Ko je sračal kombi, ki ga je vozil Alojz Prešeren iz Otočca, sta se vozili zaleteli. Škoda so ocenili na 9000 din. Menijo, da je Vene vozil pod vplivom alkohola.

Trstenik: tovorniak se je prevrnil

1. avgusta popoldne sta se na cesti v Trsteniku srečala cisterna novomeškega cestnega podjetja, ki jo je vozil Jože Deželan, in tovorniak s prikloko podjetja ZITO z voznikom Ivanom Lazarjem. Deželan se je s svojim vozilom umaknil na bankino, pri čemer se je cisterna prevrnila na travnik. Škoda so ocenili na 2.300 din.

Kaplišče: podri mopedista

Anton Stareščinč iz Crnomlja je 3. avgusta ponoči v Kaplišču, koder se je vračal z avtomobilom iz Krasinca, zbil mopedista Antona Saška iz Gornje Pake in njegovega sopotnika Antona Graška, ki sta se pri padcu poškodovala. Škoda so ocenili na 1000 din.

Crnomelj: motorist v skedenj

Jože Butala z Broda pri Novem mestu se je 1. avgusta dopoldne pripeljal z osebnim avtomobilom s stranske na glavno cesto v Luki pri Crnomlju, ni pa se prepričal, če ima pristo pot. Mimo se je pripeljal motorist Redžep Ikano- vič iz Kanjarice in, ker je videl pred seboj osebni avtomobil, je zavil na levo, tresel v skedenj in si poškodoval nogo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Verce iz Mirne peči - Damjana, Branika Jakoš iz Ivančne gorice - Gregorja, Marija Smurke s Trebanjskega vrha - deklico, Vera Šaver s Kota - Braniko, Ivanka Šuštaršič iz Pozarč - Ireno, Jerica Medved s Mirne - Špelco, Marija Blatnik iz Stranske vasi - Mirjano, Milica Uršič iz Prečne - Roberta, Marija Glušič iz Sentjanja - Franca, Vida Čeh iz Lukovka - Marjana, Marija Klobučar iz Stopič - deklico, Amalija Grdun iz Preloke - deklico, Marija Logar z Gabske gore - dečka, Marija Ovnček z Velikega Orehka - dečka, Milena Medič iz Crnomlja - dečka, Fani Vintar iz Ljubljane - Roberta in Karolina Marušič iz Zelebeja - dečka

Dve domovini Jožeta Martinčiča

Srečanje s sindikalnim in partijskim veteranom, našim rojakom in prijateljem iz Pas de Calaisa, ki praznuje letos 50 let revolucionarnih idej, kot je sam zapisal v pismu CS ZSJ v Beogradu — DOLENJSKI LIST: vsakodnevno pismo iz domačih krajev

Pred dnevi so v CS ZSJ v Beogradu odprli pismo takele vsebine:

»Sem v srcu Slovenije, 62 km od Zagreba. Na dopustu, tri tedne. Tu bom praznoval 50 let naših in mojih sindikalnih in partijskih — revolucionarnih idej kot član, militant in propagandist. Zal mi je, ker vas ne morem obiskati. Noge so mi povsem opešale, le s težavo zmorem še po nekaj korakov. Roke, jezik in spomin — to pa je še dobro. Sem stodstotni delovni invalid (silikoza). Vesel bom, če se bom mogel z vami pogovarjati kot jugoslovanski in francoski veterani partije in sindikata CGT. V Jugoslaviji sem že petnajstič, lep jubilej, kajne?«

Pismo je napisal Jože Martinčič, 71-letni upokojeni rudar iz Pas de Calaisa, stopiški rojak, predsednik organizacije jugoslovanskih izseljencev v severni Franciji in velik prijatelj rodne domovine.

CS ZSJ je prosil občinski sindikalni svet v Novem mestu, naj v njegovem imenu čestita Jožetu Martinčiču za številne osebne jubileje in se mu zahvali za njegovo veliko naklonjenost delovnim ljudem v Jugoslaviji.

Srečanje z Jožetom Martinčičem je bilo 28. julija popoldne v hladu in miru prijaznih Smarjeških Toplic, udeležili pa so se ga Adolf Suštar, Rudi Hrvat in Marjan Vrabec kot predsednik, podpredsednik in tajnik ObSS iz Novega mesta ter pisec teh vrstic. S čestitkami, ki so mu jih izrekli kot sindikalnemu in partijskemu veteranu, so tovarišu Martinčiču izročili tudi šopke cvetja, knjigo o Moši Pijađeju in Dolenjski zbornik, posvečen 600-letnici Novega mesta.

Veliki učitelj Moša Pijađe

»Moša Pijađe je bil velik revolucionar,« je pričel Martinčič ob pogledu na knjigo. »Z njim sem se seznanil zelo zgodaj, in spominjam se, da se mi je predstavil za časnikarja. Takrat je to tudi bil. Od njega sem dobil prve revolucionarne ideje, in te sem nosil — seveda obogatene z novimi izkušnjami in spoznanji — do zdaj in jih bom nosil do konca življenja. Moša Pijađe je bil velik učitelj!«

Tako smo se — nenadoma — vsi znašli sredi reke spo-

minov, spominov na Martinčičev čas in pot, po kateri se je prebijal.

Martinčičevo življenje je bilo vseskozi eno samo garanje za vsakdanji kruh in človekove pravice.

Delavski poverjenik odšel v Francijo

Še zelo mlad je odšel v Beočin kopač v rudnik, in ker je imel navado na glas in iz oči v oči povedati tisto, kar je mislil o krivicah, ki so se dogajale delavcem, je kmalu — še zelo mlad — postal delavski poverjenik za več rudniških podjetij v Srbiji. Razmere pa se niso kaj dosti izboljšale. Nekega dne je kar na lepem pobasal svoje reči in jo mahnil v tujino. »Mislim sem si: če lahko doma delam za tujega gospodarja, bom mogel tudi v tujini, razen tega pa bom tudi več zaslužil.« In tako je Martinčič postal francoski rudar, kopač v premogovniku.

Ambasador naših izseljencev

Socialni čut, čut za delavske pravice in vero v boljše in lepše življenje je rudar Martinčič kmalu vsadil tudi v francoska tla. Včlanil se je v sindikat in partijo in začel zares bogato, vendar ne lahko življenje slovenskega proletarca in revolucionarja v tujini. Leta trdega dela in boja za delavske pravice so naredile iz njega velikega tovariša in prijatelja vsem delovnim ljudem. Postal je osebnost, katere ime so zlasti jugoslovanski izseljenci izgovarjali z največjim spoštovanjem. Ko je po tridesetih letih odločil rudarsko ko-

pačo in odšel v pokoj, se njegovi stiki z delavci niso pretrgali. Nasprotno: še okrepljen jih je in navezal nove. Postal je voditelj jugoslovanskih izseljencev v severni Franciji, ko pa je začel pogosteje zahajati v staro domovino — Jugoslavijo, pa tudi njihov »neformalni« ambasador.

V domovino, dokler bo mogel

»Vprašujete me, če se bom kdaj za stalno naselil v rodni kraj. Verjemite mi, da to najbolj želim, že zaradi čistega zraka in sonca, ki je tu. Razumeti pa morate, da so vsi moji — žena in otroci v Franciji in da bi se zdaj, na stara leta, težko ločil od njih. Poskušaj bom to nadomestiti z novimi obl-

ski rodni krajem, z novimi srečanji s prijatelji, ki jih imam tu. Vesel sem vsakega srečanja, vesel velikega napredka, ki ga je Jugoslavija dosegla po vojni. Če pa zaradi zdravja ne bi mogel več na pot, me bo na domovino vezal Dolenjski list. Ko dobim vsak teden ta domači list v roke, mi je, kot da mi pišejo vsi dobri ljudje iz rodnega kraja.«

Jože Martinčič živi v Franciji že štiri desetletja in pol. Letos je petnajstič na obisku pri nas. In še bo prišel in vselej odnesel košček lepega spomina na rodni kraj svojim v Pas de Calais.

»Do zdaj se mi je še vse izpolnilo, kot sem želel. Upam, da me prihodnost ne bo prevarala.«

Sredi avgusta se bodo njegove nekajtedenske počitnice v »srcu Slovenije« končale. Pozdrave vseh nas bo odnesel nazaj v Francijo. In naš želje: še na mnoga leta, tovariš Martinčič!

IVAN ZORAN

Voznikovo neizkušenost plačala z življenjem

28. julija ponoči je Jeremija Isajlovič ustavljal v Kraljevskem gozdu tovornjak smederevske registracije. Jože Zarn iz Velikega Mršavega se je za njim pripeljal v osebnem avtomobilu s sopotniki in se odločil, da bo tovornjak prehitel. Ko je že pričel prehitovati, je nasproti pridrvel tovornjak celjske registracije, ki ga je vozil Ivan Ban. Ko je Ban to videl, je svoje vozilo takoj ustavil, nesreča pa je bila že tu: Zarnov avtomobil je silovito tresčil v prikolico

Isajlovičevega tovornjaka, od tam pa ga je odbilo še v celjski tovornjak. Med trčenjem je iz osebnega avtomobila padla 19-letna Jožica Jubrica iz Starega trga pri Podbočju in dobila tako hude poškodbe, da je na kraju nesreče umrla, medtem ko je bila njena sestra Marica laže ranjena. Skodo so ocenili na 8.000 din Ugotovili so, da Zarn nima vozniškega dovoljenja za avtomobil in da je nesreči botrovala tudi njegova neizkušenost.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

1. avgusta so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franci Sali in Franc Beg, člana občinske konference SZDL; Dušan Modic in Erna Horvat, profesorja gimnazije Novo mesto; Anton Kralj, Slavko Mrak in Mirko Pusič, učenci Poklicne kovinske šole Novo mesto; Tone Gosnik, urednik Dolenjskega lista, Novo mesto; Damir Vitez, Adam Grünfeld, Radivoj Kuloci, Handor Kopic, Branislav Kusic, Tihomir Lusitc, Josip Kugli, Momcilo Gajic, Darko Djordjevic, Rajko Srimf in Branimir Urdih, vojniki iz Novega mesta; Miha Macedoni in Ivan Gornik, člana Industrije obutve Novo mesto; Ivo Silvo Oblak in Ivanka Gorše, člana Krke, tovarne zdravil Novo mesto; Peter Kaps in Jože Skufca iz šole za zdravstvene delavce Novo mesto; Slavka Beg in Dragica Pejanovic, članici zavarovalnice Novo mesto; Ivan Kocjanec, član Novoteksa, Novo mesto; Jože Hudelja, član UJY Novo mesto; Rastko Murn, Franc Smerda in Iztok Peroci, študentje iz Novega mesta.

»Upam, da to srečanje z vami ni zadnje.« je dejal Jože Martinčič, ko so mu predstavniki občinskega sindikalnega sveta iz Novega mesta čestitali za veteranstvo v francoskih sindikatih in partiji (Foto: I. Z.)

Olgi Golob v spomin

Na Catežu pri Brežicah so 29. julija spremili na zadnje počivališče Olgo Golobovo. Njeno življenje se je izteklo na veliko žalost vseh, ki so jo poznali kot prijateljico in svetovalko, kot sovaščanko in sodelavko.

Pokojna Olga je bila hči kmečkih staršev iz Krške vasi, rojena je bila 1892. leta. Starost je ni prav nič ločila od mlajših rodov, za katere je še zdaj navdušeno delala kot predsednica društva prijateljev mladine. Prav do zadnjega se je srečevala z mladimi in tudi na večer pred smrtjo se je še pogovarjala z njimi. Mladim je pomagala voditi organizacijo ZMS in jim svetovala, kadar so prišli k njej po pomoč.

Na Catežu je bila Olga središče družbeno političnega življenja. Brez njenega sodelovanja se v kraju ni nič dogajalo. Šele zadnje čase se je morala zaradi bolezni umakniti v dom, toda kljub temu ni mirovala. Ljudje so jo stalno obiskovali. O samoti ni utegnila razmišljati. Čeravno je pred dvema letoma izgubila življenjskega tovariša. Bila je tako polna volje do življenja, tako iskrena svetovalka in zavzeta družbena delavka, da ni imela priložnosti biti sama in se predajati spominom. Ljubezem, namenjeno svojim prezgodaj umrlim otrokom, je razdajala vsem

okrog sebe, najbolj pa mladim, za katere je imela polno srce razumevanja.

V življenju je izkusila veliko grenkobe. Hčerko ji je pobrala bolezen v petem letu, sina po koščani gimnaziji. Drugi sin je omahnil kot talec

med vojno v Begunjah. Okupacija je pokojnica preživela v nemškem delovnem taborišču.

V Zvezo komunistov je vstopila 1949. Leta 1952 je dobila odlikovanje OP Slovenije, leta 1958 pa red dela III. reda od predsednika republike.

Njena smrt pomeni veliko izgubo za kraj, za mladino, za organizacije in številne prijatelje.

J.

28

»Seveda, kneginja Turjaška je. Starešina pa je deželni glavar, knez Eggenberg. Kako se je razkošatil v kmetiškem kozuhu! Kam je neki skrnil svojo bolehalo suhoto?«

»Dobro sta se našemila,« je dejal Grajzar, njegov pogled pa je bil zopet pri Mariji.

Prve sani so se premaknile, privozile so druge pred vrata. »Svatje« so sedali nanje. V dolgi vrsti so se razvrščala vozila po ulici. Glušeče zvončkanje je brnelo po ozračju.

Ljubljančani, ki so kakor živa meja obrobjali Gosposko ulico, so kritizirali, vzklikali, ugibali, kdo je ta, kdo je oni svat.

Zdajci so na nadkonjarjevo znamenje poskakali godci na dvoje velikih sani in zavozili na čelo sprevoda. Našemljeni svatje so zavrisnili in dolga vrsta sani je ob glušečem zvončkanju zdrčala po ulici in skozi Vicedomska vrata iz mesta.

Gosposka ulica in Novi trg sta se počasi praznila. Grajzar se je še enkrat ozri na Marijino okno. Rad bi se bil poslovil od nje vsaj s pogledom — popoldne je moral že nastopiti službo pri novem gospodarju. A Marije ni bilo več tam. Da se je na njenem oknu premaknil zastor — tega Matija ni opazil. Tudi tega ne, da je Marija potem odprla okno in gledala za Matijo, ko je odhajal po ulici. Gledala je za njim, dokler ni zavil za vogal in po trgu navzdol... Čudno sladek nemir ji je trepetal v duši, da ji je srce močno utripalo.

x x x

Mariji je bilo dolgčas, silno dolgčas. Ze tri dni je bivala v sobici, ki so ji jo odkazali. Posedala je pri peči, čitala, postajala pri oknu, se sprehajala po sobi — nezanosno! Kakor v ječi! Nihče se ni zmenil zanjo, le služkinja, ki je prinašala jed v sobo, je vča-

sih postala pri nji — lepi mladenič ji je ugajal. Pri-povedovala je o prireditvah in zabavah, ki se je v njih potapljala pustna Ljubljana.

»Danes popoldne ob treh bo velika pustna prireditve na trgu: volovska borba s psi. Pa fantje bodo tekli za stavo. Ali pojdete gledat, mladi gospod?«

»Hm. Ne vem.«

»Pojdite nu! Mi pojdemo vsi, gospod baron so že dovolili. Pojdite še vi! Zakaj bi vedno čepeli v sobi! Včeraj je mladi plemenitaški svet priredil dirko na Kapucinskem trgu — zakaj je niste šli gledat? Vsa Ljubljana je bila tam. Jutri že odidete, pa niste še ničesar videli v Ljubljani. Če se ne spoznate po ulicah, greste lahko z menoj ali s kuharico. Ali pojdete? Pridem vas poklicat, kadar odide gospoda z doma.«

In Marija bi ne bila Marija, če ne bi bila odgovorila po kratkém obotavljanju s hudomušnim nasme-hom:

»Pa pridite.«

Druga hiša poleg ljubljanskega magistrata je bila Dolničarjeva. Janez Krstnik Dolničar pl. Thalberg je imel tega dne več gostov, ki sta mu jih pripeljala v hišo njegov starejši sin — vicedomski tajnik doktor

Gregor in mlajši — stolni vikarij doktor Anton Dolničar.

Valvasor, ki je stal s hrbtom proti oknu, je primerjal oba brata Dolničarja. Ali nista imela neka »habsburgovskega« na sebi? Posebno Gregor: oblika obraza, predvsem pa debelejša spodnja ustnica in — Gregorjev nos... Baron se je nehote nasmehnul.

Kanonik Prešeren se je obrnil k Valvasorju: »Njihovo knjižnico nam shranijo, gospod baron, ali ne?«

Učenjak ni bil poslušal pogovora med obema Dolničarjema in Prešernom, zato je začuden vprašal: »Shranim? Doklej?«

»Nu, dotle, da se uresničijo načrti našega gospoda generalnega vikarja.«

»Kakšni načrti, velečastiti?«

»Sezidati hoče semenišče-vzgojevališče za sinove kranjskih plemenitašev. In v tem semenišču —«

»Nu?«

»— bi imela svoj dom tudi javna knjižnica.«

»Imenitna ideja.«

»— v katero bi vsak izmed nas daroval svoje knjige.«

»A — hem!« je posmehljivo pokimal bogenšperški učenjak. Potem se mu je široko mesnato obličje zresnilo, zravnal se je in dejal suho: »Gospoda moja, obzalujem, ampak moram vas opozoriti, da moje finančno stanje ni takšno, da bi mogel komurkoli pokloniti dragoceni dar več nego desetih tisočev najizbranejših knjig.«

In okrenil se je in se zazrl v trg, ki je bil preplavljen s pisanimi papirnatimi trakovi in zastavicami.

Gospodje pri mizi so se spogledali. Gregor Dolničar si je v zadregi popravil kodrasto baroko, stolni prošt Prešeren je zavrtel palce na trebuhu, generalni vikarij pa se je preplašeno ozrl za Valvasorjem.

S trga je odmevalo divjaško kričanje, ploskanje, lajanje.

PRESKRBA

KRŠKO

OBISČITE NOVO SAMOPOSTREZNO TRGOVINO NA

SENOVEM

Odprija je vsak dan od 5. do 18. ure, bife pa od 5. do 19. ure.

- Specerija ● gospodinjski pripomočki ● galanterija
- V bifeju točimo pristni cviček iz Gadove peči

Razpisna komisija

osnovne šole
»JANEZ TRDINA«
v Stopičah

razpisuje
delovno mesto

UČITELJA
za razredni pouk

Pogoj: U. — Samsko
stanovanje zagotovljeno.

Avtomobili renault po meri vaših zahtev in vaših možnosti

Renault 10

luksuzen, močan,
presenetljiv
1108 CCM, 46 KM
(SAE), 6,8 l na 100 km
4 vrata, 4 disk zavore
Cena: 1.276,07 USA \$,
Ndin 12.905.-

COSMOS

Zastopstvo tujih firm Renault, Alfa Romeo,
M. A. N. Gibo Same, Alpina . . .

Ljubljana, Celovška 32, telefon: 313-141
in 51-455

Komisija za kadrovska vprašanja INDUSTRIJE OBUTVE NOVO MESTO

razglašča prosta delovna mesta za:

1. strojnega ključavničarja — mehanika
2. električarja
3. vajenca kovinske stroke

POGOJI:

pod 1 in 2: da ima kandidat ustrezno strokovno znanje, da je odslužil vojaški rok in da ima veselje do priučitve za vzdrževanje strojev; prednost imajo kandidati z nekaj leti delovnih izkušenj;
pod 3: da ima kandidat dokončano osnovno šolo.
Rok za sprejemanje prijav je 15 dni po objavi razglasa.

Agraria

BREŽICE

STE V ZADREGI ZA DARILO?

Sopek nageljčkov je primerno darilo za vsako priložnost. — Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. — Zahtevajte v vaši najbližji cvetličarni

nageljčke iz vrtnurije Čatež

TRGOVSKO PODJETJE

PRESKRBA - Krško

razpisuje
ZA SOLSKO LETO 1969/70

2 učni mesti za poklic natakar
2 učni mesti za poklic mesar —
sekač

POGOJI:

— dovršenih 8 razredov osnovne šole, za natakarja s pozitivno oceno iz tujega jezika;
— starost do 18 let,
— telesna in duševna sposobnost za poklic natakar oz. mesar — sekač.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave najkasneje do 9. 8. 1969 na upravo podjetja. Prijavi za sprejem naj kandidati priložijo:

- spričevalo o dovršenem 8. razredu osnovne šole,
- zdravniško spričevalo,
- izpis iz rojstne matične knjige.

Frutella

NOVOLES

V STRAŽI
PRI NOVEM MESTU

prodaja

rabljene
lesne impregnirane kocke,

ki so še uporabne in primerne za izdelavo poda (tal) v hlevih in garažah. Cena za kocko je 0,6 dir. Za kvadratni meter poda je potrebno približno 80 kock.

bukov parket nižje kvalitete

po zelo ugodnih cenah.

Za vse informacije se obrnite na prodajni oddelek: telefon številka 84-530.

KOMUNALNO STANOVANJSKO PODJETJE SEVNICA

razpisuje
prosto delovno mesto

GRADBENEGA TEHNIKA

za visoke ali nizke gradnje

Zaželeno je, da imajo kandidati poleg splošnih pogojev dve leti delovnih izkušenj.

Zaposlimo tudi kandidata brez izkušenj. Na razpogoje je samska soba. Zglasite se čimprej pismeno ali osebno na upravi podjetja.

»SUROVINA LJUBLJANA«

OP TREBNJE

odkupi vse vrste odpadnega materiala po konkurenčnih cenah.

POLN ZADETEK —
je vaš nakup pri
trgovskem podjetju

»LJUDSKA POTROŠNJA«
BREŽICE

UPRAVNI ODBOR
KOMUNALNEGA ZAVODA
ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE
NOVO MESTO

razpisuje

2 štipendiji na pravni fakulteti

Prednost imajo študentje višjih letnikov.

Kandidati naj vložijo prijave na Upravni odbor KZSZ Novo mesto, Kidričev trg 3 v roku 15 dni po objavi razpisa.

ŠTUDENTI!

Mladinska knjiga
Novo mesto

zaposli

v času od 20. avgusta
do 10. septembra več
študentov kot

prodajalce na sejmu
šolskih potrebščin
pod arkadami pred trgo-
vino.

Vabljeni — zaslužek
ugoden!

Delovna skupnost
šole Šentrupert

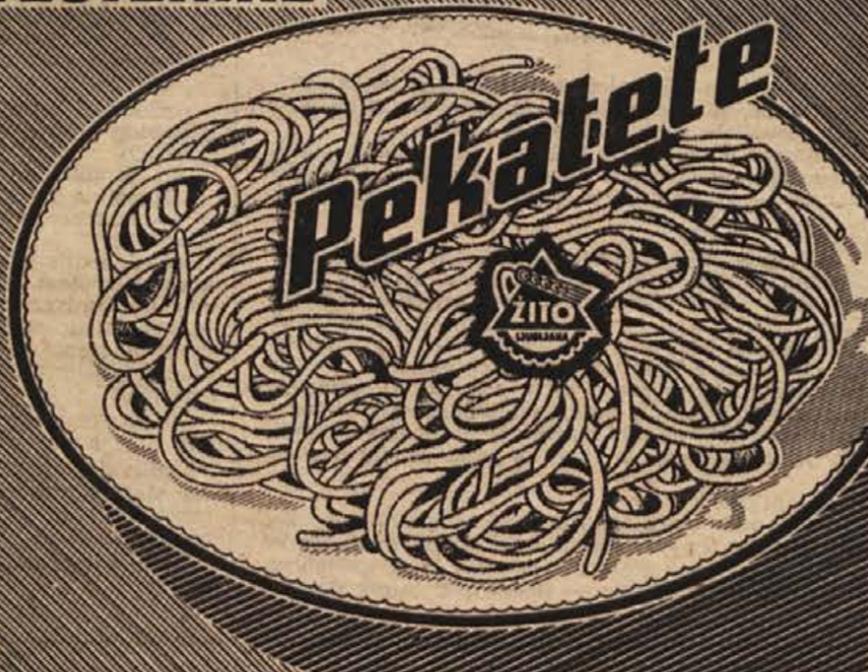
razpisuje
prosto delovno mesto

RAZREDNEGA
UČITELJA

za določen čas (1 leto).

Rok prijave do 21. avgu-
sta 1969.

TESTENINE

Gradenska NOČ 69

V SOBOTO, 9. AVGUSTA 1969 OB 20.30 NA BAZENU

MODA, PLES IN PESEM

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30, in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 8. AVGUSTA: 8.00 Operna matineja, 9.05 Pionirski tednik, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Vilko Masten: Virove črna ribeza, 12.45 Čez polja in potoke, 13.30 Priporočajo vam...

14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.25 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Clovek in zdravje, 18.15 Zvočni razgled po zabavni glasbi, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Krežeta, 20.00 Koncert Akademskoga zbora »Branco Krsmanović« iz Beograda, 20.30 Rad imam glasbo, 21.15 Oddaja

o morju in pomorščakih, 22.15 Plesna glasba.

SOBOTA, 9. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja, 9.20 »Čez travnike zelene«, 9.50 »Naš avtopostop«, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Franc Suncić: Predvidevanje o prodaji mlade pitane govodi in mesa, 12.40 Z domačimi ansambli in pevci, 13.30 Priporočajo vam..., 14.05 Glasbena pravljica, 14.25 Polke in valčki z Dunaja, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Greno v kino, 18.15 »Top-pope 11«, 20.00 Sobotni večer z napovedovalcem Borivojem Savickim, 20.30 Zabavna radijska igra: Claude Aveline: Bedni potnik na Hinaji U - VI, 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 10. AVGUSTA: 4.30-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Marja

Cerkovnik: »Pravljica o čevljariku in čevljarici«, 9.05 Koncert iz naših krajev, 10.05 Se pomnite, tovariši... Olga Kastelic-Marjetka: Med Uršljo in Peco, 10.30 Pesmi borbe in dela, 10.50-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 13.30 Z novimi ansambli domačih viš, 14.05 Vrtiljak zabavnih melodij, 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi, 15.30 Humoreska tega tedna - Lazarček iz Tormesa - IV, 16.05 »Po domače«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Jugotonove glasbene razglednice, 20.00 »V nedeljo zvečera«, 22.15 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 11. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja, 9.05 Za mlade radovedneše, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Vilko Stern: Predlogi za srednjeročni program poljedelstva, 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 »Signal«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana, 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije, 22.15 Za ljubitelje jazzu.

TOREK, 12. AVGUSTA: 8.08 Operna matineja, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Vlado Martelano: Vzroki in preprečevanje ropajna pri čebelah, 12.40 Slovenske narodne pesmi, 13.30 Priporočajo vam..., 14.30 Popoldanski koncert lahke glasbe, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Toneta Perka, 20.00 Radijska igra - Felicien Marceau: V čast si štejem, 21.00 Parada popevk, 22.15 Jugoslovska glasba.

SREDA, 13. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja, 9.05 Pisan

svet pravljice in zgodb, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Milena Jazbec: Rast in razvoj plodov pri sadnem drevju, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam

14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.45 Kulturni globus, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Koncert opernih melodij, 21.0 Mosaik zabavnih melodij, 22.15 S festivalov jazzu.

ČETRTEK, 14. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja, 9.05 Početniško popotovanje od strani do strani, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Strgar: Poletno oplenje vrtnic in drugih okrasnih rastlin, 12.40 Z narodno pesmijo po Jugoslaviji, 13.30 Priporočajo vam..., 14.05 »Mladina pojve«, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Četrtekov simfonični koncert, 18.15 Turizem in glasba, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Nipom Robičem, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Od Ibena do Ibena, 21.40 Glasbeni okturno, 22.15 Iz jugoslovske simfonične literature.

oddelek
za zdravilna zelišča
Novo mesto

KRKA

NABIRALCEM ZDRAVILNIH ZELIŠČ

sporočamo, da odkupujemo v letošnjem letu nad 100 vrst raznih zdravilnih zelišč.

Na vašo željo vam pošljemo cenik.

Odkupujemo tudi SUHE GOBE IN SUHE LISICE, ki jih prevzemamo po kvalitetah in po najvišji dnevni ceni LEPŠE BLAGO - VIŠJA CENA!

Poleg plačila za oddano blago zahtevajte za vsakih zasluženih 50 dinarjev (5.000 starih dinarjev) še nagradni kupon, s katerim boste soudeleženi pri VELIKEM NAGRADNEM ZREBANJU 23. 11. 1969.

Glavni dobitnik je AVTO »ZASTAVA 750«. Razen tega vas čaka še 198 bogatih nagrad!

Cimveč nagradnih kuponov boste zbrali do 31. oktobra 1969, tem večja je možnost, da postanete srečni dobitnik lepih nagrad.

V krajih, kjer kmetijske zadruge ne odkupujejo zdravilnih zelišč za našo tovarno, VABIMO K SODELOVANJU AGILNE ORGANIZATORJE za nabiranje in odkup zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev. Dobro organizirano nabiranje zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev vam nudi ugoden zaslužek.

Za vsa pojasnila in navodila se obračajte direktno na naslov: KRKA, tovarna zdravil, oddelek za zdravilna zelišča, Novo mesto, Novi trg 9, telefon 21-304

merx KAVA užitek

TELEVIZIJSKI SPORED

Nedelja, 10. avgusta

9.00 KMETIJSKA ODDAJA V MADZARSCINI (Beograd)
9.30 NARODNA GLASBA (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
10.45 PROPAGADNA ODDAJA (Ljubljana)
10.50 DISNEYEV SVET (Ljubljana)
11.40 TV KAZIPOT (do 12.00) (Ljubljana)
16.00 JUGOSLOVANSKO ATLET-SKO PRVENSTVO - prenos z Reke (do 19.15) (Zagreb)

19.15 GLASBENI FILM (Ljubljana)
19.45 ČIK-ČAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 VIJA-VAJA (Ljubljana)
20.35 LJUBEZEN PO STAREM (Beograd)
21.20 VIDEOFON (Zagreb)
21.35 SPORTNI PREGLED (JRT)
22.05 TV DNEVNIK (Beograd)

Drugi spored:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.50 SPORED ITALJANSKE TV

Ponedeljek, 11. avgusta

18.30 SKRIVNOST WILLIAMA STARITZA (Ljubljana)
18.50 CLOVEK NE JEZI SE (Zagreb)
19.20 POLJUDNO-ZNANSTVENI FILM (Ljubljana)
19.45 ČIK-ČAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 VIJA-VAJA (Ljubljana)
20.35 F. S. Pinčgar: RAZVALINE ZIVLJENJA (Ljubljana)

21.40 MELODIJE JADRANA - Split 69 - posnetek (Ljubljana)
23.10 POROČILA (Ljubljana)

Torek, 12. avgusta

18.00 GRAND VARIETE - oddaja za otroke (JRT) (Ljubljana)
18.20 JAZZ FESTIVAL V LJUBLJANI (Ljubljana)
18.45 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
19.05 PO SLEDEH NAPREDKA (Ljubljana)
19.35 VASE NOGE - izobraževalna oddaja (Ljubljana)
19.50 ČIK-ČAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 VIJA-VAJA (Ljubljana)
20.35 MELODIJE JADRANA - Split 69 - prenos (Zagreb)
22.05 SKORAJ VSAK VEČER OB DVAJSETIH - reportaža (Ljubljana)
22.30 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 RISANKA (Zagreb)
18.00 GRAND VARIETE (Ljubljana)
18.20 TELESPORT (Zagreb)
19.00 NARODNA GLASBA (Beograd)
19.15 OD ZORE DO MRAKA (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALJANSKE TV

Sreda, 13. avgusta

17.45 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb)

18.30 POLJUDNO-ZNANSTVENI FILM - Velika pustolovina (Ljubljana)
19.00 PISAN TRAK (Ljubljana)
19.15 JAZZ PORTRET (Beograd)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 VIJA-VAJA (Ljubljana)
20.35 CELOVEČERNI FILM - (Ljubljana)
OB BIENALU GRENKEGA SMEHA (Ljubljana)
POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.25 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb)
18.30 POLJUDNO-ZNANSTVENI FILM (Zagreb)
19.00 CLOVEK IN POCITEK
19.15 JAZZ POTRET (Beograd)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALJANSKE TV

Četrtek, 14. avgusta

18.15 PIONIRSKI TV DNEVNIK (Ljubljana)
18.15 PADALCI - oddaja iz cilca Od zore do mraka (Ljubljana)
19.15 NOC NA ODPRETEM MORJU - reportaža (Ljubljana)
19.45 ČIK-ČAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 VIJA-VAJA (Ljubljana)
20.35 LEPA NASA DOMOVINA - II oddaja (Ljubljana)
21.15 LEONARDO DAVINCI - Kulturni film (Ljubljana)
22.00 SMART (Ljubljana)
22.30 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.25 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 ODDAJA ZA OTROKE (Sarajevo)
18.15 NARODNA GLASBA (Sarajevo)
18.45 ZABAVNA ODDAJA (Zagreb)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
19.45 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALJANSKE TV

Petek, 15. avgusta

18.15 MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL V CELJU II. (JRT) (Ljubljana)
18.45 RISANKA (JRT) (Ljubljana)
19.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
19.30 SVET NA ZASLONU (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 CELOVEČERNI FILM - (Ljubljana)
POLETNI QUIZ - oddaja TV Zagreb (Ljubljana)
POROČILA (Ljubljana)

Sobota, 16. avgusta

17.55 NOVI ANSAMBLI NOVE MELODIJE (Ljubljana)
18.25 DISNEYEV SVET (Ljubljana)
19.15 SPREHOD SKOZI ČAS - leto 1948 (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 TV MAGAZIN (Zagreb)
21.35 REZERVIRANO ZA SMEH (Ljubljana)
22.00 SERIJSKI FILM (Ljubljana)
23.00 TV KAZIPOT (Ljubljana)
23.20 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.25 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 INDIJSKE PESMI (Beograd)
18.15 MLADINSKA IGRA (Beograd)
19.15 KARAVANA (Beograd)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALJANSKE TV

TEHNOAUTO Beograd STRAHINJIČA BANA 1

Predstavništvo za Slovenijo:
LJUBLJANA, Lepodvorska 2

24 mesečni kredit, brez pologa in porokov:

MOSKVIČ 408 z radijskim sprejemnikom	KREDIT: 1 x 8.000.— ali 2 x 8.000.—	23.900.— din
TRABANT 601	KREDIT: 1 x 8.000.— ali 2 x 5.000.—	14.800.— din

Razlika do polne cene vozila se plača v gotovini.

DOBAVNI ROK: TAKOJ!

Za informacije in kreditne obrazce se obrnite na:

TEHNOAUTO BEOGRAD, Strahinjiča Bana 1,
tel. 663-789, 664-079, 664-151

Predstavništva:

LJUBLJANA, Lepodvorska 2, tel. 312-658
ZAGREB, Vojnovičeva 19, tel. 410-109
SARAJEVO, Vase Pelagića 8, tel. 22-509
SPLIT, Zrinjski Frankopanska 8, tel. 45-784
NOVI SAD, Bulevar JNA 54, tel. 34-614
SKOPJE, Goce Delčeva 29, tel. 31-551
RIJEKA, Polić Kamova 7, tel. 42-454
SM. PALANKA, Maršala Tita 150, tel. 83-013

UNIOR orodje za vsak dom!

POMAGAJ SI SAM IN UNIOR TI BO POMAGAL

- XIX. mednarodni Gorenjski sejem v Kránju od 8. do 19. avgusta 1969.
- Potrošniška in komercialna prodaja blaga po znižanih cenah.
- V času sejma bo vsak dan modna revija v avli skupščine občine Kranj ob 18. uri.
- Izkoristite 25%-ni popust na železnici in avtobusnih progah Ljubljana transport.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI LEDAR

Petek, 8. avgusta — Miran Sobota, 9. avgusta — Janez Nedelja, 10. avgusta — Lovrenc Ponodeljek, 11. avgusta — Veseljko Torek, 12. avgusta — Klara Sreda, 13. avgusta — Liljana Četrtek, 14. avgusta — Demetrij

KINIO

Brežice: 8. in 9. 8. ameriški film »Največji rop stoletja«, 10. in 11. 8. ameriški film »Dan nevarne pištole«, 12. in 13. 8. nemški film »Smrtonosni šarki Dr. Mabuzes«, 14. in 15. 8. ameriški film »Ladja za Hongkong«, 16. in 17. 8. francoski film »Štiri gospe za gzdalinas«, 18. in 19. 8. ameriški film »Dolgotrajni dvoboj«, 20. in 21. 8. ameriški film »Revolverski Vlak«, 22. in 23. 8. francoski film »Fatalna gospodinja«, 24. in 25. 8. ameriški film »F. kot Flint«, 26. in 27. 8. italijanski film »Prekujani dolari«, 28. in 29. 8. ruski film »Vojna in mir« — II. del, 30. 8. francoski film »Kupe za morilce«, 31. 8. francoski film »Ritij v Panamie«, Od

8. do 10. 8. francoski barvni film »Carska Venera«, 13. in 14. 8. italijanski film »Mandragnas«, 15. in 16. 8. angleški film »Džingis Kana«, 17. in 18. 8. francosko-italijanski film »Meč in pravda«, 19. in 20. 8. ameriški film »Poljubi me, norčoka«, 21. in 22. 8. angleški barvni film »Yoy — uboga deklica«, 23. in 24. 8. angleški barvni film »Joanna«, 25. in 26. 8. ameriški barvni film »Kako je osvojen divji zapad«, 27. in 28. 8. ameriški film »Marnie«, 29. in 30. 8. ameriški barvni film »Divja rekca«, 31. 8. ameriški barvni kriminalni film »Tajnost bele nunes«.

Ribnica: 9. in 10. 8. ameriški barvni film »Kako je osvojen divji zapad«, 11. in 12. 8. ameriški film »Marnie«, 13. in 14. 8. ameriški barvni film »Divja rekca«, 15. in 16. 8. ameriški barvni kriminalni film »Tajnost bele nunes«.

Črna onca: 9. in 10. 8. ameriški barvni film »Kako je osvojen divji zapad«, 11. in 12. 8. ameriški film »Marnie«, 13. in 14. 8. ameriški barvni film »Divja rekca«, 15. in 16. 8. ameriški barvni kriminalni film »Tajnost bele nunes«.

Dobri in škrti sosed Mariji Fucelj iz Družinske vasi za njen dvojni praznik iz vsega srca čestitam. Želim ji še veliko zdravih let v krogu svojih dragih! — Hvalna družina Kavčičeva.

Tonetu Vovku z Ratača iskreno čestita za opravljen študij na VPS — Marija.

OBVESTILA

EKSPRESNO OČISTI oblačila Praonica in kemična čistilnica Novo mesto, Germova 5.

CENJENE STRANKE obveščam, da sem prevzel servis za vse ure znamke Insa v garancijskem roku. Josip Bočak, urar pri tržnici v Brežicah.

KOTLE ZA ZGANJEKUHO vseh vrst izdeluje kvaliteto V. Kapelj, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa cesta 4 — Siška.

SCETKE ZA LOSILCE in za sesalce za prah obnavlja ščetarstvo Armid, Ljubljana, Tržaška 52.

OBVEŠČAM prebivalce Brežic in okolice, da sem na novo pričel z delom, ki ga opravljam strokovno in po konkurenčnih cenah. Stane Štirgar, inštalaterstvo za centralno kurjavo in vodovod Brežice, Alkerčeva 8—A.

VABIMO VAS na vrtno veselico, ki bo v nedeljo, 18. avgusta, v Beli cerkvi. Igrali bodo »Fantje treh vas«. Vabljeni!

PREKLECI

Janez Golobič, Stavča vas 7, Dvor pri Zuzemberku prepovedujem Francu Lavriču iz Stavče vasi 6 vstop koki na moje dvorišče in po vsem mojem posestvu. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Marija Granda, Dol 1, Smarjeta, obveščam, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih naredil moj mož Stanko Granda iz Dola 1, Smarjeta.

Zaradi nedostojnega vedenja prepovedujem Francu in Martinu Klobučarju z Ruperč vrbu ter Jožetu Kavšku z Rakovnika vstop v gostilno na Ruperč vrbu. — Anica Volkar, gostilničarka Ruperč vrbu.

ZAHVALJE

Po nenadni izgubi naše drage mame

LJUDMILE NOVINA
iz Novega mesta, Kristanova 3 se najpriljubnejše zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkem času bili ob strani, sorodnikom, darovalcem cvetja, sindikalni podružnici tovarne zdravih »Krkas« in vsem, ki so jo tolažili v času njene bolezn, spremili na zadnji poti in z nami žalovali. Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini, gospodu župniku za poslovlilne besede, gospema Tomšičev in Berčevih za pomoč v zadnjih trenutkih, sosedoma g. Rozman in g. Medenovi za velikodušno pomoč in sočutje. Vsem hvala in Bog plačaj!

Zahjučji: sin Drago, Božo, hčerka Milka, Anči z družinami, Frenk, snaha Lejzka z družino in drugo sorodstvo.

Ob težki izgubi naše ljubljene in drage žene, mame, stare mame in tete

FRANČISKE MEDLE roj. KOBE
iz Orešja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in vsem, ki so jo tako lepo spremlili na njeni zadnji poti. Hvala kolektivu NOVOLES Straža za venec. Se posebno lepo se zahvaljujemo Strazbergerjevim za pomoč v najtežjih trenutkih in gospodu župniku za spremstvo in poslovlilne besede.

Zahjučji: mož Jakob, hčerke: Mici, Anica, Pepca, Fani, Tončka z družinami in drugo sorodstvo.

Ob težki izgubi naše drage žene, mame, stare mame in sestre

MARIJE PENE
iz Globočdola 4

se iskreno zahvaljujemo vsem vaščanom, ki so priskočili na pomoč, vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, nam izrazili sožalje in darovali cvetje. Zahvaljujemo se gospodu župniku za poslovlilne besede, izrečene ob grobu.

Zahjučji: mož Janez, hčerka Marija, sin Ivan z družino in drugo sorodstvo.

Ob bridki izgubi nepozabnega moža in očeta

LUDVIKA LOVŠETA
iz Martinje vasi

se najtopleje zahvaljujemo bližnjim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo sosedom in občini Trebnje, SZDL, ZK, ZM in ISKRI Mokronog. Najlepša hvala tov. Vilku Videčniku za toplo poslovlilne besede in pevskemu društvu iz Mokronoga. Zahvaljujemo se tudi dr. Jakliču, ki mu je v zadnjih trenutkih življenja lajšal bolečine. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Zahjučja družina Lovše

Ob težki izgubi drage mame, sestre, tete

ANGELE VINTAR

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencem, vsem sorodnikom, sosedom ter vsem, ki so nam izrazili sožalje. Posebno na zahvala dr. Slavku Sušinu za ves trud pri zdravljenju.

Zahjučji: sin France, sestra Ana in Marija ter brat Jože z družinami.

Ob tragični izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JERNEJA KASTELCA
iz Smolenje vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in ostalim sovaščanom ter kolektivu tovarne zdravih »Krkas«, ki so ga spremlili v njegov zadnji dom in počastili njegov spomin z lepimi venci in cvetjem ter nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo vsem tistim, ki so mu požitljivo nudili prvo

Avgustovsko vreme v pogovorih

Vreme, ki ga Lovrenc naredi, celo se jesen drži. — Če Lovrenc lep dan dočaka, vsa jesen bo polnej taka. — Če na veliki šmaren sonce sije, vino samo v sode lije. — Veliki šmaren brez dežja, sladko vince bo doma. — Če Jerneja veter zjasni, lepo vreme še dolgo trpi. — Z zadnjim dnem srpana je vsa jesen podana.

LUNINE MENE:
13. 8. ☉ ob 06,17
20. 8. ☌ ob 21,03
27. 8. ☽ ob 11,32

pomoč, da bi mu ohranili življenje. Hvala gospodu župniku in vsem ostalim, ki so nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih. Zahljučji: žena Marija, sinova France z družino in Jernej, hčere Marija, Vida, Anica in Majda z družinami

Ljubljanski gasilci našli utopljenca

S pripomočki za reševanje in potapljanje so člani gasilske brigade iz Ljubljane 30. julija okoli 13. ure potegnili iz 10 do 12 m globokega tolmuna v Krki pri Dvoru Franca Medveda iz Bukovce pri Stični, ki je 27. julija, ko se je kopal z nekim dekletom, iz nepojasnjenih razlogov utonil. Utopljenca so pred tem iskali že gasilci z Dvora, vendar je bilo njihovo prizadevanje zaman.

V Apačah so ju prijeli

19-letnega Franca Domitroviča iz Sentjurja pri Mirni peči ter starejšega mladoletnika K. F. iz Černš, ki sta 24. julija ukradla kovček z več kot 8.000 din Antonu Mikliču iz Sentjurja, so prejeli 30. julija v Apačah pri Kidričevem. Domitrovič in K. F. sta osumljena tudi več drugih prestopkov.

V treh dneh trije vlomil

V noči s 1. na 2. avgust je neznanec vlomil skozi kuhinjsko okno v gostilno »Majolika« v Straži ter ukradel nekaj sira, vina, žganih pičac in okoli 200 din. 31. julija je neznanec zlezel skozi odprto okno v stanovanje Marije Martinčič iz Dolnje Stare vasi in ukradel 500 din. 30. julija popoldne je bilo Vasji Fujs iz stanovanja v Novem mestu ukraden 3.600 din. Za storilcem poizvedujejo.

Mopedist se ni zaletel

Silvester Tomšič z Gornjih Kamenc je zanikal, da bi se bil 26. julija z mopedom na vaški poti pri Zdinji vasi zaletel v osebni avtomobil Pavleta Udovca iz Novega mesta. Trdi, da je pred aretacijo z Udovcem zavril, na gramozni cesti pa je moped zarobil in je padel. Ko je padel vstran, si je poskodoval tudi glavo. Pojasnilo smo napisali na njegovo željo.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferen- ce SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Doki, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primc, Jožica Tepey in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starh din) — Letna naročnina: 32 Ndin (3200 Sdin), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za tuzemstvo 62.50 novih dinarjev (6.250 Sdin) oz. 5 ameriških dolarjev ali ustrežna druga valuta v vrednosti 5 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068)-31-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska ČP »Delov« v Ljubljani

malio glasi

SLUŽBO DOBI

SAMOSTOJNO GOSPODINJSKO pomoč na švedsko išče 4 članska družina, otroka 8 in 16 let. Oblak Seta, Ljubljana, Vodnikova 25.

SPREJMEM dva vajenca za elektroinstalacije in mehaniko. Elektroinstalacije in elektromehani- ka Vili Godnjavec, Ljubljana — Vodmatska 30.

UPOKOJENKE! Tisti, ki bi mi bila pripravljena paziti otroka, starega eno leto, nudim stanovanje (posebno sobo), hrano in vso ostalo oskrbo. Ostalo plačilo po dogovoru. Sprejela pa bi tudi starejšo žensko, ki bi hodila paziti otroka na dom (v Zabjo vas) vsak dan razen sobote in nedelje od 6. do 16. ure. Majda Kukec, pošta, Novo mesto.

ZAPOSLIM DEKLE za pomoč v gostilni. Gostilna Drenik, Gotna vas, Novo mesto.

TAKO SPREJMEM gospodinjsko pomočnico, lahko začelnico za 8 ur dnevno. Kotar, Mestne nji- ve 9, Novo mesto.

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo starejše...i moškemu. Naslov v upravi lista (1471/69)

ISCEM SOBO in kuhinjo v okolici Novega mesta. Poudbe pod »Postana«.

ODDAM neopremljeno sobo s centralno kurjavo samski osebi v Novem mestu. Naslov v upravi lista.

ISCEM enosobno stanovanje ali večjo sobo za eno leto. Viktor Subotič, elektromehaničar. Glavni trg 1, Novo mesto.

MOTORNA VOZILA

PRODAM MOTOR NSU Maksi 175 — prevoženih 33.000 km. Sitar, Šmilhel 69, Novo mesto.

PRODAM MOPED tribrzinec. Rudolf Mihalič, Bršlin 18, Novo mesto.

PRODAM MOPED T 12 dobro ohranjen. Jože Vovko, Brezovica 2, Mokronog.

PICKA v dobrem stanju prodam. Pirč, Krško, Roštoharjeva 12.

POCENI PRODAM poltovorni avto, električno cirkular žago s kablom, elektro motor 3 KS in gumni voz. Miha Colnar, Novo mesto, Trdinova 14.

PRODAM karamboliran R-4, letnik 1968, prevoženih 26.000 km. Informacije na telefon št. 77-179, 77-168. Ogled v nedeljo dopoldne, 10. avgusta, v Adamčičevi 5-A na Grmu v Novem mestu.

AVTO AMI 6, dobro ohranjen, prodam. Marjan Vizjak, Brežice, Ulica stare pravde 28.

PRODAM motorno košalnice BCS. Naslov v upravi lista.

PRODAM

PRODAM morale in deske, 2 cm debele. Naslov v upravi lista (1478/69)

13. 14 in 15 COL nov gumni voz prodam. Buče, Jurčkova pot 73, Ljubljana

POCENI PRODAM skoraj nov električni štedilnik, divan, rabljen kavč in flobert puško ter moped — tribrzinec. Peter Zajc, Šmilhel 34, Novo mesto.

UGODNO PRODAM malo rabljeno vodno črpalko (hidrofor) in

gre, 90 l, 3 faze. Franc Kramer, Rakovnik 19, Sentrupert.

UGODNO PRODAM dnevno sobo. Rozi Koren, Ljubljanska 17 — Novo mesto.

ZARADI SELITVE poceni prodam spalnico, dvodelno omaro in radio. Vukota Vukičević, Zagrebška 18, Novo mesto.

PRODAM stroj za izdelavo stredne opeke. Pietersnikova 3, Brežice.

PRODAM dobro ohranjena štedilnika, električnega in na trdo gorivo. Interesni naj se zglašijo na naslov: Orel, Cankarjeva 13, Kočevje.

PRODAM magnetofon »Grundig« TK 145, nov; moped T 12, harmoniko — diatonično »Hohner« 3,5 redna. Stanko Štimac, Stane, ta Rozmana 8, Črnomelj.

PRODAM otroški voziček s sportnim vložkom in stajico. Valerija Nedoh, Krško, 4. julija 84.

PRODAM ostreže za hišo z opeko in moped dvobrzinec. Irča vas 39, Novo mesto.

PRODAM globok otroški voziček. Stibrič, Paderskeva 19, Novo mesto.

KUPIM

KUPIM dieseli motor v dobrem stanju, znamke Aran KS 9—11. Rudolf Grlica, Brezovica 8, Mokronog.

POSEST

PRODAM MANJŠO HIŠO v okolici Brežic. Zemljišče obsega 22 arov; 8 arov novega modernog urejenega vinograda, ostalo sadovnjak. Električna in voda. — Uporabno za stalno bivanje ali vikend. Poudbe pod »Vseljivo« — gotovina.

PRODAM gradbeno parcelo 2100 m ob cesti Novo mesto—Otočec. Poizvedbe: gostilna Vidrih, Otočec ob Krki.

PRODAM HIŠO z gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje na lepem kraju Dolenjske v bližini Novega mesta, ob železniški progi. Primerne za večjo obrtno dejavnost. Ogled vsak dan. Naslov v upravi lista. (1504/69).

PRODAM HIŠO, dograjeno do tretje faze v Novem mestu, najboljšemu pomadniku. Frizerski salon pri Juretu — Novo mesto.

PRODAM 3 parcele gozda pri Cerkljah ob Krki in 2 vinograda po 12 arov v Sutenskem vrbu, primerna za vikend. Vprašajte pri Zorko, gostilna Lukes, Brežice.

PRODAM takoj vseljivo hišo in vrt na Drovem. Vprašati na naslov: Amalija Germek, Krško, Alkerčeva ulica 7.

PRODAM KMETIŠKO POSESTVO (7 ha) z gospodarskim poslopjem v Loki pri Zidanem mostu. Vse informacije dobite: Pon Pavla, Loka pri Zidanem mostu št. 16.

RAZNO

ZELODNCI KATAR, čir na želodcu in dvanajsterniku ter trakt debelega črevesa zdravite z uspehom s prirodnim zdravilom — z rogaškimi DONAT vrelcom. Zahlevajte ga v svoji trgovini, te pa ga doba v Novem mestu pri EMBELJNIKU, STANDARDU — (MERCATORJU) in pri DOLENJKI.

ZENIN IN NEVESTA, ne pozabite: moderno izdelane poročne prstane dobite pri Otmarju Zidaricu, statarju v Ljubljani, Gosposka 5 (polog univerze).

TUDI VI STE KOVAČ!

Vsak je kovač svoje sreče! Zato mislite že danes na jutrišnji dan in ne pozabite: iz malega raste veliko! Vlagajte svoje prihranke na hranilno knjižico pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

ali pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Hranilno knjižico DBH lahko dobite tudi pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

DBH v Novem mestu obrestuje hranilne vloge

— navadne po **6%**
— vezane do **7,5%**